Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 12 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 62 | Łódź, Niedziala 13 marca 1932 r. | צענטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, ה׳ אדר ב׳ תרצ״ב | № 62

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

די שענסטע פורים-מתנה פאר דאמען

בעקומט איהר אין פעלץ-ווארען-געשעפט פון

HAJMAN TUROBINER, Łódź, Piotrkowska 82

Telefon 190-24

וואו סאיז אנגעקומען א רייכער אויסוואהל פון זילבער-פיקס און בלוי-פיקס פון עכט-קאנאדא צום פרייז פון 330 זל. אן

בעמערקונג: צום קומענדיגן פריהלינג-סעזאן בעקיר איך אויף לאגער א רייכען אויסוואהל פון זעמטליכע פעלץ-ווארען צו מעסיגע פרייזען

הננו משתתפים בצערו הגדול של מר חיים גבינט, מורה בגמנסיה הראשונה לנערים, לרגלי מות עליו אשתו

חיה שרה צירל נ.ע.

בעבודתו הנאמנה על שדה החנוך העברי ימצא נחומים.

ועד החברה ליסוד בתי-ספר תיכונים עברים בלודז,

המנהלים, המורים, ועדי ההורים, המזכירים, התלמידים והתלמידות

בשלש הגמנסיות

של החברה ליסוד בתי-ספר תיכונים עברים בלודז.

1671

היינט

זעלטענער

טעאטער-

אווענד

דזשעק

רעכטצייט'ס

גרויסע

אויפפיהרונגען

פרטים — זעה 3 זייט

טוך- און קארט-געשעפט

HERMAN WŁOSKI

לאדז, נאוואמיעסקא 3, טעל. 114-92, פראנט 2-טער שטאק

עמפפעהלט צום איצטיגן פרילינג אין זומער-סעזאן דעם רייכסטן א יסוואל פון די נייעסטע

דאמען- און הערען-שטאפען

ווי: לאדזער, טאמאשאווער, ביליצער און אויסלענדישע אויסארבייטונגען

בעסטע קוואליטעט! נייעסטע מאדע! פאבריקס-פרייזען! הורט און דעטייל!

גיט אכטונג אויף דער פאבריקס-מארקע מיט דער צייכן פון נאמען!

ווארנונג!

שוין ווייט 50 יאהר פאבריצירט מיין פירמע

Łódzka Manufaktura Pluszowa

Teodor Finster

בעט-פלוש-קאפעס פערזעהען מיט דער שוץ-מארקע דריי-עק מיט די אותיות Ł M P און צוגעגעבען דעם נאמען

ŁMP

TEODOR FINSTER

די אויסארבייטונגען, וואס זיינען בעקאנט אין גאנצען לאנד מיט זייער גוטסקייט און אויספרובירטע קוואליטעט שמ׳צן מיט זייער אלגעמיינער אנערקענונג און האבען זייער פעסטגעשטעלטע רענאמע צווישען די אפנעהמער.

די לעצטע צייטען בעמיהט זיך די קאנקורענץ נאכצומאכען די דאזיגע, בענוצענדיג דערביי מיין שוץ-מארקע, ווי צום ביישפיל דעם דריי-עק, אריינשטעלענדיג אנשטאט די אותיות Ł M P און דעם נאמען TEODOR FINSTER – אנדערע עהנליכע אותיות אהן א נאמען. דאס איז א געוועהנליכער מאנעוור אריינצופיהרען די אפנעהמער אין טעות און א חשק אונטערצורוקען די קויפער מינדערווערטיגע נאכמאכונגען אנשטאט די בעקאנטע און אויספרובירטע סיי אין סארט און סיי אין דער קוואליטעט פון די קאפעס פון דער פירמע

ŁODZKA MANUFAKTURA PLUSZOWA

TEODOR FINSTER

די איצטיגע צייטען זיינען שווער, אז מ׳זאל אויסגעבען געלד אויף מינדערווערטיגע פאלסיפיקאטען. די פולע גאראנטיע סיי אין דער קוואליטעט און גוטסקייט גיבען נור די קאפעס פון דער פירמע

Łódzka Manufaktura Pluszowa TEODOR FINSTER

ווארנונג: די קאפעס פון מיין פירמע זיינען צו בעקומען ביי די הורט-סוחרים:

w Łodzi — WOLF PAKUŁA, ul. Południowa 2

i J. ROTENBERG, ul. Nowomiejska 1

w Warszawie — A. A. LITMANOWICZ, ul. Gęsia 5

גיט אכטונג אויף דער פאבריקס-מארקע מיט דער צייכן פון נאמען!

בלוטיגער צוזאמענשטויס אין ארץ־ישראל

אראבער ווילן פעראכערן יוד. באדען און צוליב דעם קומט פאר א בלוטיגער צוזאמענשטויס

3 יודען פערוואונדעט. ארעסטירט 12 אראבער און 3 יודען

ירושלים, 12 (יט"א טעלעגראפיש) אין עמק איז געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטויס צווישען יודען און אראבער. דער סכסוך איז ענטשטאנען צוליב דעם וואס די אראבער האבען געוואלט פעראקערן באדען וואס געהערען צו יודען זייט דעם יאהר 1925. די א"י־ישראל־אדמיניסטראציע האט נישט נאר נישט געשטערט די אראבער נאר נאך צוגערעדט צו פעראקערן. בעת דעם בלוטיגען צוזאמענשטויס זענען 3 יודען פערוואונדעט געווארען. צווישען זיי איינער שווער. די פאליציי האט ארעסטירט 12 אראבער און 3 יודען. די פאליציי האט פעראָרדענט ביידע צדדים נישט צו פעראַקערן דעם באָדען. דער דאָזיגער פאָרפאַל האט ארויסגערופען א גרויסע פערביטערונג אין גאנצען ישוב.

דער רייכסטער מענש אין דער וועלט בעגאנגען זעלבסטמארד

דער שוועבעלעך־קעניג קרעגער האט זיך דערשאסען אין פאריז

פאריז, 12 (ספ. טעל.) די סענסאציע פון טאג איז דער זעלבסטמאָרד פון רייכסטען מאן אויף דער וועלט — דעם שוועבעלע־קעניג קרעגער פון שטאָקהאָלם.

קרעגער איז אויך דער איינענטימער פון שוועבעלעך־מאָנאָפּאָל אין פוילען. קרעגער איז געקומען פון אמעריקע קיין פאריז, זיך פערשלאָסן אין צימער און זיך דערשאָסען. וועגען דעם סענסאציאָנעלען זעלבסטמאָרד גהען ארום פערשידענע קלאנגען.

נעכטיגע זיצונג פון סיים

אנגענומען דאס נייע געזעץ וועגען אינוואלידען־פערזיכערונג

ווארשא, 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). די היינטיגע זיצונג פון סיים האט ווידער געהאַט א גרויסע טאָג־אָרדנונג. אין אָנהויב איז בעטראַכט געוואָרען דאָס נייע א[illegible]דען־געזעץ, די פאָרשטעהער פון דער אָפּאָזיציע, האָבען אָנגעוויזען, אַז דאָס נייע געזעץ פערערגערט די לאַגע פון די אינוואַלידען און האָבען פאָרגעשלאַגען דעם גאַנצען פּראָיעקט צוריקצושיקען אין דער קאָמיסיע.

די סיים־מעהרהייט האט אָפּגעוואָרפען אַלע אויסבעסערונגען און דאָס געזעץ אָנגענומען אין דער צווייטער און דריטער לעזונג. די אינוואַלידען רענטעס זענען פערקלענערט געוואָרען אויף דעם אופן, אַז די, וואָס וואוינען אין קליינע שטעטלעך וועט די רענטע פערקלענערט ווערען מיט 32 פּראָצענט, אין די מיטעלע שטעט מיט 12 פּראָצ. און אין די גרעסערע שטעט בלייבט נישט געענדערט. צום סוף איז בעשלאָסען געוואָרען צו העכערן דעם קרעדיט פון דער רעגירונג אין „באַנק פּאָלסקי" ביז אַ מיליאָן זלאָטיס.

די זיצונג פון סיים האט געדויערט פון 10 פריה ביז 7 אין אָוונד.

די לויה פון אריסטיד בריאן

ער האט זיך פערדינט געמאכט פאר פראנקרייך

פאַריז, 12 (ספּ. טעל.)) דער [illegible] האט נעכטען אָנגענומען אַנ'איינשטימיגען בעשלוס, אַז בריאַן האט זיך גוט פערדינט געמאַכט דעם פאָטערלאַנד. דאָס איז די גרעסטע אויסצייכנונג, וואָס ס'קען בעקומען אַ מלוכה־מאַן.

3 אַ זייגער נאָכמיטאָג איז די טראַ[illegible] מיט בריאַנעס אַרויסגעשטעלט געוואָרען פאַרן בנין פון מיניסטעריום און ס'האָבען זיך אָנגעהויבען די לוויה פייערליכקייטען. טאַרדיע האט געהאַלטען אַ גרויסע טרויער־רעדע.

אין אַלע שולען איז הייבט אָפּגע[illegible]ען געוואָרען אַ שעה צייט אויף אָנצוגערען בריאַנס טעטיגקייט.

בריאַנס טויטער קערפער איז איבערגעפיהרט געוואָרען אין פּאַנטעאָן.

פּאַריז, 12 (ספּ. טעל.)) דער פּוילישער אויסערן־מיניסטער זאַלעסקי איז שוין אַהער [illegible]קומען, כדי צו בעטייליגען זיך אין דער לויה פון אַריסטיד בריאַן.

גלייכצייטיג וועט ער האָבען אַ וויכטיגען געשפּרעך מיט'ן פראַנצויזישען פּרעמיער טאַרדיע וועגען פּוילענס אַנטייל אין דער קאָנפערענץ פון די דונאַי־מלוכות.

פּרעמיער טאַרדיע וועט אָבער פריהער אָפּהאַלטען וועגען דעם אַ קאָנפערענץ מיט'ן [illegible]ישען אויסערן־מיניסטער סיימאָן און נאָכדעם ערשט וועלען אַלע דריי אַרומרעדען די דונאַי־פּאָליטיק, ווי אויך די ענטשעדיגונגס־ און ענטוואָפענונגס־פּראָגע.

וועגען די מארד־אנפאלען אין ארץ־ישראל

לאָנדאָן, 12 (יט"א טעלעגראפיש) אויף דער לעצטער זיצונג פון ענגלישען פּאַרלאַמענט האט דעפּ. וועדזשוואוד אָנגעפרעגט דעם קאָלאָניאַל־מיניסטער מכח די לעצטע מאָרד־פאַלען אין ארץ־ישראל. דער מיניסטער האט געענטפערט, אַז ער ווייסט פון די דאָזיגע מאָרד־טאַטען נאָר פון דער פּרעסע, דאָך קען ער פערזיכערען, אַז די ארץ־ישראל־אדמיניסטראַציע וועט אָננעהמען אַלע מיטלען, אַז אזעלכע זאַכען זאָלען נישט מעהר פאָרקומען.

ענדערונגען אין דער רעגירונג?

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) דאָ האָבען זיך ווידער פערשפּרייט קלאַנגען וועגען פאָרשטעהענדע ענדערונגען אין דער רעגירונג. מ'שמועס אויך, אַז צוליב דעם וואָס מאַרשאַל פּילסודסקי וועט א לענגערע צייט בלייבען אין אויסלאַנד וועט ער דימיסיאָנירען אַלס קריגס־מיניסטער.

די אַלע קלאַנגען זענען נישט קאָנטראָלירט.

אויסערגעוועהנליכע פול־מאכטען

געזעץ־פראָיעקט אנגענומען אין דער יורידישער קאמיסיע ביים סיים

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). פרייטאָג אַ גאַנצען טאָג האט זיך די יורידישע סיים־קאָמיסיע פערנומען מיט דעם פּראָיעקט וועגען די „ברייטע פולמאַכטען", עס האָבען קודם־כל גערעדט — דער רעפערענט פּאָסטאַלסקי און דער רעגירונגס־פאָרשטעהער פּולק. סטאַמיראָווסקי. דער לעצטער האט געזאָגט, אַז די פולמאַכטען וועלען אויסגענוצט ווערען הויפּטזעכליך צו פערבעסערן דיווירטשאַפטליכע לאַגע פון לאַנד. די רעגירונג וועט זאָרגען פאַר דעם, אַז עס זאָלען פערקלענערט ווערען די פּראָדוקציע־קאָסטען, סיי אין דער אינדוסטריע און סיי אין דער לאַנדווירטשאַפט, עס זאָלען רעגולירט ווערען די קאַרטעל־פּראַגען און די פּראַגען וועגען ביליגען קרעדיט.

עס האָבען גערעדט די דעפּוטאַטען ריבאַרסקי, קאַמאַרניצקי און נאָוואָדוואָרסקי — ענדעקעס. דער ערשטער האט זיך אָפּגעשטעלט אויף ווירטשאַפטליכע פּראַגען, דער צווייטער — אויף קאָנסטיטוציאָנעל־פּאָליטישע און דער דריטער וועגען יורידישע. זיי אַלע האָבען זיך אַרויסגעזאָגט געגען די פולמאַכטען. דעפּ. נאָוואָדוואָרסקי האט זיך בעזונדערס אָפּגעשטעלט אויף די פּראָיעקטען וועגען ענדערונגען אין געריכטס־וועזען, און די געזעצען, וואָס זענען גוגע דעם אַדוואָקאַטען־שטאַנד. ער האט אויך געזאָגט, אַז אויב עס וועט אין דער פאָרם פון אַ דעקרעט אַרויסגעגעבען [illegible]ען אַנ'אַמנעסטיע, וועט עס זיין אַ קאַריקאַטור פון אַנ'אַמנעסטיע. עס זענען אויך אַרויסגעטרעטען געגען די פולמאַכטען דעפּ. ביטנער (כ. ד.) זאַמערשטיין (יוד. קאָלאָ), זיין רעדע געבען מיר בעזונדער די רעד.)

מיט שאַרפע רעדעס געגען די פולמאַכטען זענען אַרויסגעטרעטען דעפּ. טשאַפּינסקי (פּ.פּ.ס.) און זאַהייקעוויטש (אוקר.).

דאָס געזעץ וועגען די אויסערגעוועהנליכע פולמאַכטען איז צום סוף אָנגענומען געוואָרען אין דער צווייטער און דריטער לעזונג, באַר מיט פאָלגענדע בעגרענצונגען: פון די פולמאַכטען ווערט אויסגעשלאָסען:

1) די געזעצגעבונג וועגען סאָציאַלע ענינים, 2) די מעגליכקייט אַרויפצולעגען נייע שטייערען אָדער צו העכערן די שוין עקזיסטירענדע שטייערען, 3) די מעגליכקייט צו מאַכען אויסלענדישע הלוואות, 4) ענדערונג אין סטאַטוט פון באַנק פּאָלסקי, 5) ענדערונגען אין מיניסטאָרען־סיסטעם.

אָט די אַלע געביטען פון געזעצגעבונג קאָנען נישט ערלעדיגט ווערען דורך דעקרעטען פון מלוכה־פּרעזידענט.

רעשטען

לאָדז, נאָוואָמיעסקאַ 5

פראָנט, 2־טער שטאָק

פערשידענע קאַמגאַרנס, ביליצער, טאַמאַשאָווער און לאָדזשער אויף אַנציגער און פּאַלטענס מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך, ביי

SZCZĘSLIWY

נאָוואָמיעסקאַ 5, פראָנט, II שטאָק

אכטונג! גלויביגער פון דער פירמע

שמעון בערקאָוויטש,

6־טען שערפּיעו 34.

אַלע גלויביגע פון דער אויבענדערמאָהנטער פירמע ווערען אויפגעפאָדערט אין זייערע אייגענע אינטערעסען צו קומען היינט, זונטאָג, 5 א זייגער נאָכמיטאָג אין לאָקאַל פון קליינהענדלער־פעראיין פריהער ציגעל גאַס 15 אויף

1674

א דרינגענדע פערזאַמלונג

כדי אָנצונעהמען געמיינזאַם ענערגישע שריט בנוגע דער פירמע. א גרופּע גלויביגע.

מודעה מהראבינאט!

יודען! היט אייך נישט נכשל ווערען אין נבלות וטרפות, שטרענג נזהר זיין נישט קויפען געשאַכטענע גענז. עופות נור מיט א באַנדעראָל פון היגע שחיטה בהשגחת הראבינאט.

פּאָריגען פרייטאָג איז אָנגעקומען קיין לאָדז טויזענדער גענז פון פרעמדע טריפה שחיטה נאָך 3 טאָג אין די האַלעס וואָלבאָרסקאַ 15/17 און וואָלבאָרסקאַ 12 וועלכער קצב וועט דאָס קויפען וועט ווערן געאַסרט.

לאָדזער ראַבינאַט.

וויכטיג פאַר כלות!

אין מיין ניי־ערעפענט געשעפט בעקומט מען אויף אבצאָלונג די שענסטע

חופּה־קליידער

פאַר כלות, ווי אויך די שענסטע באַלאָווע קליידער צו די ביליגסטע פרייזען.

פּיעטריקאָווער 294,

רעכטע אָפיצינע, 3־טער שטאָק.

קומט און איבערצייגט אייך!

879

אַכטיג פריילעך

אַלס בופעטאָווע

ווערט געזוכט אין דער צוקערניע פון גאַמולינסקי, פּושעיאָוור 1

ג' ה' מיטגלידער און סימפּאַטיקער!

דערמיט האָבען מיר דעם כבוד אייך איינצולאַדען אויף דער

פייערליכער ערעפנונג

פון אמבולאַטאָריום

וועלכע קומט פאַר היינט, זונטאָג, ד. 13 מערץ (פּ' ויקרא ה' אדר ב') 5 א זייגער נאָכמ. אין לאָקאַל פון אונזער פעראיין קילינסקי 120.

1653 — די פערוואַלטונג

פון יוד. קראַנקען הילפס־פעראיין „מחזיקי חולים"

לאָדז, קילינסקיעגאָ 120, טעל. 152־65

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła nasza najukochańsza córeczka 1678

B. P. Henia Opatowska

(Cegielniana 24), przeżywszy lat 11.

Pogrzeb odbył się w czwartek, dnia 10 b. m., o czem zawiadamiają STROSKANI RODZICE.

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חבר און צהרען־מיטגליד

אברהם ליפּמאַן

צוליב'ן טויט פון זיין

מוטער

די סעקציע

לעבער־שלייפער אין לאָדז.

1686

אַכטונג, טישלער־מייסטער!

מאָנטאָג, דעם 28־טען מערץ ד. י. 7 א זייגער אָוונד קומט פאַר אין אייגענעם לאָקאַל די יעה־ליכע

אַלגעמיינע פערזאַמלונג

פון טישלער, שניצער און דרעקסלער־צעך אין לאָדז, פּאָלודניאָווא 4 מיט פאָלגענדער טאָג־אָרדנונג:

1670

1) ערעפנונג; 2) בעריכט פון טעטיגקייט און קאַסע; 3) דיסקוסיע איבער'ן בעריכט; 4) וואַהלען פון א סטאַרשע, 3 פּאַדסטאַרשעס און פערוואַלטונג; 5) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאָהר 1932; 6) פערשידענעס.

אַלע מיטגלידער ווערען אויפגעפאָדערט אין אייגענעם אינטערעס פּינקטליך צו ערשיינען.

מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז נעכטען, שבת קודש געשטאָרבען אין עלטער פון 71 יאָהר אונזער טייערע און אונפערגעסליכע מוטער, שוויגערמוטער, גרויסמוטער, שוועסטער, טאַנטע

נ"ע שרצא אשת ר' משה ז"ל פליוואַצקאַ

די לוית קומט פאַר היינט, זונטאָג, ד. 13. מערץ 1932, 12 א זייגער ביי טאָג פון טרויער הויז, שרודמיעסקאַ 30, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

1676 — די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

אחרי מחלה כבדה וממושכה מתה בדמי ימיה אשתי היקרה, אמנו האהובה ואחותי נ. ע.

חיה שרה ציויל גבינט

אשת ר' חיים נ"י

מבית אגביסט

בשנת הארבעים ושלשה לימי חייה.

הלוי' תהי' היום, יום א' ויקרא, ה' לחודש אדר ב' תרצ"ב בשעה 12 בצהרים מבית האבל ברחוב גדאנסקא 23.

השרויים בצער עמוק משפחתה המתאבלת.

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקציע ד. צעלמייסטער און א. בעזמאן.

היינט זונטאג

היינט זונטאג

דעם 13=טען מערץ ד. י.

פונקט 9 אזייגער אין אווענד

זעלטענער טעאטער= אווענד

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

דזשעק רעכטצייט'ס

גרויסע אויפפיהרונגען

אזא טעאטער=פערוויילונגס-אווענד

איז א זעלטענע געלעגענהייט

וואס יעדער יודיש=טעאטער=ליבהאבער

דארף אויסנוצען!!!

לעזט וואס עס ווערט געשפילט!

.I

דער גרויסער שלאגער

איציק'ל גנב

אין 3 אקטען פון י. פרידמאן.

אין דער הויפט-ראל:

דזשעק רעכטצייט

●

.II

די שלאגער-נומערן פון

יאנקעלע כוואט

.III

לידער און טאנץ= קאנצערט

דזשעק רעכטצייט

וועט זינגען און טאנצען:

א) „כ'האב שוין אזא מזל",

ב) „מיאסטעטשקא לאדינא".

יוכבד זילבערג

וועט זינגען און טאנצען:

א) „פארוואס"? א טאנגא געשריבען ספּעציעל פאר איהר פון דזשעק רעכטצייט,

ב) „לאך פּאיאץ",

ג) „דאס יודישע ליד".

לאלא יאקובאוויטש

און ה. באלבירסקי

אין זייער לידער-רעפערטואר.

מיט'ן אנטייל פון דער בעליבטער

ארטיסטין-זינגערין

יוכבד זילבערג

⊙

ס'נעמט אנטייל דער גאנצער אנסאמבל פון פילהארמאניע

פרויען: (לויט א"ב) אמועל, בעזמאן, האניגבוים, טופמאן, יאקובאװינא, רזבינא. מענער: אייזענבערג, אמועל. באלבירסקי, גוטמאן, הערשקאװיטש, האמבורגער, טופמאן. דיריגענט: זעלמאן. טעכנישע לייטונג: ל. גוטמאן. סופלער: מ. אייזענבערג.

פערגרעסערטער ארקעסטער

דיריגענט: ל. זעלמאן.

בילעטען פון 90 גר. ביז 2.50 זל. צו בעקומען אין דער קאסע פון פילהארמאניע.

— סיין שום פרייקארטען — גישט גילטיג. —

געדענקט! היינט, זונטאג טרעפען זיך אלע אין „פילהארמאניע"!

היינט וואהלען פון א דייטשען פרעזידענט

די גענעראל-שלאכט צווישען הינדענבורג און היטלער

בערלין 12 (ספ. טעל.) היינט קומען פאר אין דייטשלאנד וואהלען פון א מלוכה-פרע-זידענט.

בערלין 12 (ספ. טעל.) פאר א מאסע פון 18 טויזענד מאן אין פראנקפורט אם-מאין האט היטלער געהאלטען א וואהל-רעדע.

צווישען אנדערען האט ער שטארק קריטי-קירט די גרופירונגען, וואס שטיצען הינדענבורג'ן, אויסדריקענדיג זיך, אז ס'איז א חרפה פאר די דייטשען, אז זיי זאלען זיך בעהאלטען הינטער די פלייצעס פון אלטען 85-יעהריגען הינדענבורג.

איך האב דעם גרעסטען דרך-ארץ פאר דעם פעלדמארשאל פון דער וועלט-מלחמה — האט היט-לער געזאגט — אבער צו הינדענבורג'ן, דער קאנ-דידאט פון די סאציאליסטען און צענטרום, מוז איך זאגען: אלטער, געה אוועק! פעשיך נישט מיט דיין נאמען די יעניגע, וועלכע מיר ווילען אויסראטען!

בערלין, 12 (ספ. טעל.) פרעזידענט הינדענבורג האט געהאלטען א גרויסע פארוואהל-רעדע דורכן ראדיא.

הינדענבורג האט אנגעהויבען זיין רעדע דערמיט, וואס ער איז נישט קיין קאנדידאט פון אן-איינצעלנער פארטיי, נאר פון די ברייטע שיכ-טען פון דייטשען פאלק. ווייטער האט ער ער-קלערט, אז דאס אנגעהמען דעם יאנג-פלאן איז גע-ווען א נויטווענדיגקייט און אז דאס געווינען די פרייהייט פון רהיין-געביט, האט געבראכט דערצו, אז פרעמדע מיליטער האט דאס אויפגעהערט צו רעגירען.

בנוגע די נויט-פעראָרדנונגען האט הינדענ-בורג ערקלערט, אז דאס האט געמוזט געשעהן, כדי דייטשלאנד זאל נישט דארפען אנקומען צו קיין פרעמדער מלוכה.

צום סוף האט הינדענבורג אונטערגעשטרא-כען, אז ער וועט שטעהן אויף דער וואך, אז ס'זאל נישט אויסברעכען אין לאנד קיין בירגער-קריג און ער וועט אנשטרענגען זיינע אלע כחות, כדי צו דינען דעם דייטשען פאלק טריי, ווי ביז איצט.

ארעסטירט דער קאמוניסטישער דעפוטאט ראזענבערג

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאניש) אין לוקאוו איז בעת א שטורמישען מיטינג, בעת וועלכען ס'איז אויך געקומען צו א שיסעריי ארעסטירט געוואָרען דער קאמוניסטישער דעפוטאט ראזענ-בערג.

היטלעריסטען געוואלט פערכאפען די מאכט אין דייטשלאנד

היינט האבען זיי געזאלט איינארדנען א פאגראם אויף יודען

בערלין, 12 (ספ. טעל.) די ידיעה וועגען ארעסט פון פאליציי-פארוטשניק לאנגע, פון פאליציי שעף-וואכט שולצע און פון דער סטענאטיפיסטקע מילער האט געמאכט אין גאנץ דייטשלאנד א גע-וואלדיגען איינדרוק. ס'ווייזט זיך ארויס, אז דער דאזיגער ארעסט שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט א ברייט-פערצווייגטער פערשווערונג פון די נאציא-נאל-סאציאליסטען, כדי איבערצונעהמען די מאכט אין זייערע הענד.

בעת די פרעזידענט-וואהלען פון הייגטיגען זונ-טאג, דעם 13-טען ד. ח. האבען די נאציאנאל-סאציאליסטען געזאלט איבערציהען אויף זייער זייט דעם גרעסטען טייל פון דער דייטשער פאליציי און די איבריגע פאליציאנטען ענטוואפענען.

מיט דער הילף פון דער פאליציי וואלט שוין דערנאך די רעגירונג געווען לייכט צו בעהערשען דעם גאנצען רעגירונגס-אפאראט פון דייטשלנד.

די רעוויזיע אין לאנגעס וואוינונג האט גע-געבען סענסאציאנעלע רעזולטאטען; מ'האט ענט-דעקט גענויע פלענער וועגען דער ארגאניזאציע און די וואכען פון דער פאליציי, ווי אויך פיל אנ-דערע וויכטיגע דאקומענטען, וואס בעווייזען דייט-ליך די ווייטגעהענדע פּוונות פון די היטלעריסטען.

ס'שטעהען פאר ווייטערע ארעסטען.

בערלין, 12 (ספ. טעל.) פאליציי האט ענט-דעקט א טייוולאנישען פלאן פון די היטלעראיסטען איינצוארדנען היינטיגען זונטאג (אין טאג פון די וואהלען פון א פרעזידענט אין דייטשלאנד) א שרעק-ליכען פאגראם אויף יודען. מען האט געפונען א צעטעל פון 100 אנגעזעהענע יודישע פערזענליכקיי-טען, פאליטיקער, שריפטשטעלער, באנקירען, סוח-רים, וואס האבען געזאלט דערשאסען ווערען. גע-נעראל פאן גרענער, דער מיניסטער פאר רייכסוועהר האט ערקלערט, אז די רעגירונג וועט שיצען דאס לעבען פון די יודען.

אפקלאנגען פון אטענטאט אין מאסקווע

פוילישער געזאנדטער פאטעק אינטערוועניִרט

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאניש).

נאכדעם, ווי ס'האט זיך בעוויזען דער קא-מוניקאט פונ'ם סאוויעטישען קאמיסאריאט פאר אויסערליכע ענינים וועגען דעם אטענטאט אויפ'ן מיטגליד פון דער דייטשער אמבאסאדע פאן טוואר-דאווסקי, לויט וועלכען יהודה שטערן זאל האבען דערקלערט. אז ער האט אויסגעפיהרט דעם אטענ-טאט „לויט דעם אויפטראג פון געוויסע פוילישע בירגער", האט זיך דער פוילישער אמבאסאדאר אין מאסקווע, פאטעק, תיכף געווענדעט צום פער-טרעטער פון קאמיסאר פאר אויסלענדישע ענינים קרעסטינסקי און געפאדערט אויפקלערונגען איז צוזאמענהאנג מיט'ן קאמוניקאט. קרעסטינסקי האט דערקלערט, אז איהם זענען נישט בעקאנט די פרטים פון דער אויספארשונג, אבער די ווערטער — „זי-וויסע פוילישע בירגער" דארף מען נישט צוגעבען קיין פאליטישע בעדייטונג. טאקע דערפאר האט מען נישט געמאלדען גארנישט וועגען דעם קאמו-ניקאט דער פוילישער אמבאסאדע.

אויסברוך פון אנ'אויפשטאנד אין אינדיע

לאנדאן, 12 (ספ. טעל.) אין באמבײ נעמט בעשטעטיגט די ידיעה, אז עס איז אויסגעבראכען א שטורמישער אויפשטאנד אין דרום-מערב-אינדיע.

דער „דיילי העראלד" איז מודיע, אז אלע לופט שיפען פון דער ענגלישער ארמיי, וואס געפינען זיך אין דרום זענען מאביליזירט.

קיין פעשעוואר זיינען ארויסגעשיקט געווארען מיליטערישע פערשטארקונגען.

דער נייער זעלבסט-פערוואלטונגס-געזעץ

ווערט בעטראכט דורך דער אדמיניסטראציע-קאמיסיע

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאניש) די אדמיניסט-ראציע-קאמיסיע פון סיים האט געפיהרט די גענע-ראל דעבאטע איבערן רעגירונגס - פראיעקט וועגען קאמונאל-פערוואלטונגען. ביז שפעט אין אוונד האט געדויערט די דאזיגע דעבאטע.

מיט זעהר לאנגע רעדעס זענען ארויסגע-טרעטען דער סיים-רעפערענט פון פראיעקט דעפ. פאליאקעוויטש איז דער מחבר פון פראיעקט וויצע-מיניסטער (פאר אינערן-ענינים) קארסאק. ביידע רעדעס האבען פערנומען דעם ערשטען טאג.

דעפ. פאליאקעוויטש דערמאנט א גאנצען בארג קרובישע געזעצע, וועלכע געפונען זיך איצ-טער אויפ'ן סיים-ווארשטאט: וועגען קאמונאלע פי-נאנסען, וועגען טעריטאריאלער פאנאנדערטיילונג פון לאנד א. א. וו. ער שטעלט זיך אויך אפ אויף דער דעבאטע, וואס קומט פאר אין דער קאנסטי-טוציע מכוח די יסודות פון דער נייער קאנסטיטו-ציע, לעצטענס האט דעפ. דוך רעפערירט וועגען דעם, ווי אזוי די נייע קאנסטיטוציע דארף בע-האנדלען די רעכט פון לאקאלע זעלבסטפער-וואלטונגען. און זיך ארויסגעזאגט נעגען דעם בעגריף פון ברייטער זעלבסטפערוואלטונג. דע-פוטאט פאליאקעוויטש מעלדעט, אז ער סאלידא-ריזירט זיך מיט דעם בכלל איז דעפ. פאליאקעוויטש זייער צופרידען מיט'ן רעגירונגס-פראיעקט, ער אלס רעפערענט האט אפילו נאר ווייניג פארשלא-גען און אויסבעסערונגען. יעדענפאלס — זייער קליינע: פערקערט: ער וועט פארשלאגען דעם רעגירונגס-פארשטעהער און דעם סיים ארויסצונע-מען פון געזעץ א גאנצע רייהע פרטים און איבער-צוגעבען דער רעגירונג פולמאכטען, זיי צו פאר-מולירען אויף איהר איינענער אחריות אין די אויספיהר-תקנות.

טענטפערענדיג אויף פערשידענע אויסרופען און צווישענרופען פון די אפאזיציאנעלע דעפו-טאטען דערקלערט דער רעפערענט גאנץ אפענ-הערציג, אז מען מוז איצט קודם כל זארגען פאר דער מלוכה און פאר איהרע פינאנסען: אז די קאמונאלע פערוואלטונגען וועלען, זאגט ער, לײ-דען, איז טאקע ביטער. ס'וועט אבער, זאגט ער, זיין טויזענד מאל ערגער, אז ס'וועט ליידען דער מלוכה-בודזשעט. דער אויספיהר: אלע פינאנציעלע מיטלען מוזען געשטעלט ווערען צו דיספאזיציע פון דער מלוכה (די שטאט-פערוואלטונגען זענען שוין פערהובט אויף א מיליארד גילדען!).

פאר מאגענליידנדע
ראבארבער-וויין
פּיפּסין-וויין
אין פּרימא קוואליטעט
צו בעקומען אין דער ווייןהאנדלונג פון
E. SZYKIER
Północna 1, tel. 107-84

בונט פון כינעזישע זעלנער אין מאנדזשוריען

די צובונטעוועטע האבען אויסגערויבט דישטאט סאשאלאנג און דערשאסען די אפיצירען

לאנדאן, 12 (ספ. טעל.) בעשטעטיגט האט אין דער מאנדזשורישער שטאט סאשאליאנג געזאלט פארקומען די פראקלאמירונג פון דער נייער מאנ-דזשוריש... רעפובליק. די שטאט סאשאליאנג ליגט אויפ'ן טייך אמור אקעגען דער סאוויעטישער שטאט בלאגאוויעשטשענסק.

אין מאמענט ווען מ'האט אויסגעהאנגען די נייע פאהן איז אויסגעבראכען א בעוואפענטער אויפ-שטאנד פון כינעזישען גארניזאן. די זעלנער האַ-בען אראפגעריסען די פאהן און ארעסטירט דעם גובערנאטאר פון דער שטאט. 10 כינעזישע אפי-צירען און 2 יאפאנישע זענען דורך די צובונטע-וועטע דערשאסען געווארען.

דאן האבען די זעלנער ... צו ראבי-רען די שטאט. זיי האבען אויסגערויבט דעם איי-ראפעאישען קווארטאל. די סאוויעטישע „גאסבאנק" דער סאוויעטישער און יאפאנישער קאנסולאט, די ענגלישע האנדעלס-מיסיע און פיל אנדערע אינ-סטיטוציעס. די איירעפעער ... יאפאנער זענען ענטלאפען דורך דעם געפרוירענעם טייך אמור קיין בלאגאוויעשטשענסק.

3

די שטאט סאשאליאנג ברענט. די יאפאנישע אפטיילונגען און ביאלאגוואר ייצעס ... זיך גע-נומען דערשטיקען דעם אויפשטאנד.

כינא ווארפט אפ דעם יאפאני-שען שלום פארשלאג

פאריז, 12 (ספ. טעל.) אלס ענטפער אויף יאפאנס צביעות'דיגער „שלום"-נאטע, האט כינע דערקלערט, אז זי איז גרייט צוצוטרעטען צו שלום-אונטערהאנדלונגען, אבער מיט'ן תנאי, אז יאפאן וועט אהן שום בעדינגונגען צוריקציהען איהר מי-ליטער פון שאנכאי. דערויף איז יאפאן נישט מס-כים. די לאגע בלייבט, הייסט דאס, אהן ענדערונגען די מלחמה דויערט ווייטער.

וויכטיג נייעס!
פערקויף
פון פערשידענע בוימוואלענע רעשטלעך
פאפעלין, באטיסט, לייווענד,
מושלין, נאנסוג א. אז. וו.
אויף מעטער און אויף וואג
צו קאנקורענץ-פרייזען
מ. לאנדסבערג
צעגעלניאנא 23, פראנט, 1. שט.
געדענקט דעם אדרעס!

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער
אלעע 1-טער מאי 2. דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.
גאסטשפילן פון לאדזער קאמעראל און קליינקונסט-טעאטער
„ארט"
קינסטל. אנפ.: מ. בראדערזאן.
היינט, זונטאג — 3 פארשטעלונגען: 4 א זייגער נאכמיטאג ספעציעל פאר ארבייטער און ארבייטער-אינטעליגענץ פון 50 גר. ביז 1 זל.
און 7.45, ווי אויך 9.45 אוונד
ווידערהאלונג פון 25-טען יובילעאום-פראגראם
„שמחות ביי יודען"
אין 2 טיילען, 13 בילדער.
1) פראלאג, 2) בין מנחה למעריב, 3) וואלס, 4) וויא, פערדעלעך!... 5) אבריוש און דאבריוש. 6) שמענדריקעס, 7) גמראנגעל, 8) שרה-באנדע, 9) אלע זענען גוט, 10) אינדרא, 11) ראוי לחופה, 12) דער ארעס-טאנט פון נאוואמיעסקא, 13) פינאל: שמחות ביי יודען.
טעקסטען: מ. בראדערזאן, י. אבערזשאנעק, א. גאלדפאדען און פ. פיאדראוו. מוזיק: קאמפ. דוד בייגעלמאן, פ. לישט און פאלקס-מאטיוון. דעקאראציעס און קאסטיומען: דינה מאטיס. רעזשי ש. דזשיגאן און י. שומאכער. קאנצערט-מייסטער: ש. ביינעלמאן, בינע-אינספ מ. קאן.
עס בעטייליגען זיך (לויט א"ב): ש. גאלדשטיין, מרים דאלסקא, ש. דזשיגאן, שיינע מרים, צילי סטאל, מ. פעטערמאן, מ. פולאווער, מ. קאן, י. ריינגאס, י. שומאכער, י. שיפער און א. קינסטלערישער טאנץ-קווארטעט. די קאסע איז אפען פון 6 א זייגער אין אוונט.

וויכטיג פאר שניידער-מייסטער
קאנפעקציאנערען און גאלאנטערי-סוחרים!
ביליגסטע קוועלע
פון שניידער-צודאטען און גאראנטעריע
וויקטאריא, בעק
ערמעל-סאטין
קלאט און קארמען
קראזע און זשאנעטס
פערשידענע לייוונטען
וואלאשאנקע און מושלין
אטלאס און ראדאמע
קאמגארן-סאטין, וואטאלין.
D.M.C. און C. B. זאטשאסעס
גומי-בענדער, ריפס און טאפט בענדער
פערשידענע קעהם, שטאפף-בײנוועל
ניי- און מאשין-נאדלען, אלעראַרט גארן
גאלאנעז, ספינקעס, אגראַפקעס
פערלמוטער-קנעפ, זיידענע מאשמא
מאשין- און האנד-זייד, פארפינקעס,
שנורוואדלעס א. אז. וו.
„Bazar Krawiecki"
אייגענטימער: מאראקא און קיניג
לאדז, נאוואמיעסקא 8, פראנט-געוועלב
פאר שניידער און סוחרים — ספעציעלער ראבאט!
ביליגסטע קוועלע
פאר שניידער-צודאטען!!!

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז.
13 מערץ 1932

היטלער
א מוסטער פאר קוזא'ן

די אנטיסעמיטישע בעוועגונג אין רומעניען באקומט לעצטענס אן א ביסל וועגדונג. זי ווערט סאך לאגמעסיג. באקומט פיינע מאניערען און רעדט מיט א געשליפענער זיידענער שפראך. דער דאזיגער שנוי איז צו ערקלערען דערמיט, וואס די שונאי־ישראל שטרעבען צו ווערען א פאליטישער פאקטאר און טרוימען אפילו וועגען מאכט. אין דעם שפילט נישט קיין קליינע ראלע דער אויפמארש פונ'ם היטלעריזם אין דייטשלאנד. ווי ס'איז בעוואוסט, האט היטלער געפונען פאר נויטיג איינצושטעלען א קאנטאקט מיט קוזאן און דעלעגירט אויפ'ן נישט לאנג אפגעהאלטענעם סטודענטען־קאנגרעס אין הערמאנשטאט (טראנסילוואניען) זיין ספעציעלען עמיסאר. די דערמוטיגונג, וואס קוזא האט געקריגען זינט זיין איינטריט אין פארלאמענט מצד דעם איצטיגען פרעמיער פראפעסאר יארגא, האט בעגייסטערט דעם אנטיסעמיטען־פיהרער אין א נייער אפענסיווע. דערביי שפילען די שאוויניסטישע סטודענטען די ראלע פון דער בריק, וואס פעראייניגט די איצטיגע רעגירונג מיט'ן שווארצען מנהיג.

כדי אבער נישט צו פערשלעפערן איינגאנצען די ענערגיע פון די שווארץ־מאה'דיגע לעגיאנען, מאכט מען אפטע סטראטעגישע אנגריפען אויף פערשידענע געביטען, סיי אין פארלאמענט, ווי אויך אין דער עפענטליכקייט. די פארלאמענט־טריבונע איז דורך קוזאן און זיינע נושאי־כלים פערוואנדעלט געווארען לעצטענס אין א שפרונג־ברעט פאר גיפטיגער אנטיסעמיטישער העצע. צוערשט האט מען געמאכט אנפראגען וועגען די פראנקמאסאנען און זיך אפגערעדט פונ'ם הארצען וועגען דעם אנאנימען יודישען „קאגאל". וואס רעגירט איבער דער וועלט, און דערנאך האט מען זיך פערגעבען מיט'ן צוועק סיסטעמאטיש צו שטערען די יודישע דעפוטירטע דורך רעפליקען בשעת זייערע ארויסטרעטונגען. דעם קולמינאציאנס־פונקט האבען די קוזיסטען דערגרייכט אין פארלאמענט בשעת דער לעצטער ארויסטרעטונג פונ'ם יודישען דעפוטאט לאנדאו אין צוזאמענהאנג מיט דער סאראקער שחיטה.

די אנטיסעמיטישע דעפוטאטען האבען ארומגערינגעלט די טריבונע פון אלע זייטען און דורך דראהונגען און טומעל געשטערט דעם דעפוטאט לאנדאו צו ענטוויקלען זיין אינטערפעלאציע. נאר א דאנק דער ענערגישער אינטערווענץ פונ'ם ראדיקאלען קריסטליכען דעפוטאט ד"ר לופו איז געלונגען ווידער אוועקצושטעלען די סאראקער טראגעדיע פאר'ן משפט פונ'ם רומענישען פארלאמענט. די שונאי־ישראל מיט קוזאן און זיין זוהן בראש האבען געפרובט אויך איהם איבערצורייסען. אבער ד"ר לופו האט די סארקאסטיש אפגעענטפערט: „איך וועל נישט דערלאזען, אז מיך זאלען טעראריזירען דער פאטער און דער זוהן, ווען זיי פעהלט דער הייליגער גייסט". אין א טעמפעראמענטפולער און גוט ארגומענטירטער רעדע חזר'ט ד"ר לופו ווידער איבער די איינצעלהייטען פון סאראקער מארד און פאר'ט, אז אלע אפיציעלע אקטען, וואס האבען א שייכות צו דער שויערליכער טראגעדיע, זאלען געשטעלט ווערען אין זיין רשות. כדי ער זאל קענען ענטוויקלען ווייטער די אנפראגע. די ענערגישע ארויסטרעטונג פונ'ם טאלאנטירטען דעפוטאט האט ארויסגערופען אנ'ענטפער מצד דער רעגירונג. דער שטאאטס־סעקרעטאר פאר אינערן אטעסקו האט געפרובט אפ'פטר'ן דעם ענין מיט א פאטריאטישער רעדע וועגען די העלדישע גרעניץ־וועכטער, וואס פערטיידיגען רומעניען פון דער גרויסער געפאהר און ערקלערט אונטער די אפלאדיסמענטען פון דער רעגירונגס־מעהרהייט, אז דער ענין סאראקע איז ענטגילטיג געשלאסען. דער רעגירונגס־שעף פראפעסאר יארגא איז נישט געגאנגען אויף דעם האזיגען דעמאגאגישען וועג און פערשפראכען צו טון אלעס מעגליכעס, כדי די סאראקער געשעהענישען זאלען אלזייטיג אויפגעקלערט ווערען. ס'בלייבט נאר צו זעהן, צי דער פרעמיער־מיניסטער יארגא וועט האלטעןווארט און אויספיהרען זיין הבטחה.

אויב אין פארלאמענט און אין די רעגירונגס־אמטען בעווייזט דער קוזיזם זיינע סאמעטענע בעגעל, זעצען פאר די שונאי־ישראל זייער פינסטערע אר בייט אויף דער גאס. די לעצטע אנטיסעמיטישע אויסשטרייטונגען אויפ'ן מעדיצינישען פאקולטעט אין בוקארעשט און דער מיניאטור פאגראם אין פא דול־לאי (מאלדאווא) קענען דינען אלס בעסטע בעשטעטיגונג דערצו. אויך פון בעסאראביען קומען אן אלארמירענדע ידיעות און אין קעשענעוו גופא בעווייזען די סטודענטען־טעאלאגען מעשי־גבורה, רייסען אויף יודישע פעראנשטאלטונגען און פער שפרייטען אנטיסעמיטישע אויפרופען. די געריכטס־פראקטיק אין בעסאראביען בעווייזט לעצטענס פאר לען, ווען מערדער, וואס האבען אומגעבראכט אומשולדיגע יודען (דער לעהרער מאקעדאן פון אריהיפוו און דער סאביטאארער אגענט לעוו פון פורטשאן) ווערען בעפרייט פון שטראף אויס ריין אנטיסעמיטישע מאטיוון. די יודען־פרעסרישע פסיכאזע איז אזוי גרויס, אז אפילו בשעת די לעצטע וואהלען אין די קירך־ראטען האבען די קוזיסטען געוואונען אונטערן לאזונג, אז די יודען קלויבען זיך צו טערכאפען די קלויסטערס אין זייערע הענד.

דאך איז צו באמערקען, אז דער אלגעמיינער טאן פון דער אנטיסעמיטישער פראפאגאנדע איז בעוואוסטען פיל געלאסענער, ווי פריהער, ס'ציהט זיך, אז מ'מענטשט זיך, און אז מ'וויל ווערען א פאליטישע קראפט. דער ביישפיל פון היטלערן, וואס רייסט זיך צו דער מאכט אין דייטשלאנד, לאזט נישט שלאפען קוזאס אנהענגער און די לעצטע פרובען זיך צו געפינען א וועג צו דער אינטעליגענץ און צו די פאליטישע פאקטארען. די קוזיסטישע ווארט דאמינירט איבער'ן טאט און מ'וויל שאפען פונ'ם יודען־האס לויט'ן דייטשען מוסטער אנ'אידעאלאגיע. די צאהל אנטיסעמיטישע זשורנאלען און בלעטער האט זיך בעדייטענד פערגרעסערט.

די ווענדונג פונ'ם רומענישען פאליטישען לעבען אויף רעכטס איז א געשעהענער פאקט. דער מאנגעל פון א קאנסאלידירטער קאנסערוואטיווער פאליטישער פארטיי שטופט די גרופע ארום יארגא אין די ארעמס פון קוזאן, וואס דער אויפמארש פון די שונאי־ישראל צום פאליטישען רודער בעדייט פאר'ן מיליאנענדיגען רומענישען ישוב, איז זיך לייכט פארצושטעלען.

י. יעווין.

די שאנסען פון די קאנדידאטען
ביי די היינטיגע פרעזידענט־וואהלען אין דייטשלאנד

היינט, זונטאג קומען פאר די פרעזידענטען־וואהלען אין דייטשלאנד. דער אויסגאנג פון די וואהלען וועט האבען אנ'איינפלוס אויף דער לאגע נישט נאר אין דייטשלאנד, נאר פון זייער רעזולטאט איז אפהענגיג דער שלום אויף דער גאנצער וועלט. עס איז דעריבער פערשטענדליך, וואס אומעטום ערווארט מען מיט דער גרעסטער שפאנונג דעם אויסגאנג פון די היינטיגע פרעזידענטען־וואהלען.

לויט דער דייטשער קאנסטיטוציע ווערט דער פרעזידענט געוועהלט דורך דער גאנצער בעפעלקערונג. געוועהלט ווערט דער, וועלכער בעקומט אין דער ערשטער וואהל (טור) אנ'אבסאלוטע מעהרהייט פון די גילטיג־אבגעגעבענע שטימען. אויב קיינער פון די קאנדידאטען בעקומט נישט קיין אבסאלוטע מעהרהייט. אין דעם ערשטען טור, דאן קומען ווידער פאר וואהלען און אלס זיגער ווערט בעטראכט דער, וועלכער בעקומט א רעלאטיווע מעהרהייט שטימען. ביים צווייטען טור קאנען ארויסגעשטעלט ווערען נייע קאנדידאטען. אזוי האבען געהאנדעלט די רעכטע בעת די וואהלען אין יאהר 1925. זיי האבען צוערשט געהאט ארויסגעשטעלט די קאנדידאטור פון אבערבירגערמייסטער יארעס און ערשט אין צווייטען טור האבען זיי ארויסגערוקט הינדענבורג'ן.

ווי זעהען אויס מעהר אדער ווייניגער די שאנסען פון די קאנדידאטען, וואס פיגורירען ביי די איצטיגע וואהלען? פאר דער קאנדידאטור פון הינדענבורג'ן זאגען זיך ארויס די סאציאל־דעמאקראטען, דער צענטער, די בייערישע פאלקספארטיי, די קריסטליך־סאציאלע, די שטאאטס־פארטיי און די ווירטשאפטס־פארטיי. זיי אלע האבען אינאיינעם געהאט ביי די פריהערדיגע וואהלען 17,8 מיליאן שטימען. אויב מען זאל צוגעבען נאך 200,000 נייע וועהלער (די צאהל וועהלער איז פון דאן געשטיגען ביז 40 מיליאן) דאן קאן מען אננעמען, אז הינדענבורג וועט בעקומען שוין אין ערשטען טור 18 מיליאן שטימען. אויב די צאהל אפגעגעבענע שטימען וועט זיין פון 35 ביז 36 מיליאן וועט הינדענבורג שוין ביים ערשטען טור בעקומען אנ'אבסאלוטע מעהרהייט.

לויט די זעלבע סטאטיסטישע ציפערען קאן היטלער רעכענען אויף זעקס זיבען מיליאן שטימען. מעגליך אבער, אז די איינפלוסען פון די נאציאנאל־סאציאליסטען זענען פאר דער צייט געשטיגען. ווי מען קאן אורטיילען לויט די וואהלען אין די בעזונדערע דייטשע געביטען. יעדענפאלס האט היטלער ענטוויקעלט א רויגע וואהל אגיטאציע.

דער קאנדידאט פון שטאהלהעלם פאלק. דיסטערבער קאן רעכענען אויף אנ'ערך פערטהאלבען מיליאן שטימען. ער וועט אבער וואהרשיינליך אזוי פיל נישט קריגען, ווייל א טייל פון די, אויף וועלכע ער רעכענט, וועלען שטימען פאר היטלערן און א טייל פאר הינדענבורגן.

די קאמוניסטען האבען געהאט בעקומען פינפהאלבען מיליאן שטימען. די היינטיגע וואהלען וועלען בעווייזען, צי א דאנק זייער טאקטיק האבען די סאציאל־דעמאקראטען נישט פערלוירען קיין איינפלוסען צווישען די ארבייטער. דער קאנדידאט פון די קאמוניסטען איז דער לידער פון דער פארטיי טהעלמאן.

עס איז פאראן נאך איין קאנדידאט, ווינטער. ער קאן רעכענען העכסטענס אויף אנ'ערך צוויי־הונדערט טויזענט שטימען, ווייל אזוי פיל האט זיין גרופע בעקומען ביי די פארלאמענט וואהלען.

די געבראכטע ציפערען דריקען אויס נישט מעהר ווי השערות. קיין בעשטימטע זאך קאן מען נאטירליך נישט זאגען. קלוג וועגען די דייטשע וואהלען וועט מען זיין ערשט מארגען.

יודישע קאלא געגען די פאלמאכטען
רעדע פון דעפ. זאמערשטיין אין דער סיים־קאמיסיע

בעת' בעהאנדלען דאס געזעץ וועגען ספעציעלע פולמאכטען פאר דער רעגירונג איז אין דער יורידישער קאמיסיע ביים סיים ארויסגעטראטען אין נאמען פון יודישען קאלא דעפ. זאמערשטיין, וועלכער האט צ. א. געזאגט:

פאר יעדער מינדערהייט און ספעציעל פאר דער יודישער מינדערהייט האט די פארלאמענטארישע טריבונע אנ'ערשטראנגיגע בעדייטונג, ווייל נאר זי גיט די מעגליכקייט ארויסצוברענגען אלע ווייטאגען, קשיותס און ליידען, ארויסצושטעלען פאסטולאטען און צו ווירקען אויף דער שאפונג פון די רעכטליכע נארמען. פאר אונז איז די פארלאמענטארישע טריבונע נאך וויכטיגער, ווייל מיר האבען נישט כמעט קיין שום אנטייל אין אדמיניסטראציווען אפאראט.

די רעגירונג האט נישט פרעציזירט די אלגעמיינע און אונבעשטימטע בעגריפען פון „ווירטשאפטליכע און פינאנציעלע פראגען" אדער „דאס ברענגען אין ארדנונג דעם רעכטליכען מצב, אזוי אז מיר ווייסען איינגענטליך נישט וואס זענען די כוונות פון דער רעגירונג אין אין וואספערע ראהמען וויל די רעגירונג אויסנוצען איהרע פולמאכטען אויפ'ן געביט פון געזעצגעבונג.

פערטרעטענדיג א בעפעלקערונג, וואס איז דער עיקר בעשעפטיגט אין האנדעל, אין קליינער אינדוסטריע און אין האנדווערק, זענען מיר נאך מעהר בעאונרוהיגט. מיר האבען מורא, אז די פרובען צו רעאליזירען נייע דאקטרינערישע עקספערימענטען וועלען נאך מעהר פערשטארקען די ווירטשאפטליכע קאטאסטראפע. מיר מאכען אויפמערקזאם, אז מיר שטעהען נישט איצט ביים אנהויב פון קריזיס ביי אונז און אויף דער וועלט, אז עס זאל נויטיג זיין א דרינגענדע, שנעלע האנדלונג, דער קריזיס איז דאך נאך געווען שטארקער. ווען דער סיים האט אנגעהויבען זיין ארבייט. אזוי פיל הונדערטער געזעצען האט דער סיים ארויסגעגעבען, אבער ווייניג וועלען מיר צווישען זיי געפינען אזעלכע, וואס האבען דעם ציל צו בעקעמפען דעם קריזיס. אזעלכע פראיעקטען האט די רעגירונג נישט צוגעשטעלט.

קיין זאך שטערט דאך נישט די רעגירונג, זי זאל דורכפיהרען שנעל איהרע פראיעקטען, האבענדיג א מעהרהייט אין וואס נוגע דער בעציהונג צו אנדערע מלוכות אויפ'ן ווירטשאפטליכען געביט, האט די רעגירונג די פולע פרייהייט פון האנדלען.

דער רעדנער ערקלערט צום סוף, אז ס'איז נישט קיין שום גרונד פאר אנ'איילעניש, וואס זאל בערעכטיגען די אויסערגעוועהנליכע פולמאכטען פאר דער רעגירונג, דאס יודישע קאלא וועט דעריבער שטימען געגען געזעץ וועגען די פולמאכטען.

אויסנוצען די ענערגיע פון דער זון
נייער גראנדיעזער פראיעקט פון די סאוויעטען

די סאוויעטען־מאכט ארבייט אויס א נייעם און באמת דרייסטען און גראנדיעזען פינפיאהרפלאן, דהיינו, פון אויסנוצען די זונען־ענערגיע פאר פערשידענע צוועקען. אין לענינגראד איז געעפענט געווארען א ספעציעלע אויסשטעלונג, וועלכע דארף אילוסטרירען די מעגליכקייט אויסצוווענדען די שטראהלען פון דער זון פאר צוועקען פון דער אינדוסטרי. לויט דעם פראיעקט פון די סאוויעטען דארף דאס אויסנוצען די זונען־ענערגיע פערנעהמען זעהר א וויכטיגען ארט אין דער צווייטער פיאטילעטקע, וואס איהר פערווירקליכונג הויבט זיך שוין אן פון קומענדיגען יאהר אן.

דער ערשטער עקספערימענטאל־געביט וועט זיין טורקעסטאן, וואו עס וועט פאר די קאסטען פון קנאפע הונדערט מיליאן אויסגעבויט ווערען א ספעציעלע סטאנציע, וועלכער וועט מעגליך מאכען צו עקספלואטירען די שטראהלען און די ווארימקייט פון דער זון.

די שטראהלען פון דער זון דארפען קודם כל פערגרייטען קוהלען און האלץ ביים בעהייצען. דער פלאן זעהט פאראויס דאס אויסנוצען די זונען־שטראהלען אויך אין לענינגראד און אין מאסקווע. דער מאסקווער סאוויעט, אזוי שרייבען די מאסקווער בלעטער, האט שוין אויסגעארבייט א פלאן ווי אזוי אויסצונוצען די ענערגיע פון דער זון אויך צו בעהייצען די הייזער.

בעוועגונג צו בעזעצען יודען אויף ערד אין פוילען

וו א ר ש ע, (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון דער פערוואלטונג פון דער רעארגאניזירטער יודישער לאנדווירטשאפטליכער געז. „אביגבן", וואס אין דער שפיץ שטעהען ה' יצחק ענגעלמאן (ראטמאן און גוטבעזיצער), ה' דוד קאסמאן גוטבעזיצער פון מנשצוו, ה' דור סאלאוויי א. א. איז בעשטעלט געווארען פאר א הויפט ציל צו פעראייניגען אלע יודישע לאנדווירטען און גערטנער. ווי אויך סימפאטיקער אין איין פעראיין, בכדי צו קענען איינגיכער גרינדען א ספעציעלע באנק צו בעזעצען יודען אויף ערד און אויך צו קענען ערטיילען קרעדיטען, געצייג און זריעות.

די פערוואלטונג האט אנגענומען א בעשלוס אויפצובויען אנ'אגראנאמישע שולע, כדי אויסצובילדען יונגע קרעפטען צו ערד־ארבייט און אויך כדי אלע איצטיגע לאנדווירטען און גערטנער זאלען זיך קענען פערפאלקאמען אין זייער בערוף.

דער מיטגליד פון דער פערוואלטונג ה' איגוש. יאקוב קאנארעק האט איבערגעגעבען אין רשות פון דער געזעלשאפט א שטח ערד פון 120 מארג ביי ווארשע, אויף וועלכען די יודישע אגראנאמישע שול זאל אויפגעבויט ווערען.

די פערוואלטונג פון דער לאנדווירטשאפטליכער געזעלשאפט נעמט אן סרים, ווי אמשנעלסטען צו רעאליזירען די אנגענומענע בעשלוסען. פון די ביז־איצטיגע צאהלרייכע ווענדונגען איז צו זעהען, אז די „לאנדווירטשאפטליכע געזעלשאפט" האט בעטראפען א ווארימען אפקלאנג ביים בריטען יודישען עולם.

אלע קהלות, וואו עס געפינען זיך יודישע לאנדווירטען און גערטנער ווערען געבעטען זיך צו פערשטענדיגען מיט דער ביורא פון דער יודישער לאנדווירטשאפטליכער געז. ווארשע, ארלא 11 וואהנונג 1.

אראבישע עקזעקוטיווע רופט צו באיקאט פון דער תל־אביבער אויסשטעלונג

לאנדאן, 12 (יט"א טעלעגראפיש) דער פרעזידענט פון דער אראבישער עקזעקוטיווע האט ארויסגעגעבען אנ'אויפרוף צו די אראבער אין ארץ־ישראל און די שכנותדיגע מלוכות, אז זיי זאלען באיקאטירען די אויסשטעלונג אין תל־אביב.

טעג און נעכט אין אנ'עגיפּטישן האַרעם

די הויפּט-פרוי פון עגיפּטישען כעדיוו באַשרייבט דעם האַרעם אין עגיפּטען.—ווי די שקלאַפינס זעהען אויס. — די פּאָליטיק צווישען די פרויען. — זי באַשרייבט דאָ אויך איהר אייגענעם לעבען ביי איהר מאַן אין האַרעם. — אַן'עגיפּטישע חתונה.

פון רחל קרויז.

יעדער האַרעם אין עגיפּטען, גרויס אָדער קליין אָרים אָדער רייך, פערמאָגט אַ געוויסע צאָהל פון שקלאַפינס, די צאָהל פון די שקלאַפינס איז אָפּהענגיג פון דער רייכקייט פון דעם באַלעבאָס.

ווי אַזוי זעהען אויס די שקלאַפינס אין די האַרעמס? די מעהרסטע פון זיי זענען אָרימע, פּרימיטיווע, אומוויסענדע בעשעפענישען. זעהר ווייניג האָבען פערמאָגט סעקסועלע רייץ. דער אָנגענומענער בעגריף, אַז די שקלאַפינס זענען געווען גרויסע שעהנהייטען, איז אַ טעות, זיי פלעגען זיין געצוואונגען צו קליידען זיך איינפאַך און אין אַלגעמיין נישט ציהען אויף זיך די אויפמערקזאַמקייט פון דעם באַלעבאָס, וואָרים אין יעדען האַרעם איז שוין געווען אַ פרוי, וואָס איז געווען דער פאַוואָריט. די אויסגעקליבענע געליבטע פון דעם באַלעבאָס, און זי האָט שוין אויפגעפּאַסט אויף דעם, אַז די שקלאַפינס, וואָס זענען געווען שעהן און רייצענד, זאָלען זיך נישט וואַרפען צופיל דעם באַלעבאָס אין די אויגען און געווינען זיין ליבע.

ווען דער באַלעבאָס פון דעם האַרעם איז נאָך געווען יונג און אומפערהייראַט האָט זיין מוטער אָדער אַ קרובה געפיהרט דעם האַרעם און געווען די פולשטענדיגע הערשערין. זי האָט אָפטמאָל געטיילט איהר ממשלה מיט דער הויפּט-שקלאַפין, וואָס רופט זיך באש קאלפא, או ווען דער באַלעבאָס איז שוין געווען פערהייראַט, איז די פרוי געווען די הערשערין, און זי האָט זיך אַרומגערינגעלט מיט געטריירע שקלאַפינס, וואָס זענען איהר געווען איבערגעגעבען און בעשיצט איהרע אינטערעסען. אין דעם האַרעם הערשט געוועהנליך אַ שטרענגע דיסציפּלין, יעדע שקלאַפין האָט איהר בעשטימטע אַרבייט, וואָס זי מוז טון מיט דער גרעסטער פּינקטליכקייט, מען לערענט זי אויך ווי אַזוי צו טון די פערשידענע קאָמפּליצירטע הויז-אַרבייטען, ווי, צום ביישפּיל, צוגרייטען קאַווע, וואָס איז נישט אַזאַ לייכטע זאַך. ווייל עס פאַדערט זיך אַ געוויסע קענטניש אין מישען און קאָכען אין די רייכע האַרעמס בעשעפטיגט מען אויך אייראָפּעאישע דינער, פרויען און מענער. אויף די מענער האַלטען שטענדיג אַן'אויג די יעוונוכען. זיי פּאַסען אויף, אַז זיי זאָלען נישט קומען אין בעריהרונג מיט די פרויען פון האַרעם.

דער חלום פון יעדער האַרעם-שקלאַפין איז, אַז זי זאָל געפינען חן אין די אויגען פון דעם באַלעבאָס, אַז דער באַלעבאָס זאָל זי בעמערקען, זי בעגערען און מאַכען זי פאַר זיין געליבטע. זי ווייסט, אַז דאָס איז פערבונדען מיט געפאַהר. זי ווייסט, אַז אין דעם מאָמענט, ווען די אַנדערע פרויען בעמערקען דאָס זי איז געפעלען דעם באַלעבאָס, וועט מען ווערען אויף איהר אייפערזיכטיג און עס וועלען זיך אָנפאַנגען אינטריגעס. דאָס שטעלט זי אָבער נישט אָפּ, וואָרים דער העכסטער וואונש פון יעדער האַרעם-מיידעל איז געווען צו ווערען דעם באַלעבאָס געליבטע, ווייל עס האָט אָפטמאָל געטראָפען, אַז שקלאַפינס, אין וועלכע דער באַלעבאָס האָט זיך פערליבט, זענען געוואָרען די הערשערינס פון האַרעם. נישט זעלטען טרעפט אָבער אויך, אַז די ליבע פון דעם באַלעבאָס צו דער שקלאַפין האַלט אָן אַ קורצע צייט. ער נעמט זי אויף אַ נאַכט אָדער אויף עטליכע טעג, צו עטליכע וואָכען און דערנאָך שיקט ער זי אוועק און פערגעסט אָן איהר. די מיידעל פיהלט זיך דעמאָלט פאַר דער אומגליקליכסטער אין דער וועלט. איבערהויפּט איז איהר אומגליק גרויס ווען זי ווערט שוואַנגער. די אַנדערע פרויען קוקען אויף איהר דעמאָלט ווי אויף אַן'אומרייניגע, אַ זינדיגער, און זי האָט אויסצושטעהען די גרעסטע בעליידיגונגען פון די אַנדערע שקלאַפינס, וואָס זענען די גאַנצע צייט געווען אייפערזיכטיג אויף איהר. אַמאָל טרעפט, אַז זי געפינט אַ פריינד אין דעם יעוונוך, וואָס בעציהט זיך צו איהר מיט סימפּאַטיע, ווייל ער ווייסט אין וועלכער אומגליקליכער לאַגע זי איז. דער יעוונוך קאָן אָבער פאַר איהר זעהר ווייניג טון, ווייל ער איז אַליין אַ הילפלאָזער, שרעקעוודיגער מענש.

ס'מיידעל, וואָס ווערט שוואַנגער, ווערט געוועהנליך אָפּגעזונדערט אין אַ צימער. אָפטמאָל טרעפט, אַז זי בעגעגענט זיך מעהר נישט מיט איהר באַלעבאָס. אויב זי וויל איהם זעהען לאָזט מען זי נישט צו. מען בעטראַכט זי פאַר אַן'איבריגע זאַך.

דער באַלעבאָס פון האַרעם איז דער איינציגער הערשער, דער צאַר, און זיין וואָרט איז אַ הייליגער געבאָט. ער זיצט געוועהנליך אין זיין גרויסען צימער אויף אַ ווייכען טעפּיך מיט די פיס אונטער זיך, דינער און דינערינס טאַנצען אַרום איהם און זענען גרייט אויסצופיהלען זיין יעדען בעפעהל. מען ברענגט איהם עסען און געטראַנקען, מען באָדעט איהם או מען מאַסאַזשירט איהם. מען טוט איהם אָן די טייערע קליידער פון זיידענס און איידעלען טוך, ווען ער וויל אַרויסגעהען אין גאָרטען, אָדער ווען ער געהט תפילה טאָן אין דער מאַשעי. איהם קימערט נישט וואָס עס געהט אָן אין [illegible]. ווען קינדער ווערען געבוירען האָט ער מיט זיי ווייניג וואָס צו טאָן. עס זענען שוין פערהאַן פרויען, וואָס זיי גיבען זיך אָפּ מיט אויפבריינגען און ערציהען די קינדער. די שקלאַפינס זענען פערנומען אַ גאַנצען טאָג מיט אַרבייט. די פריוויליגירטע פרויען פון האַרעם פערברענגען אָבער אין וואוילטאָג.

מיט יאָהרען צוריק, ווען דער האַרעם האָט זיך נאָך געפיהרט לויט דעם אַלטען, טראַדיציאָנעלען מזרח-שטייגער, זענען די פרויען געגאַנגען אָנגעטון אין לייכטע, דינע באַלאַכאַנס פון זיידענס און טוך. שפּעטער האָבען זיי זיך אָנגעהויבען קליידען און פוצען לויט דער אייראָפּעאישער מאָדע, זיי פערברענגען זייער צייט אין טרינקען קאַווע, רויכערען, פיהרען לאַנגע, אומענדליכע שמועסען אין רכילות'ן צווישען זיך און לייענען פראַנצויזישע ראָמאַנען.

יעדער באַלעבאָס פון דעם האַרעם האָט אַ פרוי וואָס איז געווען די בעליבטסטע און אויסדערוועהלטסטע פון אַלע אַנדערע. די ליבע אין האַרעם איז אָבער נישט געווען פון דעם סאָרט ווי די אייראָפּעאישע פרויען פיהלען עס און לעבען עס איבער. די בעציהונגען זענען געווען בלויז געשלעכטליכע. פאַר דעם באַלעבאָס פון האַרעם איז די פרוי נישט מעהר ווי אַ מיטעל צו פערשאַפען איהם פערגעניגענס און אַזוי לאַנג ווי זי האָט געקאָנט רייצען זיינע ליידענשאַפטען און אַפּעלירען צו זיינע געשלעכטליכע אינסטינקטען און בעגערען, האָט ער זי ליב געהאַט, און אַרויסגעוויזען איהר מעהר אויפמערקזאַמקייט און נאָהענטקייט ווי צו די אַנדערע פרויען.

די עגיפּטישע האַרעמס זענען געווען שעהנער און פאַרביגער ווי די האַרעמס אין אַנדערע מזרח-לענדער. די עגיפּטער אין אַלגעמיין זענען לוסטיגער ווי די אַנדערע מזרח-פעלקער. זיי האָבען ליב מעהר וואוילטאָג און ווייסען צו געניסען פון לעבען. דערפאַר זענען די האַרעמס פון די עגיפּטישע פּאַשאַס און רייכע לייט געווען בעריהמט אין גאַנצען אָריענט.

איך דערמאָן זיך אין מיין אייגענעם לעבען אין אַן'עגיפּטישען האַרעם, אין דעם האַרעם פון עגיפּטישען כעדיוו, וועלכער איז געוואָרען מיין מאַן, אַט איז אַכט אַ זייגער אין אָוונט. איך בין אין דעם מוסטוראַט-פּאַלאַץ. מיין ערשטע דאַמע, וואָס איז בעשטימט געוואָרען מיך צו בעדינען, איז אַריינגעקומען און מיך געלאָזט וויסען, אַז עס איז צייט צו קליידען זיך פאַר דעם אָוונט. איך האָב צוגעמאַכט די פּיאַנאָ, וואָס איז געשטאַנען אין מיין צימער און אויף וועלכער איך האָב געשפּילט פאַר זיך און אַ איבערגעגאָסען זיך אין אַנדערע וועלטען אויף די פליגלען פון מוזיק. מיר האָט באַנג געטאָן צו פערלאָזען די פּיאַנאָ. איך בין אָבער אַריינגעגאַנגען אין מיין טואַלעט-צימער. דעם אָוונט האָט געדאַרפט פאָרקומען אַ חתונה, צו וועלכער איך האָב געדאַרפט געהען, האָבען די שקלאַפינס מיך גענומען קליידען און אויספוצען אין טייערע קליידער און בעהענגען מיך מיט אַלערליי ציהרונג. אַ קאַרעטע האָט געוואַרט אויף מיר פאַר דעם אַריינגאַנג אין פּאַלאַץ. איך האָב זיך אַריינגעזעצט אין דער קאַרעטע, איינגעטוליעט זיך אין אַ ווינקעל און געטראַכט פון דעם פּאָרעל, וואָס עס האָט געדאַרפט ווערען דעם אָוונט מאַן און פרוי. די כלה איז געווען כמעט נאָך אַ קינד. זי איז אינגאַנצען אַלט געווען דרייצעהן יאָהר. און דער חתן איז געווען אַ בחור'ל פון אַכצעהן. זי איז אָבער פונדעסטוועגען געווען אַן'אויסנאַהם, ווייל זי האָט געקענט דעם חתן. זיי האָבען זיך געשפּילט אַלס קינדער אינאיינעם, זי האָט אָבער נאָך אַלס קינד געטראָגען אַ שלייער אויף איהר קינדעריש פּנים'ל, און איצט געהען זיי ווערען מאַן און פרוי. זיי האָבען ווינציג-וואָס געוואוסט פון לעבען, ווייל זיי זענען דאָך ביידע קינדער אין יאָהרען און ערפאַהרונג.

איך בין אָנגעקומען צום פּאַלאַץ, וואו די חתונה צערעמאָניע האָט געדאַרפט פאָרקומען. דער פּאַלאַץ איז איינגעטונקען אין בלענדענדיגען ליכט. אין דעם גרויסען זאַל האָבען זיך געפונען הונדערטער פרויען, זיי זענען אַלע געווען איינגעהילט אין זיידענס און בעהאַנגען מיט בריליאַנטען. ווען איך בין אַריינגעקומען, האָבען די פרויען זיך צוטיילט אויף צוויי שורות און מיך געלאָזט דורכגעהען. עס האָט געהערשט אַ טויטע שטילקייט אין זאַל. די שקלאַפינס זענען מיר נאָכגעגאַנגען, ווי אַ וואַך. פרויען האָבען געבויגען זייערע קעפּ פאַר מיר. ווען זיי האָבען זיך בעוועגט, האָט זיך דורכגעטראָגען אַ גערויש פון זיידענס, ווי אַ שטיל ווינטעל דורך בוימער. מען האָט גענומען קושען דעם זוים פון מיין קלייד. דאָס איז מיר געווען אומאָנגענעהם, און איך האָב זיך געוואָרט געגען דעם. עס האָט מיר אָבער נישט געהאָלפען. מען האָט געהאַלטען אין איין קושען דעם זוים פון מיין לאַנגער שלעפּע און געשפּרייט בלומען פאַר מיינע פיס.

ווען איך האָב זיך אַוועקגעזעצט, האָט מען גענומען סערווירען קאַווע, איך געדענק אַליין נישט, וויפיל טעצלעך קאַווע איך האָב אויסגעטרונקען. דאָס טרינקען איז אָנגעגאַנגען אָהן אויפהער. מיט דעם אָנקומען פון יעדען נייעם גאַסט, האָט מען געבראַכט פרישע קאַווע. איך האָב געוואָלט זעהען די כלה: זי האָט זיך געפונען אין אַ צווייטען צימער. האָט מען זי געוואָלט אַריינרופען, איך האָב זי אָבער געוואָלט זעהען אין דעם צימער, האָט מען מיך אַריינגעפיהרט אַהין, איך האָב געטראָפען די כלה זיצענדיג אויף אַ טראָן, בעלייגט מיט קישעלעך פון אַלערליי פאַרבען, זי האָט אויסגעזעהען, ווי אַ סטאַטוע, איינגעוויקעלט אין זיידענס און סאַמעט און בעהאָנגען מיט גאָלד און איידעל-שטיינער. ווען איך בין אַריינגעקומען האָט זי זיך אויפגעשטעלט און צוגעגאַנגען צו מיר. איך האָב זי בעטראַכט, און טרערען זענען מיר געקומען אין די אויגען. מיך האָט פערקלעמט ביים האַרצען צו זעהען אַט דאָס קינד וואָס געהט ווערען אַ פרוי — אַ ווייב.

די געסט האָבען געהאַלטען אין קומען. דער חתן איז נאָך נישט געווען, און מען האָט געוואַרט אויף איהם. אַט איז שוין געקומען דער חתן. אויסגעפּוצטע מענער האָבען איהם בעגלייט. די כלה איז אוועקגעפיהרט געוואָרען אין דער בעגלייטונג פון יעוונוכען אין אַן'אַנדער אָפּטיילונג פון פּאַלאַץ, דער חתן איז דערנאָך געפיהרט געוואָרען אין דעם זעלבען אָרט. די געסט זענען געבליבען, און די חתונה-פייערונג איז אָנגעגאַנגען.

דערנאָך איז געקומען די גרעסטע איבעראַשונג, וואָס איך האָב געהאַט אין מיין לעבען. אַ פרוי האָט זיך בעוויזען פאַר מיר, האַלטענדיג אַ מיידעלע פון פינף יאָהר ביי דער האַנט. „דאָס איז אַ מתנה פאַר אייך”, האָט זי צו אַ זאָג געטון. איך האָב נישט געוואוסט וואָס צו טאָן און וואָס צו זאָגען. האָט דאָס מיידעלע זיך אַ וואַרף געטון פאַר מיינע פיס און פערדעקט איהר פּנים'ל מיט די הענט. איך האָב זי אויפגעהויבען און דערנאָך זי מיטגענומען מיט זיך אַהיים. מיט דעם האָט זיך אָנגעפאַנגען מיין „מוטערשאַפט” אין דעם האַרעם.

אויפ'ן צווייטען טאָג האָב איך דערצעהלט מיין מאַן, דעם כעדיוו, וועגען דער מתנה. וואָס איך האָב געקראָגען. ער האָט זיך געפיהלט אין אַ פערלעגענהייט. ער האָט מיך אָבער בערוהיגט און געזאָגט, אַז דאָס קינד וועט אויפגעבראַכט ווערען אין אונזער פּאַלאַץ אָהן וועלכע-עס-איז אומבעקוועמליכקייטען פאַר מיר. איך האָב אָבער דערפיהלט אַ מאָדנע צוגעבונדענקייט צו אַט דעם קינד, וואָס איז מיר געשאָנקען געוואָרען. עס האָבען זיך ביי מיר דערוועקט מוטערליכע אינסטינקטען צו דעם מיידעלע. דאָס קינד האָט אָבער געוויינט און נישט געוואָלט עסען. עס האָט געבענקט נאָך דער מאַמען. האָט מען עס אין עטליכע טעג שפּעטער אָפּגעפיהרט צוריק צו די עלטערן.

אַט אויף אַזאַ מאָדנעם אופן האָט זיך מיין „מוטערשאַפט” געענדיגט.

מאַשין-לעכער
ווערען אָנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נאַרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

מ. אלדאנאוו.

אריסטיד בריאן *)

די ערשטע פעראַנטוואָרטליכע אַרויסטרעטונג בריאַנס איז פאָרגעקומען אויפ'ן פראַנצויזישען סאָציאַליסטישען קאָנגרעס אין יאָהר 1892 אין מאַרסעל. דער קאָנגרעס האָט זיך מיט קיין שום זאַך בעזונדערס נישט אויסגעצייכענט, נאָר ער האָט צוגעצויגען די אַלגעמיינע אויפמערקזאַמקייט דערמיט, וואָס צווישען די אויסלענדישע געסט האָט זיך געפונען (און האָט אַפילו געפיהרט דעם פּאַרזיץ אויף איין זיצונג) ווילהעלם ליבקנעכט אַליין, וועלכער האָט צו יענער צייט געהערשט אין דער אינטערנאַציאָנאַלער סאָציאַליסטישער וועלט. דער דאָזיגער עהרליכער, גוטער און אויפריכטיגער מענש האָט נישט געכאַפּט קיין שטערענס פון הימעל, ליבקנעכט איז געווען אַן'אמת'ער טעות פון גורל. אַ זוהן פון אַ העסענער בעאַמטען האָט ער לויט זיין כאַראַקטער און נייגונגען געדאַרפט זיין אַ סטאַטיסטיקער, אַ ביבליאָטעקאַר אָדער אַ גימנאַזיע-לעהרער, אָבער ער איז געוואָרען דער פיהרער פון רעוואָלוציאָנערען פּראָלעטאַריאַט. איבריגענס אין דער יוגענד האָט ער זיך פערנומען מיט לעהרעריי און די שילער האָבען איהם פערגעטערט, פונקט ווי שפּעטער די סאָציאַל-דעמאָקראַטען. די שעהן, וועלכע זענען ביי איהם געווען פריי פון פּאַרטיי-אַרבייט האָט ליבקנעכט מיט ליבע אָפּגעגעבען אַן'אַנדער אַרבייט: ער האָט צונויפגעשטעלט אַ ווערטער-בוך פון די אויסלענדישע ווערטער, וועלכע זענען אַריין אין דער דייטשער שפּראַך מיט פערשטענדליכע ערקלערונג און גענויער אָנגאַבע דער אויסשפּראַכע און בעטאָנונג”.

אַזעלכע ווערטער האָט ער אָנגעקליבען דרייסיג טויזענד: דיין לעבען איז פאַריבער נישט אומזיסט... נאָר אין דייטשלאַנד האָט בראַש פון דער "רעוואָלוציאָנערער" בעוועגונג געקאָנט שטעהען דער מחבר פון „אַ פרעמד ווערטער-בוך מיט גענויער אָנגאַבע דער אויסשפּראַכע”...

ביים מאַנגעל אין גרויסע מענשען צו יענער צייט האָט מען ליבקנעכטען געהאַלטען פאַר אַ גרויסען טעאָרעטיקער. ער איז אויך געווען אַן'אַנגעזעהענער ליטעראַט און ער האָט אָנגעשריבען איינציגע ווערק, וועלכע האָבען אַ חוץ זייער טיפען אינהאַלט זיך אויסגעצייכענט מיט דער טרעפליכקייט פון זייערע נעמען, ווי אַ שטייגער: „וויסען איז מאַכט, מאַכט איז וויסען”, „זאָל אייראָפּע קאָזאַקיש ווערען” א. ד. גל.

די דאָזיגע ביכער האָבען געלייענט דריי דורות דייטשע אַרבייטער און האָבען זיך ענטציקט פון דעם ווי געשיקט עס שרייבט דער אַלטער, דערצו נאָך האָט דער אַלטער, ווי מען האָט איהם מיט ליבע גערופען אין דער פּאַרטיי, געשטאַמט פון דער מוטערס זייט פון לוטערן און ער האָט אַפילו לכבוד זיין אורזיידע געטראָגען דעם נאָמען מאַרטין (זיין פולער נאָמען איז געווען מאַרטין-ווילהעלם-פיליפּ-כריסטיאַן לודוויג) די דאָזיגע אָפּשטאַמונג האָט שטאַרק מיטגעהאָלפען צו האַלטען זיין פּרעסטיזש אין פּרייסען. מאַרקס איז טאַקע מאַרקס, אָבער לוטער איז לוטער...

די דייטשע סאָציאַל דעמאָקראַטען האָבען דעמאָלט געגעבען דעם טאָן אין דער סאָציאַליסטישער בעוועגונג אויף דער "גאַנצער וועלט: ביי די וואַהלען אין יאָהר 1890 האָבען זיי בעקומען אַ מיליאָן מיט דרייהונדערט דריי און צוואַנציג טויזענד שטימען. דערפאַר איז דאָס קומען פון ליבקנעכטען אויפ'ן קאָנגרעס קיין מאַרסעל געווען אַ געשעהעניש נישט נאָר פאַר די סאָציאַליסטען. די אינטערוויוערען פון די פּאַריזער בלעטער האָבען ממש בעלאַגערט דעם אויסלענדישען גאַסט, ליבקנעכט, אַן'אויסערגעוועהנליך גוטער מענש, האָט זיך בעמיהט קיינעם נישט צו בעליידיגען. אויך נישט די זשורנאַליסטען פון דער בירגערליכער פּרעסע. די פראַנצויזישע בירגער האָבען קודם כל געוואָלט וויסען פון ליבקנעכטען, צי ס'איז מעגליך אַ נייער קריג צווישען פראַנקרייך און דייטשלאַנד. ליבקנעכט האָט צוגעזאָגט, אַז קיין נייער קריג וועט נישט זיין, ווייל דאָס וויל אויך דער קייזער נישט; נאָר ווען דער קייזער וואָלט וועלען מאַכען אַן'אָנפאַל אויף פראַנקרייך, דאַן וועט די גאַנצע דייטשע סאָציאַל דעמאָקראַטיע ווי איין מענש זיך איינשטעלען פאַר די פראַנצויזען. „איך וועל דאַן אַליין נעהמען אַ ביקס און וועל געהען פערטיידיגען די פראַנצויזישע ערד, דאָס לאַנד פון דער „רעוואָלוציאָנערער אידעע” האָט מיט בעגייסטערונג ערקלערט דער אַלטער. די בירגער פון די פראַנצויזישע בלעטער זענען געווען זעהר צופריעדען: אַ קלייניגקייט צו זאָגען, בעקומען פאַר דער פערטיידיגונג פון פראַנקרייך אַ מיליאָן דרייהונדערט און צוואַנציג טויזענד אויסגעצייכענטע דייטשע זעלנער! אָבער דער מיטאַרבייטער פון גאַלואַ האָט זיך נישט בעפרידיגט מיט'ן צוזאָג און האָט אָנגעהויבען נאָכצופרעגען ביי ליבקנעכטען צי וואָלט מען שוין נישט פאַר איין וועג געקאָנט בעקומען צוריק אויף אַ פרידליכען אופן עלזאַס און לאָטרינגען. אומקעהרען פראַנקרייך די צוגענומענע לענדער האָט דער אַלטער נישט געהאַלטען פאַר מעגליך, אָבער אויף דעם בירגער האָט ער נישט אָפּגעלאָזט מיט גאָרנישט: ער האָט איהם צוגעזאָגט, אַז באַם די סאָציאַל דעמאָקראַטען וועלען קומען צו דער מאַכט, וועלען זיי עלזאַס און לאָטרינגען אָפּגעבען דער שווייץ: אַזוי אַרום וועלען זיין צופרידען סיי דייטשלאַנד, סיי פראַנקרייך.

איך דערמאָן דעם דאָזיגען פון לאַנג פערגעסענעם עפּיזאָד, כדי אויפצוקלערען דעם אומשטאַנד, אַז ווערטער האָבען אויפ'ן קאָנגרעס בכלל נישט טייערע קאָסט. דערפאַר דאַרף מען נישט פערשטעהן בוכשטעבליך אויך דאָס, וואָס ס'האָט אויף דעם קאָנגרעס געזאָגט אויך בריאַן, ער איז נאַטירליך אַרויסגעטרעטען מיט אַ רעדע אין שוץ פון אַלגעמיינעם שטרייק. זיין אַגיטאַציע האָט נישט געהאַט קיין ערפאָלג אויך אין די סאָציאַליסטישע קרייזען. וועגען אַנדערע איז נישטאָ וואָס צו רעדען. די צייטונג „טאַן” האָט געווידמעט עטליכע פערניכטענדע שורות די „אויסטערלישע פאַנטאַזיעס” פון איהר קינפטיגען ליבלינג. אגב האָט די צייטונג נישט ריכטיג געשריבען בריאַן'ס נאָמען, אַ בעווייז ווי ווייניג פּאָפּולער ער איז אין יענער צייט נאָך געווען.

נאָך דעם מאַרסעלער קאָנגרעס האָט בריאַן ביסלעכווייז אָנגעהויבען ווערען בעקאַנט. אין געריכט פלעגט ער אַרויסטרעטען כמעט אויסשליסליך אין פּאָליטישע פּראָצעסען שפּעטער איז ער, ווי בעקאַנט, געווען פערטיידיגער פון גוסטאַוו הערווע (אין פּראָצעס פאַר אַנטימיליטאַריסטישער פּראָפּאַגאַנדע) נישט קיין קליינע, הגם נישט זעהר קיין אָנגעזעהענע ראָלע, האָט ער געשפּילט אויך אין לאַגער פון די דרייפוס-אַרע, אין אָקטאָבער 1898, ווען ס'האָט זיך געדאַכט, אַז דער רעפּובליקאַנישער אָרדנונג דראָהט אַ געפאַהר, איז בריאַן אויסגעוועהלט געוואָרען דורך די סאָציאַליסטישע אָרגאַניזאַציעס אין דעם אַזוי גערופענעם „וואַכזאַמקייטס-קאָמיטעט”. אין דאָזיגען קאָמיטעט. וועלכער האָט געדאַרפט אָפּהיטען די אינטערעסען פון פּראָלעטאַריאַט אין יענער שווערער צייט, זענען אַריינגעגאַנגען אויך מיליעראַן און וויוויאַני.

אַ האַלב יאָהר נאָך דער גרינדונג פון דער מאָמענטען קאָמיטעט איז איינער פון זיינע מיטגלידער, מיליעראַן אַריינגעטראָטען אין דער קאָאַליציאָנס-רעגירונג, וועלכע ס'האָט געבילדעט וואַלדעק-רוסאָ, די דאָזיגע האַנדלונג פון מיליעראַנען, וועלכע איז ווירקליך נישט געווען איינשטימיג צוגעפּאַסט צו די אויפגאַבען פון „וואַכזאַמקייטס-קאָמיטעט”, האָט אַרויסגערופען די גרעסטע אויפרעגונג אין די סאָציאַליסטישע פּאַרטייען פון דער גאַנצער וועלט. דער אַנטייל אין בורזשואַזע רעגירונגען האָבען די מעהרהייט סאָציאַליסטען דעמאָלט געהאַלטען פאַר אַ נישט דערלאָזבאַרע זאַך, און אין קאַבינעט פון וואַלדעק-רוסאָ איז נאָך דערצו אַריין גענעראַל גאַליפע, וועלכער האָט דערשטיקט די פּאַריזער קאָמונע, אַ בעזונדערס ליידענשאַפטליכען כאַראַקטער האָט דער שטרייט אָנגענומען אין פראַנקרייך, וואו עס האָבען דעמאָלט עקזיסטירט פינף סאָציאַליסטישע אָרגאַניזאַציעס: עס זענען געווען בלאַנקיסטען און געדיסטען, אַלעמאַניסטען און ברוסיסטען, עס איז אַפילו געווען אַן'אָרגאַניזאַציע פון אומאָפּהענגיגע. דשיל גער האָט איינגעשפּאַרט געטענה'ט, אַז דער גענעראַל גאַליפע וועט נישט ווי געהעריג פערטיידיגען די אינטערעסען פון פּראָלעטאַריאַט. דאַגעגען זשאָרעס האָט זיך בעמיהט צו בעווייזען, אַז די דאָזיגע אינטערעסען געפינען זיך אין די זיכערע הענד פון מיליעראַנען.

יוריש: פּ. פּ. כ.

(ווייטער קומט)

*) זעה „נייער פאָלקסבלאַט” נומער 61.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג
ה
13
אדר ב' תרצ"ב

מערץ
זון-אויפגאנג 5.56
זון-אונטערגאנג 5.36

פון האנדעלס-געריכט

אויפגעהויבען דעם אופאדלאשטש פון דער פירמע „סעטאם" — פארצעל'אציע פון היינצעלס גרונד-שטיקען.—פראצעס פון א שווייצער פירמע געגען „אקצ. געזל. גייער" 2 נייע אופאדלאשטש'ן

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האט אויף דער נעכטיגער זיצונג פון האנדעלס-געריכט געדארפט דעצידירט ווערען דער אופאדלאשטש פון דער פירמע „סעטאם" וועגען וועלכען אדוו. ווייצמאן אלס בעפולמעכטיגטער פון דער פירמע האט אריינגעטראגען אנ'אפאזיציע.

נעכטען איז דער ענין בעטראכט געווארען, צו וועלכען ס'זענען געקומען פערטרעטער פון די קרעדיטארען — אדוואקאטען פאוולאווסקי, מאסאלא פריד און וואלף, וועלכע האבען אלע זיך ארויסגעזאגט פאר אויפהויבען דעם אופאדלאשטש. אויך דער קוראטאר און געריכטס-קאמיסאר האבען זיך ארויסגעזאגט פאר אויפהויבען דעם אופאדלאשטש.

נאך א לענגערע בעראטונג האט דאס געריכט בעשלאסען אויפצוהויבען דעם אופאדלאשטש די דעציזיע איז ארויסגעגעבען געווארען מיט א בעפעהל גלייך איהם אויסצופיהרען, וואס עס גיט דער פירמע „סעטאם" די מעגליכקייט דעם פערמעגען מאמענטאל ארויסצונעמען פון די הענד פון קוראטאר, און צוטרעטען צו נארמאלער ארבייט.

* * *

מיט עטליכע טעג צוריק האט דער „שווייצארישער באנק-פעראיין" אין ציריך אריינגעטראגען אין געריכט אנ'אנקלאגע געגען דער „אקצ. געז. לודוויק גייער" אין לאדז אויף א סומע פון 51.317.90 שוו. פראנק (9 100 זל.).

דאס געריכט האט אויף דער לעצטער זיצונג בעשלאסען די דערמאנטע סומע מיט די פראצענטער ארויפצוטראגען אויף דער היפאטעק פון דער „אקצ. געז. גייער".

דער ענין וועט בעטראכט ווערען אין אנהויב אפריל.

* * *

דאס געריכט האט פערעפענטליכט אנ'אופאדלאשטש דער פירמע יעקב קאגאן (שרודמיעסקא 8).

א צווייטער אופאדלאשטש איז פערעפענטליכט געווארען אלה"ר קוטאס, לעדער-סוחר אין סטריקאוו.

ביידע געפאלענע סוחרים זענען געשטעלט געווארען אונטער פאליציייאישער אויפזיכט.

* * *

אין שייכות מיט דעם אופאדלאשטש פון דער בוי-פירמע „גוסטאוו סימא" איז ארויסגעשטעלט געווארען אלס קאנדידאט אויף א סינדיק אדוו. קליינערמאן.

* * *

נעכטען איז אין קרייז-געריכט פארגעקומען א פערזאמלונג פון די קרעדיטארען פון דער געפאלענער פירמע, „אקצ. געז. יוליוס היינצעל".

ס'איז אויסגעהערט געווארען א בעריכט לויט וועלכען ס'זענען געווארען בעשלאסען צוריקצוהאלטען אלע ארט אפמאכען און נישט שליסען נייע אפמאכען און נישט פערקויפען די גרונד-שטיקען פון דער פירמע און די פאבריקען, מהמת די הייזער אויף פיעטרקאווער 102, 104 און 106 און די פארבערייי אויף רוג פיעטרקאווער און בזשעזינא, זענען בעזונדערע גרונד-שטיקען און דארפען פארצעלירט ווערען. דער מאגיסטראט האט די פארצעלאציע פון די דערמאנטע גרונד-שטיקען בעשטעטיגט.

9000 זל. „לא יחר'ץ"-געלד

האבען בעאמטע גענומען ביים דירעקטאר אליין

אפקלאנגען פון דער באהן-בילעטען-אפערע אין „ארבים"

(א) פארגאנגענעם זומער האט זיך אין לאדז געקאכט מיט אנ'אפערע פון באהן-בילעטען, אין וועלכער ס'זענען געווען פערמישט די אנגעשטעלטע פון „ארבים". דער דירעקטאר פון „ארבים" שירמער האט געוואוסט פון די מאכינאציעס, וועלכער האט אויס מורא פאר קאמפראמיטאציע נישט מיטגעטיילט דער פאליציי.

צוויי בעאמטע מאראוויעץ און שפיצוואס האבען אויסגענוצט די סיטואציע, כדי אויסצופרעסען געלד, זיי האבען דערצעהלט דעם דירעקטאר, אז זיין פרוי פערנעמט זיך מיט'ן פערשפרייטען פאלשע באהן-בילעטען, און פאר „לא יחר'ץ" פערלאנגען זיי 10 טויזענד זל. אויף אזא אופן האבען זיי ביים דירעקטאר אויסגעפרעסט 9 טויזענד זל.

ערשט, אז די אפערע איז ענטדעקט געווארען, האט דער דירעקטאר דערוועגען מיטגעטיילט דער פאליציי, און נעכטען זענען זיי געשטאנען פאר'ן געריכט. שפיצוואק איז פערמשפט געווארען אויף 3 חדשים. מאראוויעץ איז בעפרייט געווארען.

א פרוי — א באנדיטקע פאר'ן געריכט

ערשטער פראצעס אין פוילען געגען א פרוי, א באנדיטקע, מארגען אין לאדזער קרייז-געריכט

(2) מארגען קומט פאר אין לאדזער קרייז-געריכט דער פראצעס געגען דער בעטלעריך העלענא סטאַיקאווסקא, וועלכע איז דעם 21. דעצעמבער פ. י. אריינגעקומען אין דער וואוינונג פון פראנטשישקא טשערניאק, אויף נאווראט 55, וועלכע איז גראד געלעגען אין בעט. סטאַיקאווסקא האט דער פרוי טשערניאק געגעבען א זעץ מיט א האמער אין קאפ, דערביי האט זי פערכאפט א פאטעפאן און אנטלאפען.

דער פראצעס האט געזאלט פארקומען אין שטאנד-געריכט. דער פראקוראר האט אבער דעם ענין איבערגעשיקט אין א געוועהנליכען געריכט. זי ווערט אנגעקלאגט לויט'ן ארט. 49 און 455, לויט וועלכע ס'דראהט איהר אייביגע תפיסה.

מארגען וועט די מערדעריך שטעהן פאר'ן געריכט, דאס איז דער ערשטער [illegible] אין פוילען, וואס א פרוי ווערט גע'משפט פאר א רויב-אנפאל.

בעאמטע פון לאדזער קרייז-געריכט

פאר'ן אפעלאציע-געריכט אין ווארשא

(2) דעם 13-טען אקטאבער פ. י. איז אין לאדזער קרייז-געריכט פארגעקומען א פראצעס געגען 7 אנגעקלאגטע: פראנטשישעק יאקובאווסקי, בראניסלאוו וועגנער, שמעון שטשענשא, גאדעל גיימאן, דוד קלוטשקאווסקי, טאמאש לוטשאק וואיטשעך מילטשארעק. זיי זענען בעשולדיגט געווארען אין מיסברויכען, וועלכע זענען ענטדעקט געווארען פון סעקרעטער פון קרייז-געריכט דיטבערנער, צוליב א פערדעכטיגע אפשריפט פון א דעציזיע ארויסצוגעבען א קויציע פון 2 טויזענד זל. די דעציזיע איז געווען פערזעהען מיט נאכגעמאכטע פארשריפטען פון סעקרעטאר און פון ריכטער קאפאטשעווסקי. די קויציע האט אפגענומען א געוויסער יהושע שעפס ענגלער, די ביסע האט אפגעגעבען דוד פרייס.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דריי בעאמטע פון דער שטראף-אפטיילונג, וועגנער, יאקובאווסקי און שטשענשא, האבען געמאכט אפעררעס צום שאדען פון די בירגער און דער מלוכה-קאסע אויף א סומע פון 11.457 זל.

דעם 13 אקטאבער האט דאס געריכט ארויסגעגעבען א פסק-דין לויט וועלכען וועגנער איז פערמשפט געווארען אויף 3 און א האלב יאהר אויסבעסערונגס-הויז. יאקובאווסקי אויף 2 א האלב יאהר. לוטשאק אויף 5 חדשים, דוד קלוטשקאווסקי אויף 8 חדשים, מילטשארעק אויף 6 חדשים און שמעון שטשענשא אויף 1 יאהר.

נעכטען איז דער פראצעס פארגעקומען אין אפעלאציע-געריכט אין ווארשא, דאס געריכט האט בנוגע די אנגעקלאגטע וועגנער, יאקובאווסקי און קלוטשקאווסקי בעשטעטיגט דעם אורטייל פון דער ערשטער אינסטאנץ. דאגעגען זענען מילטשארעק און שמעון שטשענשא בעפרייט געווארען.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלניאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוואכע, אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 2–8 און פון 5–9 אווענד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

לאמפען
אין א גרויסען אויסוואהל
מאדערנסטע סטיל-ארטען
צו רעדוצירטע פרייזען
עמפפעהלט די בעקאנטע
לאמפען-פאבריק
SZ. P. SZMALEWICZ
Południowa 8, telefon 164-39
פירט אויס בעשטעלונגען לויט אנגעגעבענע צייכנונגען.

טאג-נאטיצען

פעראָרדנונג וועגען האנדעלס-ביכער פאר'ן דעטייל-האנדעל און פראפעסיאנעלען איינקויף

גרויסע שוועריגקייטען פאר די קליינהענדלער

פון מאמענט ווען עס האט זיך בעוויזען דער רעגירונגס-פראיעקט פון דער נאוועלע צום געזעץ וועגען אומזאץ-שטייער, וועלכע מאכט אבהענגיג די הנחה-סטאווקעס פאר'ן דעטייל-האנדעל און פראפעסיאנעלען איינקויף (סקופ זוואראווי) פונ'ם בעדינג וועגען פיהרען האנדעלס-ביכער, האט דער צענטראלער קליינהענדלער-פערבאנד אין א גאנצע רייהע אינטערווענצען און מעמאריאלען בעמיהט זיך צו איבערצייגען דאס פינאנץ-מיניסטעריום, אז ביי די איצטיגע שווערע מאטעריעלע און טעכנישע בעדינגונגען איז דאס איינפיהרען האנדעלס-ביכער פאר'ן דעטייל-האנדעל און בעזונדערס אין פראפעסיאנעלען איינקויף כמעט אנ'אונמעגליכע זאך.

ליידער אבער האט די ענדגילטיג דורכ'ן סיים בעשטימטע נאוועלע איינגעהאלטען דעם בעדינג וועגען דער בוך-פיהרונג פאר'ן דעטייל-האנדעל און פראפעסיאנעלען איינקויף (פון די סומעס, וועלכע פאלען נישט ארונטער דעם ריטשאלט) ערלויבענדיג זיי בלויז אנשטאט פולקאמע האנדעלס-ביכער איינצופיהרען פערייינפאכטע בוכפיהרונג.

די טעג האט זיך בעוויזען דער פראיעקט פון דער פעראָרדנונג וועגען די א. ג. פערייינפאכטע ביכער, לויט וועלכען די לעצטע אונטערשיידען זיך זעהר ווייניג פון די פארמעלע האנדעלס-ביכער און יעדענפאלס ווערט אונמעגליך פאר 90 פראצענט יודישע קרעמער איינצופיהרען אזעלכע ביכער און געניסען פון די שטייער-הנחות. ממילא ווערט די לאגע פון די דערמאנטע קרעמער און בעזונדערס פון די בעשעפטיגטע אין פראפעסיאנעלען איינקויף דורך דער נאוועלע נאך מעהר בעשווערט. ווייל אנשטאט די פריהעריגע 5/8 פראצענט וועלען די לעצטע איצט (אהן ביכער) מוזען צאהלען גאנצע צוויי און א האלב פראצענט פונ'ם אומזאץ. דער דערמאנטער פראיעקט האט דעריבער ארויסגערופען א פערשטענדליכע צערודערונג צווישען די פעראינטערעסירטע האנדעלס-קרייזען און דער צענטראלער קליינהענדלער-פעראיין ווערט פערוואָרפען מיט הילפס-רופען פון אלע זיינע אבטיילונגען און בעזונדערס פון די קרעסען אנצונעמען אלע נויטיגע שריט, כדי אבצורופען דעם ביכער-צוואנג, וועלכער איז עלול ביים איצטיגען שארפען קריזיס נאכמעהר צו בעשווערען די לאגע פונ'ם יודישען דעטייל-האנדעל און אינגאנצען חרוב מאכען דעם פראפעסיאנעלען איינקויף (סקופ זוואראווי).

אין צוזאמענהאנג דערמיט זענען במשך פון דער לעצטער וואך פארגעקומען אין צענטראלען קליינהענדלער-פערבאנד 3 בעראטונגען פון דער עקזעקוטיווע מיט'ן אנטייל פון היינטיגע האנדעלס-ראטמענער, פערבאנדס-יוריסטען, בוכהאלטארען-ספעציאליסטען, פרעסע-פארשטעהער, דעלעגאטען פון איניגע אבטיילונגען א. א. אויף וועלכע עס איז צוו. אנד. פעסטגעשטעלט און בעשלאסען געווארען:

1. דאס איינפיהרען ביכער פאר'ן דעטייל-האנדעל און פראפעסיאנעלען איינקויף ביי די איצטיגע בעדינגונגען, אין וועלכע זיי ווערען געפיהרט, מוז אנערקענט ווערען אלס אונמעגליך און יעדענפאלס ביי דעם איצטיגען בילדונגס-ניווא פון דער גרעסטער צאהל הענדלער אלס פריהצייטיג. דעריבער וועט דאס אבהענגיג מאכען די שטייער-הנחות פון בעדינג וועגען פיהרען ביכער נאכמעהר צושמעטערען דעם אזוי אויך גענוג דערשלאגענעם דעטייל-האנדעל און פראפעסיאנעלען איינקויף.

2. אונטערשטיצענדיג די פריהעריגע שטעלונג פונ'ם פערבאנד, מוזען אנגעווענדעט ווערען אלע בעמיהונגען, אז פונ'ם פראפעסיאנעלען איינקויף, לכל-הפחות ביז 50,000 זל. אומזאץ, זאל אויס'ן סמך פון די פולמאכטען פון פינאנץ-מיניסטער בערעכענט ווערען אומזאץ-שטייער א האלבּ פראצענט. אפילו ווען קיין ביכער ווערען נישט געפיהרט.

3. אויב טראץ דער אביעקטיווער לאגע זאל דער בעדינג פון ביכפיהרונג לגבי די שטייער-הנחות דאך איינגעפיהרט ווערען, מוז די דורכפיהרונג פאר'ן קליינהאנדעל און פאר'ן פראפעסיאנעלען איינקויף (ביז אנ'אומזאץ 500,000 זל.) אין זין פון דער נאוועלע בעגרענעצט ווערען בלויז צו דער מעגליכער עווידענץ פון איינגעקויפטע און פערקויפטע סחורות, וועלכע זאל מעגליך זיין פאר דער מאסע יודישע הענדלער געפיהרט צו ווערען אין דער יודישער שפראך מיט אייגענע כוחות, עוועגטועל די קליינע קאסטען.

די דערמאנטע רעזאלוציעס צוזאמען מיט א גאנצע רייהע וויכטיגע און בעגרינדעטע אויסבעסערונגען און בעמערקונגען צום פראיעקט וועגען די האנדעלס-ביכער, האט די עקזעקוטיווע פון פערבאנד צוזאמען מיט אויספיהרליכע מאטעריאלען בעלעגט אין פינאנס-מיניסטעריום, און די האנדעלס-קאמערן און אין אלע אנדערע ענטשפרעכענדע אינסטיטוציעס און האט אונטערגענומען ענערגישע שריט, אז די פאדערונגען פונ'ם פערבאנד זאלען בעריקזיכטיגט ווערען.

נישט קיין „נאַקאַז" אויף 5 גר.
נאָר אַן'אויפמאַנונגס-צעטעל וועגן אַ זאַלדע אויף אַ פאַרלעגענעם שטייער
ערקלערונג פון מאַגיסטראַט צום „נ. פאָלקסבלאַט"

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער נאָטיץ אין „נייעם פאָלקסבלאַט" נומער 51 פון 29 פעברואַר 1932 א. נ. „אַ נאַקאַז „פון מאַגיסטראַט וואָס די סומע מיט די פּראָצענטער מאַכט אויס 5 גר." בעט אונז דער מאַגיסטראַט צו געבן פאָלגענדע אויפקלערונג:

ס'איז נישט אמת, אַז די שטייער־אָפּטיילונג בײַם לאָדזשער מאַגיסטראַט האָט אַרויסגעשיקט אַ נאַקאַז אויף פינף גראָשען.

דער אמת איז, אַז דעם 5-טען פעברואַר 1932 איז דעם שטייער־צאָהלער ישראל אקערמאַן פון זאַקאָנטנאַ 10, איבערגעגעבן געוואָרען אַ אויפמאַנונגס־צעטעל אין וועלכען ער ווערט אויפגעפאָדערט צו באַצאָהלען פאָלגענדע פאַרלעגענע לאָקאַל־שטייערען:

פאַר'ן יאָהר 1927 0.4 גר. מיט פּראָצענט.
פאַר 1928 — 31.92 זל. מיט פּראָצענטער.
פאַר 1929 — 31.92 זל. מיט פּראָצענטער.
פאַר 1930 — 38.32 זל. מיט פּראָצענטער.

דעם 10.-טען פעברואַר 1932 האָט זיך דער דערמאָנטער געווענדט מיט אַ ביטע פונאַנדערצושלעגן די פאַרלעגענע שטייערען אויף ראַטעס, און דעם זעלבען טאָג האָט ער איינגעצאָהלט אין דער סעקוועסטער־קאַסע די ערשטע ראַטע 18.52 זל. (גרונט־שטייער 13 זל. און פּראָצענטער 5.52 זל.) אַלס קאָנטאָ אויף די פאַרלעגענע שטייערען פון יאָהר 1928, און 5 גר. (שטייער 4 גר. און פּראָצ. 1 גר.) זאַלדע פאַר'ן יאָהר 1927. אויף די דאָזיגע איינצאָהלונגען איז דעם שטייער - צאָהלער אויסגעשטעלט געוואָרען בעזונדערע קוויטונגען אויף די נומערען 149,642 און 149,643.

ווי ס'איז צו זעהען זענען די פאָרוואורפען פון אויסשטעלען אַ נאַקאַז נאָר אויף 5 גר. שטימען נישט מיט'ן אמת.

די ערקלערונג איז אונטערגעשריבען פון פּרע־זידענט זשעמיענצקי און פון לייטער פון פּרעסע־אָפּט. בײַם מאַגיסטראַט — פּאָלעצקי.

וועלכע לאָדזשער לעהרער'ס קענען אנגענומען ווערען
אין די שולעס פאַר אוננאָרמאַלע קינדער?

(2) דער. לעהרער-פאַראיין האָט בעקומען אַ מיטטיילונג פון שיל־קוראַטאָריום אין וואַרשאַ וועגען דעם אויסגעשריבענעם קאָנקורס צום אויס־וועהלען קאַנדידאַטען צום מלוכה'שען אינסטיטוט פאַר ספּעציעלער פּעדאַגאָגיק.

דעם 10-טען סעפּטעמבער ה. י. הייבט זיך אָן אין וואַרשאַ דער יעהרליכער קורס פאַר צו־גרייטען לעהרער פאַר די ספּעציעלע שולען פאַר אוננאָרמאַלע קינדער, ווי: בלינדע, טויבע א.ד.גל.

אָנגענומען צו ווערען צו דעם קורס קענען זיך מעלדען לעהרער פון פאָלקס־שולען, וועלכע האָבען לעהרער־קוואַליפיקאַציעס, נישט עלטער פון 35 יאָהר, און מוזען קענען איינע פון די פרעמדע שפּראַכען: פראַנצויזיש, ענגליש אָדער דייטש. ביטעס דאַרפען אָפּגעגעבען ווערען ביז'ן 1-טען אַפּריל ד. י. צום בילדונגס-מיניסטעריום.

„עקספּאַרטערען" פון לעבעדיגע סחורה קיין וואַרשא
איינגעזעצט געוואָרען אין תּפיסה

(2) די פּאָליציי האָט געוואָרפען אַנ'אויג אויף די אייגענטימערין פון אַ פרעהליך הייזעל לואיזאַ 51 — יוזעפאַ רענקאָוויטשאַ, אַז זי פיהר'ט אַ בריי־טען „עקספּאָרט" פון לעבעדיגע סחורה קיין וואַרשא. יוזעפאַ און איהר מאַן סטאַניסלאַוו זענען אַ־רעסטירט געוואָרען. זיי האָבען אָפּגעלייקענט אין פיהרען דעם „עקספּאָרט". זיי פיהרען נאָר אַ „סקראָמנע" געשעפט בײַ זיך אין הויז, אָבער פון קיין „עקספּאָרט" וויסען זיי נישט.

נישט קוקענדיג דערויף, זענען זיי בײדע געבליבען אין אַרעסט, און ס'ווערט געפיהרט אַנ־אויספאָרשונג.

וואַרשאַווער „געסט" אויפגענומען פון דער פּאָליציי
און צוריק משלח געווען קיין וואַרשאַ

(2) די פּאָליציי־וואַך אויפ'ן פאַבריקס־כאַהן הויף, האָט געכטען בעמערקט אַ פערדעכטיגע גע־זעלשאַפט, וואָס איז אָנגעקומען פון וואַרשאַ.

דער פּאָליציאַנט איז זיי נאָכגעגאַנגען ביז דער נאַרוטאָוויטש־גאַס און בעמערקט, אַז זיי געהען פון געשעפט צו געשעפט. דער פּאָליציאַנט איז דערום געווען זיכער, אַז דאָס איז אַ באַנדע שאַ־פּענפּעלער. און זיי אַרעסטירט. אין קאָמיסאַריאַט האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז דאָס זענען די בעקאַנ־טע שאַפּענפּעלער: איגנאַץ האַלבערשטאַט און יוזעף דזשובעק. נאָך אַלע האָט די פּאָליציי געהאַט אַ־רויסגעשיקט שטעק־בריף.

די לאָדזשער פּאָליציי, האָט די „געסט" צוריק אָפּגעשיקט דער וואַרשאַווער פּאָליציי.

א תבואה=בערזע אין לאָדז
זיצונג פון דער האַנדעלס-קאַמער

(2) אין דער האַנדעלס-קאַמער איז פאָרגע־קומען אַ זיצונג פון דער ווירטשאַפטליכער סוב־קאָמיסיע. אין דער זיצונג האָבען זיך בעטייליגט פאַרשטעהער פון אַ גאַנצע רייהע לעבענסמיטעל־קאָאָפּעראַטיוועס, פּראָדוצענטען און תבואה-סוחרים פון לאָדזער וואָיעוואָדזטווע.

ס'האָט זיך געהאַנדעלט וועגען גרינדען אין לאָדז אַ תבואה בערזע. אַלע רעדנער האָבען אָנגע־וויזען אויף דער נויטווענדיגקייט פון אַזאַ בערזע אין לאָדז, וואָס וועט פיל פערלייכטערען דעם האַנדעל מיט לעבענס-מיטלען .און ערד-פּראָדוקטען.

יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג אין פלײשער אַרב.=פאַראיין

אין גרויסען זאַל פון „אַרבייטער־הויז" איז פאָרגעקומען די יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון פלײשער ־ אַרבייטער ־ פאַראיין. אַלס פאָרזיצער ווערט אויסגעקליבען ה' משה קאַרפּעל, וועלכער לאַדענט איין אין פּרעזידיום די ה"ה: מ. א. צי־מערמאַן און ש. כידש. דעם בעריכט פון דער טעט־יגקייט און פינאַנצען גיבען אָן די ה"ה: מ. קאַר־פּעל און סטאָלאַרסקי, פון דער רעוויזיר־קאָמיסיע ה' עזריאל סקורקאָווסקי. פון בעריכט איז צו זעהען, אַז דער פערגאַנגענער יאָהר איז געווען זעהר אַ שווע־רער פאַר די פלײשער־אַרבייטער. דער אַלגעמיי־נער ווירטשאַפטליכער קריזיס און אַרבייטסלאָזיגקייט, האָט שטאַרק אָנגעריהרט די פלײש־בראַנזשע. נישט קוקענדיג, וואָס די פלײש־אַרטיקלען זענען שטאַרק ביליגער געוואָרען איז דאָך די קאָנסומציע שטאַרק געפאַלען און דאָס האָט געווירקט אויף די פער־דינסטען פון דעם טייל אַרבייטער, וועלכע זענען אָרגאַניזירט אין די אַרבייטס־אַרטעלען.

די דאָזיגע שווערע סיטואַציע, האָבען נאַטיר־ליך די בעלי־הבתים געוואָלט אַריבערוואַרפען אויף די אַרבייטער. די פערוואַלטונג האָט געמוזט אין משך פון איהר גאַנצער קאַדענץ, כדי אָפּצושלאָגען די אַטאַקעס אויף די לוינען און מיט'ן אויסנאַהם פון איין סעקציע, וואו די לוינען זענען פערהעלטניש־מעסיג נישקשה'דיגע, איז עס דער פערוואַלטונג גע־לונגען.

די שחט־הויז ־ אַרבייטער, האָבען געהאַט בע־זונדערס אויסצושטעהן פון די אונטערשטעטישע שחט־הייזער, וואו אַ בעדייטענדער טייל קצבים האָ־בען גע'שחט'ען. די פערוואַלטונג האָט געמוזט פיה־רען אַ קאַמף, פאַר אויסקעמפען זיך די נייע אַרבייטס־פּלאַצובקעס, וואָס ס'איז איהר ענדליך גע־לונגען.

דעם בעריכט פון דער קעלבער־אַרבייטער ־ סעקציע, האָט אָפּגעגעבען ה' יצחק קוילענבערגער. די דאָזיגע סעקציע, וואָס איז סך־הכל צוויי יאָהר אָרגאַניזירט בײַם פאַראיין, האָט ענטוויקעלט אַ שטאַרקע טעטיגקייט און נישט־קוקענדיג אויף דער שווערער סיטואַציע אויסגעקעמפט פאַר די מיט־גלידער לוין־הוספות. און די הכנסות פון פאַראיין זענען איינגעפלאָסען העכער טויזענד זלאָטיס מעהר ווי דער פאַראויסגעזעהענער בודזשעט. דאָס בעווייזט אַז אין משך פון קאַדענץ־יאָהר זענען צוגעקומען נייע מיטגלידער.

אין דער דיסקוסיע האָבען אָנטיילגענומען אַ סך מיטגלידער און צום סוף איז אויסגעדריקט גע־וואָרען צוטרוי דער אָפּטרעטענדער פערוואַלטונג. ס'איז אויך אָנגענומען געוואָרען אַ בעגריסונגס־רעזאָלוציע די שטרייקענדע קוילען־אַרבייטער און פּראָטעסט־רעזאָלוציע, געגען נייעם זעלבסטפער־וואַלטונגס־געזעץ, שול־וועזען, פערזאַמלונגס־פרייהייט און געגען די נייע אָנגריפען אויף דער סאָציאַ־לער שוץ־געזעצגעבונג.

אין דער נייער געוועהלטער פערוואַלטונג זע־נען אַריין: משה קאַרפּעל, מרדכי קוזדא, יונתן קאַר־פּעל, משה אַלטער צימערמאַן, מאַנעס פריליך, הער־שעל קורעק, משה זלאָטניצקי, ישראל שילעט, יש־ראל ראָטבאַרד, מאַכל שייבהאָלץ, וואָלף לעווקאָ־וויטש, ישראל געלבערג, ישראל צוקער און יצחק בערקאָוויטש. אַלס קאַנדידאַטען: בענדעט קאַזשוך, רפאל גאַוואַנסקי און יצחק קוילענבערגער. די פער־וואַלטונג האָט זיך קאָנסטיטואירט אויף פאָלגע־דען אופן: פאָרזיצער משה אַלטער צימערמאַן, וויצע־פאָרזיצער י. שילעט; קאַסיר מאַנעס פריליך און סעקרעטאַר משה קאַרפּעל.

די נייעסטע פּערפומען

און אַלערליי
אין- און אויסלענדישע
קאָסמעטיק
עמפּפעהלט
צו קאָנקורענץ=פרייזען
די מאָדערנסטע פּערפומעריע

J. DRUKIER
ZAWADZKA 5, TELEFON 175-92

פאַר אנגראָסיסטען — ספּעציעלער ראַבאַט
הורט און דעטייל!

ר. איזראעל.

קפּערלע

א סענסאַציאָנעל=
עראָטישער ראָמאַן
פון דער לאָדזער
ווירקליכקייט

119:

— און איבערגעגעבען דעם ענין צו פּאָליציי, איז שוין געווען, אַז די פּאָליציי זאָל אויסגעפינען מרימען, האָט פּזשיגורסקי ווייטער געטראַכט. אויב מרים האָט איצט געשריבען אַ בריף וועט זי ווייטער געבען צו וויסען פון זיך, איך וועל ליבער אויספיה־רען אַלץ וואָס ווערט פערלאַנגט פון מיר אינ'ם בריף און דאַן וועל איך מיך איבערצייגען, צי זיי וועלען מרימען בעפרייען אָדער נישט.

פּזשיגורסקי האָט דעריבער באַלד געשריבען ענטפער, ער האָט אָנגעוויזען, אַז אמת דזשימי איז געשטאָרבען און אַלע דאָקומענטען וועגען דזשימיס אין זיין טויט קאָן מען אַדורכגעהען בײַ איהם אין דער קאַנצעלאַריע. אויב אימיצער וועט צו איהם אין דעם ענין קומען איז ער גרייט אַלץ צו ווייזען, ער זיכערט אויך פאַר דער פולשטענדיגסטער דיס־קרעציע.

דעם בריף האָט פּזשיגורסקי צוגעקלעפּט און אָנגעשריבען דעם אַדרעס, אויף וועלכען מרים האָט געבעטען דעם אַדוואָקאַט צו ענטפערען, אין דער אויגענבליק האָט מען געמאָלדען דעם אַדוואָקאַט, אַז 2 מענער ווילען מיט איהם רעדען.

— איצט זענען נישט קיין אויפנאַהמס־שעהן, האָט פּזשיגורסקי געהייסען ענטפערן, איצט מוז איך אוועקגעהען אין געריכט, זאָלען זיי קומען נאָכמיטאָג.

— איך האָב דאָס באַלד געזאָגט, האָט די סעק־רעטאַרין געענטפערט, אָבער די הערען זאָגען, אַז דאָס איז אַזאַ וויכטיגער ענין, וועלכען מ'קען נישט אַפילו אויף איין מינוט פערשלעפּען.

פּזשיגורסקי האָט צוגענומען דעם בריף, וואָס ער האָט ערשט וואָס אָנגעשריבען און איהם אַריינ־געלעגט אין טאַש און דאַן געזאָגט

— בעט אַריין די הערען, דאָס מיידעל איז אַ־רויסגעגאַנגען און פּזשיגורסקי האָט געטראַכט, מאָד נע זאַכען הויבען אָן צו געשעהען, איך מוז וואָס שנעלער זי אַרויסציהען פון דעם גאַנצען ענין אַנדערש קען ווערען שלעכט, דערווייל זענען אַריינ־געקומען די צוויי הערען, איינער מיט אַ לולקע אין מויל אין אַ ספּאָרט־אַנצוג, דער צווייטער אין עלעגאַנטע מלבושים.

— בערנאַרד קאַלינסקי, האָט זיך דער אין ספּאָרט־אַנצוג פאָרגעשטעלט פאַר'ן אַדוו. פּזשיגורסקי

— ד"ר גאָלד האָט דער אַנדערער געזאָגט

— זעהר ליב, האָט אַדוו. פּזשיגורסקי געזאָגט, מיט וואָס קען איך די הערען דינען. אייגענטליך זענען איצט נישט מיינע אויפנאַהמס־שעהן. אָבער איך האָב געהערט, אַז איהר האָט אַ זעהר אַ וויכטי־גען ענין, האָב איך בעשלאָסען איין אויפצונעהמען

— אמת, ה' מעצענאַס, האָט בערנאַרד געזאָגט, מיר האָבען אַ זעהר וויכטיגען ענין, וואָס קען נישט פערשלעפּט ווערען, טאַקע צוליב דעם וועט איהר אונז מוזען ענטשולדיגען וואָס מיר האָבען אייך איצט געשטערט.

— אויב דער ענין איז ווירקליך אַזוי וויכטיג בין איך גרייט אייך אויסצוהערען.

— ס'האַנדעלט זיך אונז וועגען דעם, אין בערנאַרד גלייך צוגעטרעטען צום ענין, וואָס מיר וואָלטען זיך געוואָלט אינפאָרמירען וועגען דעם גרויסען ירושה־פּראָצעס פון אַרנשטיין וואָס איהר פיהרט

— אַזוי אין דעם ענין זענט איהר געקומען, פערשטעה איך שוין ווער איהר זענט, איך האָב נאָר אָט וואָס געשריבען צו אייך אַ בריף און גע וואָלט אוועקשיקען אויפ'ן אַדרעס וואָס מיין בעאַמטין האָט מיר אָנגעוויזען

בערנאַרד האָט זיך איבערגעקוקט מיט דאָקטאָר גאָלד, זיי האָבען נישט פערשטאַנען וועגען וואָס דער אַדוואָקאַט רעדט און בערנאַרד, וועלכער האָט ליב געהאַט קלאָרע סיטואַציעס, האָט גלייך געזאָגט

— ס'זעהט אויס, אַז איהר האָט אַ טעות, הער אַדוואָקאַט, מיר האָבען וועגען אייך גאָרנישט גע־וואוסט און אַפילו ביז נעכטען וועגען אייך נישט געהערט, איך בין דעריבער מסופּק, צי איהר האָט טאַקע צו אונז געוואָלט אוועקשיקען אַ בריף

פּזשיגורסקי האָט זיך אַזש פערשעמט צוליב דעם טעות וואָס ער האָט געמאַכט. פּזשיגורסקי איז געווען זיכער, אַז די צוויי מענשען, וועלכע זענען צו איהם געקומען געהערען צו דער חברה, וועלכע האָבען צוגע־ליבט מרימען און זענען געקומען אונ־טערהאַנדלען, איצט האָט ער זיך אָבער איבער־צייגט, אַז ס'איז נישט אַזוי און זיין בייגיריגקייט איז נאָך מעהר געשטיגען.

— ענטשולדיגט, ס'איז מעגליך, אַז איך האָב געהאַט אַ טעות, איך האָב לעצטענס אַזאַ פערדרעה־טען קאָפּ, אַז איך אָריענטיר זיך שלעכט וואָס קומט פאַר אַרום מיר, ביטע מיינע הערען, דערצעהלט מיר וועגען וואָס ס'האַנדעלט זיך, מיט וואָס איך קען אייך דינען.

— איהר האָט דאָך אַ שייכות מיט דער ירושה פּראָצעס פון דעם גביר אַרנשטיין, האָט בערנאַרד געפרעגט

— איך רעכען, אַז איהר מיינע הערען זענט דאָך נישט קומען מיך אויספאָרשען, נאָר מיט מיר זיך וועגען עפּעס פערשטענדיגען

— ענטשולדיגט הער מעצענאַס, מיר האָבען נאָר געוואָלט וויסען, צי מיר האָבען געטראָפען אויף דער ריכטיגער אַדרעס.

— יאָ איך פיהר דעם דאָזיגען פּראָצעס, מיט וואָס קען איך אייך דינען?

— מיר אינטערעסירען זיך שטאַרק מיט דעם ענ'ין, מיר האָבען אַ קאָפּיע פון דער ריכטיגער ציאה און דאָרט איז אָנגעגעבען איער אַדרעס און נאָמען.

פּזשיגורסקי האָט די צוויי מאַנספערשוינען פער דעכטיגט אָנגעקוקט און געזאָגט

— איהר האָט אַ קאָפּיע פון אַרנשטיינס צוואה וואו קומט זי צו אייך, די דאָזיגע קאָפּיע פון דער צוואה איז דאָך גע'גנב'עט געוואָרען בײַם רעיענט.

— ווענען דעם ווייסען מיר נישט, ס'איז מעגליך, אַז ס'איז אַזוי און מעגליך, אַז ס'איז נישט אַזוי, יעדענפאַלס ווייסען מיר דערפון נישט און דאָס וואָלטען מיר פון אייך זיך געוואָלט דערוויסען

— דאָס ווייסט אַפילו נישט בלויז איך, נאָר אַפילו די פּאָליציי ווייס דערפון, ווער ס'האָט די דאָקומענטען געגנבעט, איינער פון די פערזאָנען איז אַפילו שוין אַרעסטירט

בערנאַרד קאַלינסקי האָט נישט פערלוירען די קאַלטבלוטיגקייט און רוהיגקייט, ער האָט זיך נאָך מעהר איבערצייגט אין דעם ווי וויכטיג ס'איז דער ענ'ין, אין וועלכען ער האָט אָנגעהויבען צו זיין טעטיג, דאָקטאָר גאָלד האָט זיך אינגאַנצען פער־לוירען, ער האָט נישט געקענט בעגרייפען וואָס דאָס אַלץ קען בעדייטען, וואָס פאַראַ אומגעהויערע פער ברעכענס ס'ווערען אָפּגעטון און ער איז אַ צופעל־גער בעאָבאַכטער פון דעם אַלעם.

(פאָרטזעצונג קומט).

דער יאפאנישער קאנסול ווייס נישט

פון ווערבירען אין לאדז סאניטארען קיין מאנדזשוריען

צוליב די ידיעות, וואס האבען זיך בעוויזען אין דער פרעסע, אז קיין לאדז זענען געקומען יאפאנישע אגענטען ווערבירען סאניטארען אויפ'ן ווייטען מזרח, מאכט דער יאפאנישער קאנסולאט אין ווארשא אויפמערקזאם, אז דער גאנצער ענין איז איהר נישט בעקאנט, און אויף שריפטליכע אדער מינדליכע אנפראגעס, וועט דאס יאפאנישע קאנסולאט און אויך דער מיליטער-אטאשע קיין שום ענטפער נישט געבען.

פאר אפלאזן ארעסטאנטן אהיים

בעקומט א טורמע-אויפזעהער א חודש ארעסט

(2) אויף דער בעשולדיגונגס-באנק זענען געזעסען די צוויי אויפזעהער פון באיגער ארעסט-הויז, בראנדענבורג און לאפינסקי, זיי ווערען בעשולדיגט, אז זיי האבען אויף אייגענער אחריות ארויסגעלאזט ארעסטאנטען אהיים.

דאס געריכט האט בראנדבורגען פאר'משפט אויף 1 חודש ארעסט. לאפינסקי איז בעפרייט געווארען.

גאנצע יודישע פאמיליע פערטשאדעט געווארען

מאמע מיט 3 קינדער פערלוירען דאס בעוואוסטזיין

(אג) אויף פילסודסקא 22, איז נעכטען פערטשאדעט געווארען די גאנצע יודישע פאמיליע אורביקאווסקי. די פאגאטאוויע האט געגעבען הילף די 48-יעהריגע לאה, די 21-יעהריגע העלענא, די 22-יעהריגע חנה און דעם 12-יעהריגען גדליה. די סיבה איז געווען א דעפעקט אין אויווען.

פון „אוזדראוויסקא"

פון „אוזדראוויסקא" טיילט מען מיט, אז דאס פערשרייבען קראנקע צום ערשטען סעזאן, הויבט זיך אן דינסטאג, דעם 15. ה. ח. 3 נאכמיטאג.

5 די קאנדידאטקעס דארפען זיך מעלדען אין דער קאנצעלאריע, ציגעל-גאס 21 מיט די פעסער.

שנים אוחזין ב'פארטפעל...

איז ער אבער א געגנב'עטער, און ביידע געהען זיצען

(2) אין דער לאמבארד, אויף זאכאדניא 31, האט מען ביי קאזשימיעזש סאבטשעק ארויסגעצויגען א פארטפעל.

צום גליק האט ער בעמערקט, ווי צוויי פערזאנען האבען א סכסוך צוליב זיין פארטפעל. די צוויי חברה-לייט זענען ארעסטירט געווארען. זיי זענען מאריאן וואלטשאק און סטאניסלאוו זשעלינסקי. ביידע זענען ארעסטירט געווארען.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) קאספערקעוויטש (זגערזשער 54), סיטקעוויטש (קאפערניקא 26), זונדעלעוויטש (פעטריקאווער 25), סאקאלעוויטש (פשיאזד 19), ליפיעץ (פעטריקאווער 193), ריכטער (11 ליסטאפאד 86).

קאטאסטראפע מיט'ן לאסט-אויטא לאדז-קלעטשעוו

אויטא-אייגענטימער דערהרג'עט געווארען

(אג) הינטער לענטשיץ איז געשעהען א קאטאסטראפע מיט א לאסט-אויטא, וואס איז געפאהרען פון לאדז קיין קלעטשעוו.

דער אויטא האט זיך אנגעשטויסען אין א בוים, און האט זיך איבערגעקעהרט אין א ראוו, בעגראבענדיג הינטער זיך דעם אויטא-אייגענטימער שאול קוטנאווסקי פון קלעטשעוו און דעם שאפער שמחה בריגהארן. דער שאפער איז ארויס אומבעשעדיגט, דאגעגען איז דער אויטא-אייגענטימער קוטנאווסקי שווער פערוואונדעט געווארען, וועלכער איז אין עטליכע שעה שפעטער געשטארבען. דער שאפער איז ארעסטירט געווארען.

גוואלד, ס'ברענט!

שרייט א ווירט, און רייסט אראפ דעם דאך איבערן לאקאטארס קאפ

(א) דער ווירט פון טושינסקא 78 וולאדיסלאוו האלאס, האט ארויסבעקומען אן עקסמיסיע אויף זיין לאקאטאר לעק. צוליב דעם וואס לעק איז אין דער צייט געווארען ארבייטסלאז, האט זיך דער ענין פערשלעפט.

דער ווירט איז דערום געפאלען אויף אן אריגינעלע המצאה: ווען אין שטוב האבען זיך גראד געפונען עטליכע מענשען, האט דער ווירט צוזאמען מיט אייגענע מענשען, פלוצלינג געמאכט א געוואלד: ראטעוועט אייך!

דערהערענדיג דאס געוואלד, איז דער לאקאטאר מיט די שטוב-מענשען אנטלאפען פון דער וואוינונג, דאס האט אויסגענוצט דער ווירט, און האט אראפגעריסען דעם דאך און ארויסגענומען די בעלקעס.

געכטען זענען אלע: דער ווירט האלאס, זיין פרוי און די מיטהעלפער געשטאנען פאר'ן געריכט. אלע זענען פערמשפט געווארען צו 100 זל׳ שטראף.

אויף איבערפיהרען ארבייטער מיט לאסט-אויטאס

דארף מען אנ'ערלויבעניש

די סטאראסטווע מאכט בעקאנט, אז אויף איבערצופיהרען ארבייטער אויף לאסט-אויטאס פון זייערע וואוינונגען צו דער ארבייט, דארף מען האבען א ספעציעלע דערלויבעניש פון דער וואיעוואדישער דירעקציע פאר עפענטליכער ארבייט. אויף דער ביטע דארף צוגעקלעבט ווערען א מארקע פאר 6.50 זל׳.

פון פראפעסיאנעלען שנייער-ארבייטער-פאריין

היינט נאכמיטאג קומט פאר אין אייגענעם פאראיינס-לאקאל (פילסודסקא 19) א פארלעזונג א. ד. ט. „די פראבלעמען פון יודישען ארבייטער אין ליכט פון די נייע צייט". מיט דיסקוסיעס. רעפערירען וועט ה׳ מישעל ווייגבערג.

די קולטור-קאמיסיע האט איינגעלאדען מעקאנטע יודישע ארבייטער-טוער אנטיילצונעמען אין דער פרייער דיסקוסיע. פאר די פאראיינס-מיטגלידער איז דער אריינגאנג פריי.

פון דער קונסט-גאלעריע

זונטאג ד. 13 ד. ח. 12 פ. מ. ווערט אין דער קונסט-גאלעריע פייערליך געעפענט די אויסשטעלונג פון די טאלאנטירטע קינסטלער סטאניסלאוו דיבאווסקי און נאטאן קאזשען.

די אויסשטעלונג האט ארויסגערופען א גרויסע פעראינטערעסירונג.

דאנקזאגונג

זעהר געעהרטע הערן!

זייט צעהנדליגער יאהרען האב איך געליטען אויף רעוומאטיזם, וואס כ'האב בעקומען בעת דער וועלט-מלחמה און דערנאך בין איך געווען פערמאטערט מיט רעוומאטיזם. דינענדיג אין דער מלוכה-פאליציי אין לאדז זייט 13 יאהר, האב איך געדעכט, אז ס'איז פאר מיר שוין נישטא קיין רעטונג, ווייל אלע מיטלען און עצות האב איך אויסגענוצט. אדורכקוקענדיג די ארטיגע צייטונג האב איך געפונען אנ'אנאנס וועגען א געוויסען מיטעל טאגאל, וואס זאל זיין א ראדיקאל מיטעל אויף רעוומאטיזם, מיט נישט קיין פערטרויען האב איך ריזיקירט און האב געקויפט א שאכטעלע טאגאל און דערנאך א צווייטעס, נאך וועלכע כ'האב דערפיהלט א געוויסע פערלייכטערונג. זעהענדיג, אז דאס מיטעל איז אייגפאך אידעאל, האב איך געקויפט נאך 2 שאכטעלעך. היינט פיהל איך מיך בעסער און כ'האב פשוט נישט קיין ווערטער פון דאנקבארקייט פאר די ה"ה פאר זייער אידעאל און ווירקזאם מיטעל געגען רעוומאטיזם. יעדען אייציגען ליידענדען אויף רעוומאטיזם עמפפעהל איך אהן שום וואקלעניש נאר טאגאל. 1501

מיט אכטונג

Jan Rojewski, Łódź, ul. Wysoka 33

אייזענשלאס-ביבליאטעק אין באלוט

ווערט די טעג געעפענט

די טעג ווערט געעפענט די אייזענשלאס-ביבליאטעק אויף באלוט.

דאס איז די איינציגע יודישע ביבליאטעק אין באלוט. די ידיעה וועט ביי די יודישע לעזער זיכער ארויסרופען פרייד.

די ביבליאטעק וועט זיך געפונען אויף דער לימאנאווסקא (אלעקסאנדער) גאס 15.

די אויסשטעלונג אין תל-אביב

פוילען בויט אנ'אייגענעם פאוויליאן

פון 7-טען ביז'ן 30-טען אפריל 1932 וועט פארקומען אין תל-אביב די אלגעמיינע אינטערנאציאנאלע אויסשטעלונג. אויף דער אויסשטעלונג וועט די פוילישע אינדוסטריע זיין צאהלרייך רעפרעזענטירט.

צווישען אנדערען וועט די פירמע „לאדזער פלוש מאנופאקטור טעאדאר פינסטער" אין לאדז" וואס איז בעקאנט מיט איהרע בערימטע פלוש-דעקען. אויפטרעטען אויף דער אויסשטעלונג אין זיין אייגענעם קיאסק מיט א זעהר אנגעזעהענער קאלעקציע פון איהרע פאבריקאטען.

מ'דארף בעטאנען, אז די פירמע פינסטער האט שוין זייט עטליכע יאר אנגעקניפט האנדעלס-בעציהונגען מיט'ן פאלעסטינער סוחרטום. עקספארטירענדיג אויף יענעם מארק איהרע פאבריקאטען ווי פלוש-דעקען, מעבעל און דעקאראציאנס-שטאפען און זאגאר דיוואנעס.

די גרעסטע נאכפראגע האבען די דיוואנעס אין דעם סארט פון אזוי גערופענע „קאבול" צוליב זייער הויכער קוואליטעט.

די דאזיגע דיוואנעס זענען פאבריצירט אויף א ספעציעלען פאטענטירטען אופן און אונטערשיידען זיך מיט גארנישט פון די אריגינעלע דיוואנעס.

אכטונג, צייטונגס-פערשפרייטער!

מאנטאג, דעם 7. ד. ח. איז אין לאקאל פון קליינהענדלער-פעראיין. פאמארסקא 15 פארגעקומען אנ'אלגעמיינע פערזאמלונג פון די מיטגלידער פון אומפארטייאישען פעראיין פון יודישע צייטונגס-פערקויפער אין לאדז, אונטערן פארזיץ פון ה׳ יוסף ראטשטיין. אין דער אנוועזענהייט פון צירקא 60 מיטגלידער איז אנגענומען געווארען פאלגענדע רעזאלוציעס:

1) די פערזאמלונג דריקט אויס אונצופרידענהייט דער גאנצער פערוואלטונג און פאדערט זי אויף צו רופען אין פערלויף פון 8 טעג א פערזאמלונג צו וועהלען א נייע פערוואלטונג.

2) ביז צו דער פערזאמלונג רעפרעזענטירט דעם פעראיין די סאנירונגס-קאמיסיע, וועלכע איז געוועהלט געווארען אויף דער אלגעמיינער פערזאמלונג דעם 30. יאנואר 1932 אין די פערזאנען: טאגליכט, וועלנאזש, עהרליך, ראטשטיין, הורוויטש, גרינבוים און אלעקסאנדער.

3) די פערזאמלונג פראטעסטירט געגען דעם „פרעזעס" וויעלגאוואלסקי צוליב זיין צוריסען א פענטליך דעם פראטאקאל פון דער פערזאמלונג דעם 27. פעברואר 1932 און געגען זיינע נישט-פאסיגע אויסדרוקען אויפ'ן אדרעס פון די פערזאמלטע.

4) די פערזאמלונג פראטעסטירט געגען דעם נישט בערעכטיגטען אויסשליסען פון פעראיין די געוו. רעוויזיאנס-קאמיסיע און אנדערע מיטגלידער אין די פערזאנען טאגעליכט, זיסמאן, בלייכמאן, וועלנאזש, פריימאן, נוסענבוים און ווייזנבערג. די פערזאמלונג אנערקענט זיי פאר בערעכטיגטע מיטגלידער

5) די פערזאמלונג בעשליסט אפצושטעלען דעם מיטגלידס-אפצאהל, ביז עס וועט געוועהלט ווערען א נייע פערוואלטונג

די קאמיסיע.

פון יודישען טעאטער

„איציקעל גנב", פיעסע אין דריי אקטען, אויפגעפיהרט דורך דזשעק רעכטצייט

ווידער אמאל אמעריקא. דזשעק רעכטצייט האט אויפגעפיהרט די צווייטע פיעסע, אין וועלכע עס שפילט זיך אפ א סענסאציאנעלע פאסירונג אויפ'ן אמעריקאנער באדען.

„איציקעל גנב" איז די צווייטע פרעמיערע, וואס דער גאסטראלער רעכטצייט האט געשטעלט צו זיינע גאסטשפילען אין לאדזער יודישען טעאטער. דאס דאזיגע שטיק אונטערשיידעט זיך פון די אנדערע אמעריקאנער טעאטער-שטיק, דערמיט, וואס די גאנצע האנדלונג קומט פאר אין אמעריקא און נישט ווי אין די אנדערע שטיק, פון זעלבען זשאנער — א טייל האנדלונג אין „יוראפ". און א טייל אין אמעריקא.

דער מחבר (פרידמאן) פון „איציקעל גנב" האט גענומען פאר זיין ארבייט א קאנווע, פון וועלכע ער האט געוואלט אויסנוצען א שטיק אייגענארטיג אמעריקאניש-יודיש-לעבען. נאר עס איז איהם ווייניג וואס געלונגען. עס איז ארויסגעקומען נישט קיין אמעריקאניש און נישט קיין יודיש-לעבען. עס איז אבער ארויסגעקומען א סענסאציאנעלע שפאנענדע פאסירונג, וואס האלט אין אינטערעס די אויפמערקזאמקייט פון צושויער. דערצו נאך איז דאס שטיק געבענטשט מיט א מוסר השכל: סוף גנב לתליה.

דער סיפור-המעשה איז אזא: די רייכע פרוי אדעלא סילווער (מ. טופמאן), האט איבערגעפאהרען אין גאס מיט איהר אויטא א יונגען בחור, איציקעל (רעכטצייט), א פערוואונדעטען נעהמט איהם פרוי סילווער אהיים צו זיך אין איהר רייכער וואוינונג אריין און האלט איהם אויס ביז ער ווערט געזונד. איז אבער איציקעל א שיינער בחור, פערליבט זיך אין איהם די פרוי סילווער, הגם זי האט שוין דערוואקסענע קינדער, און איציקעל ווידער, פערליבט זיך אין דער פרוי סילווערס שיינע, יונגע, טאכטער סילווא (י. זילבערג)) און זי אין איהם אויך. ווען די מאמע און טאכטער דערוויסען זיך ביידע, אז זיי ביידע האבען ליב איינעם און דעמזעלבען בחור — ווערט א טראגעדיע.

שפעטער ווייזט זיך אבער ארויס, אז איציקעל איז אייגענטליך א גנב און איז אנ'אנפיהרער פון א באנדע גנבים. און די דאזיגע באנדע צווינגט איציקלען צו בעגנב'ענען די רייכע פרוי סילווער.

די שליחים פון דער באנדע זענען: דער גנב בארני עלעך (ד. האמבורגער) און איציקעלס געליבטע, די שיינע גאסען-פרוי לילי (ל. יאקובאוויטש). איציקעל האט אבער בעשלאסען צו ווערען א ליטישער, עהרליכער מענש, זיך אפצורייסען פון דער גנבים-באנדע און חתונה צו האבען מיט זיין נייע געליבטע סילווא. צו דעם וויל אבער נישט דערלאזען זיין ערשטע געליבטע, לילי, וועלכע איז זיך נוקם אין איציקלען, דערפאר, וואס ער האט זי אוועקגעווארפען. לילי פערפיהרט כלומרשט א ליבע מיט פרוי סילווערס זוהן מאריס (באלבירסקי), וועלכער פיהרט אויס גנבות פון בריליאנטען אין זיין מוטערס געשעפט, און וועלכען איציקעל איז געווארען הויפט-פערוואלטער. ווען מען ענטדעקט די גנבות, ווארפט לילי אונטער איציקלען א געגנב'עטע בריליאנטענע בראש און איציקעל ווערט אזוי-ארום ארעסטירט אלס גנב.

דער מחבר וויל אבער נישט צונעהמען ביי איציקלען די שטרעבונג צו ווערען א ליטישער מענש, ווערט צום סוף ענטפלעקט איציקעלס אונשולד און ער ווערט בעפרייט פון ארעסט. ווי דער שטייגער איז, ווערט ער סילוואס חתן און די פרוי סילווער האט חתונה מיט איהרס א יוגענדפריינד סיגלמאן שטיין (י. טופמאן) און אלע זענען צופרידען.

פארהאן אויך אין דעם שטיק א פאר'ל כעני (ס. בעומאן) און געצעל (ש. הערשקאוויטש), וועלכע דארפען מאכען פרעהליך דעם עולם.

מיט דער דאזיגער סענטימענטאל - סענסאציאנעלער מעשה, טרעט רעכטצייט ארויס אויף דער סצענע און מאכט דערפון אנ'ערנסט געשעהעניש.

אין „איציקעל גנב" בעווייזט זיך רעכטצייט פאר אונז אלס שוישפילער פון א פערשידענארטיגען כאראקטער. ער וואקסט אויס פאר אונז, עפעס ווי אונזער [illegible], אין א גאר גרויסער ארטיסטישער הויך. מען זעהט דא רעכטצייטען נישט בלויז דעם אויסגעצייכענטען שטיפער און [illegible], נאר אויך דעם שוישפילער, וועלכער צווינגט אונז מיט צופרייען זיך מיט זיין פרייד, מיטצולאכען מיט זיין געלעכטער און מיטצופיהלען, מיטצולעבען מיט זיינע ליידען.

רעכטצייט איבערצייגט דעם צושויער און דער צושויער גלייבט איהם. מען גלויבט איהם אלץ. ווייל די קונסט איז אמת און רעכטצייט איז א קינסטלער.

אז רעכטצייט „איציקעל" שרייט, אז ער וויל ווערען אויס גנב, גלויבט מען איהם, דערין ליגט רעכטצייטס קינסטלערישער כוח, דעריבער [illegible] ער אויך אן, מיט גרויס דערפאלג, דעם צו-שויער. ווען ער זינגט „שוויג הערצעלע שוויג".

פון עטליכע סצענעס אין „איציקעל גנב", מאכט רעכטצייט א מייסטערשטיק.

אין דעם שטיק מיט א קליינעם סצענישען ווערט, הויכט רעכטצייט אריין זיין קינסטלערישען אטעם און עס קומט ארויס אנ'אויסגעשאקטער ארטיסטישער שוישפיל.

רעכטצייט האט אבער נאך נישט געפונען זיין רעפערטואר. ער דארף געפונען דאס קינסטלערישע טעאטער-שטיק אין וועלכען ער זאל זיך קאנען אויסלעבען פריי, אין וועלכען עס זאל געפונען א תיקון זיין קינסטלערישער איך.

זיין פארטנערין יוכבד זילבערג שטעהט פון איהם נישט אפ. מיט איהר שפילען און זינגען פערשטארקט זי דעם איינדרוק. איהר [illegible] אין א פערדינטער.

אויך די אנדערע מיטשפילער און דער דיריגענט זעלמאן ווירקען מיט צו דער גאנצקייט פון דער פארשטעלונג.

עס זאל אויך דערמאהנט ווערען די זויבערע אויסשטאטונג.

טעאטער מענש.

היינטיגער גראנדיעזער טעאטער אוונד אין „פילהארמאניע"

דזשעק רעכטצייט און יוכבד זילבערג און דער גאנצער אנסאמבל מאביליזירט צו דער היינטיגער פארשטעלונג

היינט, זונטאג, וועט אין יודישען טעאטער אין „פילהארמאניע" פארקומען א זעלטענער טעאטער אוונד מיט דעם בעליבטען ארטיסט דזשעק רעכטצייט און די גאסטראלארין יוכבד זילבערג בראש.

געשפילט וועלען ווערען: דער בעקאנטער שלאגער „איציקעל גנב" און די שלאגער-לידער פון „יאנקעלע כוואט" מיט דזשעק רעכטצייט און זילבערג אין די הויפט-ראלען.

צום שלוס ווערט געגעבען א גרויסער לידער און טאנץ-קאנצערט, אין וועלכען רעכטצייט וועט זינגען „כ'האב שוין אזא מזל", „מיאסטעטשקא לאריבא" און „ציגעלע".

יוכבד זילבערג וועט זינגען „פארוואס"? א טאנגא געשריבען ספעציעל פאר איהר פון דזשעק רעכטצייט און די לידער „לאך פאיאץ" און „דאס יודישע ליד".

לאלא יאקובאוויטש און ה. באלבירסקי וועלען זינגען קופלעטען און לידער פון זייער רעפערטואר.

אין דער גרנדיעזער פארשטעלונג בעטייליגט זיך דער גאנצער אנסאמבל פון יודישען טעאטער אין פילהארמאניע.

די דאזיגע גראנדיעזע פארשטעלונג, האט ארויסגערופען א גרויסע פעראינטערעסירונג ביים בריי[ט]ן יודישען טעאטער-עולם.

וועגען שטייער-ענינים און הילף פאר׳ן סוחר׳טום

קאנפערענץ מיט לאדזער דעלעגאטען אין פינאנץ-מיניסטעריום

(א) קומענדיגען דינסטאג, ד. 15 ד. ח. וועט אין פינ.-מיניסטעריום פארקומען א קאנפערענץ מיט פארשטעהער פון סוחרים-פעראיינען. צו דער קאנפערענץ פאהרט פון לאדזער סוחרים-פעראיין ארויס א דעלעגאציע פון די ה״ה: פרעזעס רעוושטיי, ז.-פרעזעס פון דער האנדוו.-קאמער מיטשיסלאוו הערץ און דיר. היימאן.

די קאנפערענץ וועט געפיהרט ווערען אונטער׳ן פארזיץ פון וו.-מיניסטער סטאזשינסקי.

אויף דער קאנפערענץ וועלען בעהאנדעלט ווערען פארשידענע שטייער- און פינאנץ-פראגען.

אפגעברענט אלשער׳ס גרויסע דאמף-מיהל

אין צפון-טייל פון שטאט איז פרייטאג אויסגעבראכען א שרפה, וועלכע האט ארויסגערופען אנ׳אלארם צווישען דער בעפעלקערונג אויף אלט-שטאט.

די שרפה איז געווען א דראהענדע. זי איז אויסגעבראכען אין דער דאמף-מיהל פון אלשער אויף שוו. יאקובא 16. דער גאנצער בנין איז געשטאנען אין פלאמען. די סיבה פון דער שרפה איז נישט פעסטגעשטעלט.

דער שאדען בעטרעפט עטליכע טויזענד זלאטיס. ס׳איז אפגעברענט געווארען דער דאך און ס׳זענען בעשעדיגט געווארען די מאשינען. 3 אפטיילונגען פון די פייערלעשער האבען די שרפה איינגעלאשען.

קאמוניקאט

ווי מיר ווערען געוואויר וועט אין עטליכע טעג ארום ערעפענט ווערען אין צענטרום שטאט, נאוואמיעסקא גאס 1 א צווייט געשעפט פון דער פירמע באטא אקצ. געז. וועגען דער ערעפנונג וועט בעזונדערס אנאנסירט ווערען.

ביי נירען

הארן, בלאז, און מאגען-דארם-ליידען ליגדערט דאס נאטירליכע ביטערוואסער

Franciszka Józefa

דעם העפטיגען שטוהלגאנג אין א קורצע צייט.

בײַ׳גנב׳עט אנ׳אפטייק-סקלאד

(א) אין אפטייק-סקלאד פון נאטאן קאלטשיבסקי (שרודמיעסקא 58) האבען זיך אריינבעקומען גנבים און צוגענומען מעדיקאמענטען פאר 600 זל.

שרפה מיט א מענשליכען קרבן

אין א קאנפעקציע-געשעפט

(א) נעכטען האט אין דוד זענגעראוויטש׳ס קאנפעקציע-געשעפט, אויף נאוואמיעסקא 20 אויסגעבראכען א שרפה. בעת וועלכער דער אנגעשטעלטער יצחק קאפעלושניק האט בעקומען בראנד-וואונדען. דער שאדען בעטרעפט 4 טויזענד זל.

א צווייטע שרפה איז אויסגעבראכען אויף שרודמיעסקא 58 אין דער וואוינונג פון יהושע קאפעל. די שרפה האט זיך פערשפרייט אויף די שכנה׳שע וואוינונגען.

דער יום-טוב קומט און

איילט זיך איינצוקויפען אין „קאנסום״

א מוסטערהאפטע ווירטין זעהט זיך איין בײַ צייטענס וואספארע זאכען עס זענען איהר נויטיג אויף יום-טוב. די דירעקציע פון דעם איינאונאיינציגען ווארען הויז ביי אונז אין שטאט קאנסום ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור ראקאטשינער 54, האט צוליב דעם יעצטיגען קריזיס פערקלענערט די פרייזען פון אלע סחורות, כדי צו געבען די מעגליכקייטען צו צוגרייטען דעם שענסטען יום-טוב טיש פאר ביליג געלד. דער קאנסום האט רייך פערזעהן זיינע אלע אפטיילונגען אנהויבענדיג פון קאלאניאל, גאלאנטעריע, קוך-געשיר ביז מענער- דאמען און קינדער קאנפעקציע. אלע ארט שוך-ווארג, וועש, אלץ פערקויפט קאנסום צו קאנקורענץ פרייזען.

היינט — פערזאמלונג פון זשורנאליסטען-סינדיקאט

די פערוואלטונג פון דער יודישער סעקציע פאדערט אויף די מיטגלידער פון דער יודישער סעקציע צו קומען צו דער היינטיגער פערזאמלונג פון זשורנאליסטען-סינדיקאט, אויף דער טאג-ארדנונג געפינען זיך פראגען וואס זענען נוגע די אינטערעסען פון די יודישע זשורנאליסטען.

די פערזאמלונג קומט פאר היינט, זונטאג האלב 4 נאכמיטאג אין לאקאל פון סינדיקאט, אנדזשעיא 6.

פון „מחזיקי חולים״

די סטאטיסטיק פון „מחזיקי חולים״ פארן יאהר 1931 ווייזט זיך ארויס אין פאלגענדע ציפערן. ערטיילט מעדיצינישע הילף צו 2636 פערזאן בחום׳דיגע דאקטוירים פאר ארמע 816. בחום׳דיגע מעדיצין 782, מעדיצינען מיט 20 פראצ. ביליגער 3982. נאהרונג 1350. כלים 2560, משמורים 75, קוילען 60. צוזאמען האבען געהאט נוצען פון פעראיין 12,262 פערזאן. נישט קוקענדיג אויף די שווערע צייט, האט די פערוואלטונג פון „מחזיקי חולים״ פערגרעסערט די הילפס ארבייט. היינט זונטאג ווערט געעפענט ביים פעראיין א אמבולאטאריום, די פייערונג פון דער ערעפנונג וועט זיין זעהר אימפאזאנט עס איז פאראויסגעזעהן פערשידענע רעפעראטען, פערשידענע אטראקציעס מיט׳ן אנטייל פון ארקעסטער בר כוכבא. עס איז זעהר ווינשענסווערט דאס די לאדזער יודישע בעפעלקערונג זאלען מאסען ווייז אנטהייל נעהמען אין די פייערליכע ערעפנונג פון אמבולאטאריום אין פעראיינס לאקאל קילינסקי 120. און שטיצען דעם פעראיין „מחזיקי חולים״.

פון דער ציקליסטען-סעקציע ביי „בר-כוכבא״

זונטאג, דעם 13 מערץ ה. י. קומט פאר אין ווארשא דער יעהרליכער צוזאמענפאהר פון פוילישען ציקליסטען-פערבאנד. אויף וועלכען, פון אלע יודישע ציקליסטען-סעקציעס אין לאדזער קרייז. פאהרען ארויס נאר די דעלעגאטען פון לאדזער „בר-כוכבא״. דער סעקציע-לייטער איז קאפיטאן — ה׳ משה ציקערמאן און איהר סעקרעטאר — ה׳ יצחק קאוואלסקי.

די דעלעגאטען וועלען אויך קאנפערירען מיט׳ן קאפיטאן פון דעם פערבאנד, דעם יוד — אלעקסאנדער כאצנעס (לייטער פון קראקאווער מכבי״). וועגען א רייה וויכטיגע, אקטועלע פראגען וואס אינטערעסירען דעם גאנצען ציקליסטען-וועזען אין פוילען.

היינט פריהמארגען-קאנצערט אין פילהארמאניע-זאל

היינט, זונטאג, 12 א זייגער מיטאג, טרעט אויף אין פילהארמאניע-זאל די גרעסטע פוילישע רעווי-קינסטלערין, די פראכטפולסטע אינטערפרעטאטארין פון דעם שעהנעם פוילישען ליעד, די אונפערגלייכליכע ווארט-מייסטערין האנקא ארדאנובנא.

א חוץ איהר רייכען פראגראם אין דער פוילישער שפראך וועט האנקא ארדינובנא זינגען אויף איהר היינטיגען פרימארגען קאנצערט ספעציעל פאר׳ן יודישען עולם א. נ. „מיין יודישע מאמע״.

היינט „די רייזע פון בנימין דעם דריטען״

„מסעות בנימין השלישי״ אין „הזמיר״

דער ערפאלג פון די פארשטעלונגען ביי דער יודישער טעאטער סטודיע אין „הזמיר״ וואקסט מיט יעדען טאג. היינט 9 אוונט ווערט די קאמעדיע „די רייזע פון בנימין דעם דריטען״ געשפילט צום 9 מאל.

פון קינא „בייקא״

אין קינא-טעאטער „בייקא״ ווערט איצט דעמאנסטרירט מיט גרויס ערפאלג דער שענסטער פילם פון דער היינטיגער צייט אין דער רעאליזירונג פון געניאלען רעזשיסער ערנסט לוביטש א. נ. „פרעה׳ס פרוי״.

דער דאזיגער פילם פערמאגט פיל מלחמה און ליבע סצענעס און א זעהר הערליכע אויסשטאטונג, וועלכע לאזט איבער א זעהר גוטען איינדרוק. אין דאזיגען פילם קרעאירען: עמיל יאנינגס און פאול וועגענער.

די מוזיקאלישע אילוסטראציע — אינטער דער לייטונג פון בערימטען לאדזער מוזיקער מ. לידויער.

ראדיא-פראגראם

זונטאג, דעם 13 מערץ 1932

11′00 גאטעסדינסט. 11,58 צייטסיגנאל, 12,15 שאפע-קאנצערט, 2,45 פארלעזונג וועגען אלקאהאל, 3,00 מוזיק פון לעמבערג, 3,55 פראגראם פאר קינדער, 4,20 גראמאפאן, 4.40 פארלעזונג, 4,55 גראמאפאן, 5,15 פארלעזונג, 5,30 שפראכען-ווינקעל, 5,45 קאנצערט, 7,00 פערשידענעס, 7.20 ספארט, 7.30 רעפערטואר, 7,45 דעקלאראציע, 8,15 קאנצערט, 9,55 ליטעראַרישע פערטעל שעה, 10,10 קאנצערט, 10,40 קאמוניקאטען, 11,00 טאנץ-מוזיק.

די אמטליכע טאבעלע פון די געווינסען קען מען נאכקוקען טעגליך בחנם אין לאטעריע-קאנטאר פון

י. וויטמאן, פיעטריקאווער 28, טעלעפאן 171-36

ס׳ווערען אויך אויסגעצאהלט זעמטליכע געווינסען, ווי אויך טוישען סטאוקעס אויף נייע לאסען.

די גרעסטע און גליקליכסטע קאלעקטור אין לאנד

ס. יאטקא

פיעטריקאווער 22

פיעטריקאווער 66

פאביאניץ פל. דאמבר. 3

צאהלט אוים זאפארט אלערליי געווינסען און טוישט אוים סטאוקעס אויף נייע לאסען.

ציהונג פון דער 24-טער מלוכה-לאטעריע — 5-טע קלאס, 2-טער טאג

10.000 zł. na Nr. 47461.

po **5.000 zł.** na N-ry: 33903 120530.

po **3.000 zł.** na N-ry: 3479 22034 49813 61178 65830 106303 116843 117912 118669.

po **2.000 zł.** na N-ry: 219 42385 66422 67376 84311 86187 116010 117809 118302 120615 121230 130680 142806 150719 150945 159051.

po **1.000 zł.** na N-ry: 527 13363 22711 23090 26824 26904 32513 40348 43637 50954 51791 52303 52697 58866 58982 60450 64184 72875 75178 75609 76798 78136 88931 96810 100043 101061 101426 126089 126500 127791 130319 131054 135222 137912 140518 142210 142865 149846 150978 154152 158721 159090.

po **500 zł.** na N-ry: 520 1688 3149
3349 4048 4310 4616 5141 5957 7477
7952 8197 9075 10187 10622 10978
11660 12780 12811 14318 14683 16713
17082 17162 17624 17785 17877 18018
19800 20341 20932 20996 21844 22105
22514 22582 22897 23053 23280 23970
25688 28753 28788 29719 32566 32862
35412 35870 37727 38025 38796 39191
39659 39918 41847 44420 44660 45290
46123 46440 47689 48331 48585 50163
50673 51321 52078 52412 52764 52863
53566 53865 54048 54752 54708 55014
55999 56788 56807 58223 58795 59179
59232 59975 52029 63040 63085 63641
64379 68655 69650 72145 72446 72846
73434 74730 75823 77389 80123 83077
84826 84878 84954 85700 85977 87418
88924 89171 90691 91050 91649 91803
92458 92886 94493 96605 97499 97964
98223 99623 100394 100520 100816
102008 103138 103179 103503 104734
104734 104908 108044 108215 108550
109338 109411 109499 110927 111399
114765 114797 115705 116266 116311
116956 117084 118701 119425 120420
121046 121847 123616 124140 124285
124781 125736 126906 127095 127192
127110 127672 128812 129354 130859
131291 131517 132200 132338 132526
133127 133160 134025 134939 136935
137096 137603 138258 138755 139131
139361 139644 140645 140857 141396
142281 143139 143619 143980 144369
145867 145881 147696 148617 150171
150708 151275 152623 152812 153032
153449 153794 153941 154114 154338
157080 158173 158445 158541 158853
159427 159935.

Po 250 złotych wygrały numery:

11 29 98 99 195 270 341 425 31 526 44 72
640 722 34 42 844 79 85 1109 25 248 372 424
50 516 27 612 57 74 886 994 2102 30 34 40 280
510 41 656 98 762 3031 48 133 89 328 33 58 489
564 90 711 95 858 923 46 4142 222 23 53 89 379
508 17 29 54 99 675 86 814 53 922 64 76 78 5043
44 117 20 78 202 52 387 492 511 638 707 17 41
56 831 905 56 6094 138 203 64 344 92 597 640
60 71 700 68 92 800 87 7127 249 94 439 544 62
70 77 864 92 984 8051 171 327 86 434 651 745
88 932 9030 57 72 152 207 38 435 40 69 93 555
69 72 601 37 53 723 27 70 98 838 84 916 23 64
10122 26 83 84 514 22 610 59 721 56 11040 74
128 232 85 432 505 627 85 732 76 816 937 88 12200
86 361 424 38 39 40 569 697 753 94 855 66 88
13022 64 73 186 227 94 337 454 523 790 91 810
56 99 954 86 14016 44 146 82 94 351 85 549 68
99 650 828 75 76 909 54 15024 31 55 98 137 84
362 82 487 506 42 822 68 76 944 62 74 16008 35
47 57 112 58 74 404 78 581 94 660 787 893 17058
72 86 198 215 41 78 309 408 57 508 48 617 18
729 857 906 53 18028 117 23 78 242 99 537 72
652 970 84 19176 218 63 311 68 520 600 34 79
705 41 46 928 31 65 20118 75 84 205 20 33 310
61 457 74 92 680 746 52 78 820 51 54 905 75 21071
99 144 79 223 30 68 80 328 91 545 97 624 708
930 84 22048 150 351 59 85 423 32 505 82 89
639 79 720 951 23117 95 222 98 466 79 723 26
70 80 829 939 24067 101 216 46 59 380 542 69
725 934 25197 238 41 61 402 507 602 23 34 80
26069 112 54 89 204 36 77 78 321 34 84 401 80
698 709 54 58 825 78 943 50 52 72 27092 197 451
507 36 636 50 65 712 818 905 15 75 98 28046 116
43 73 98 392 469 574 78 629 67 767 943 29061
131 82 228 348 489 536 84 621 24 58 732 813 21
30 963 99.

30034 146 58 382 401 607 10 44 705 15 35
849 962 31011 20 74 153 85 207 8 72 89 97 305
24 48 428 547 61 62 71 632 85 705 20 35 865 77
904 32110 249 53 323 46 98 537 70 717 928 33071
102 97 99 321 456 536 61 702 28 32 91 814 973
92 94 34121 35 37 59 235 379 402 500 33 99 654
58 783 807 62 924 35006 55 60 132 98 218 23 470
505 11 50 700 52 921 36090 96 100 12 55 236 46
326 426 42 58 712 86 91 98 887 934 66 37014 49
51 97 193 96 231 452 78 524 45 79 609 48 742
879 943 83 38038 291 370 93 401 64 506 66 94
684 798 821 61 902 7 39073 85 104 15 85 254 69
316 410 14 608 885 909 48 40002 33 187 542 91
660 63 717 59 814 84 92 997 41006 28 90 107 416
72 94 453 84 93 518 69 93 684 717 25 39 900 19
80 42159 270 358 78 89 657 736 55 871 905 43066
150 225 80 314 412 506 14 40 58 83 790 861 86
96 921 77 44041 95 170 205 318 98 401 95 99 569
87 806 67 900 88 45018 53 63 230 330 86 96 405
23 39 80 538 55 936 73 46001 10 77 87 160 209
33 91 306 16 35 51 497 98 647 741 [illegible]
65 74 47113 238 69 371 531 89 686 88 790 941
55 80 83 90 48134 48 55 59 247 404 12 521 94 848
926 99 49111 84 270 417 505 44 95 609 51 66 760
90 832 50 64 71 77 50044 177 251 369 513 64 80
627 862 909 25 51044 77 115 222 592 744 50 818
919 61 52081 96 366 401 99 611 709 72 887 53099
131 55 212 24 65 77 322 35 51 647 93 770 926
54013 16 81 128 202 384 491 591 727 48 51 843
44 74 55093 263 64 67 617 701 62 833 68 91 930
92 56123 222 372 87 415 93 531 52 767 863 85
931 66 82 57065 68 109 86 250 325 35 49 443 53
628 39 64 66 75 725 32 45 837 58031 85 102 54
208 333 65 410 23 634 79 890 59155 69 319 466
700 20 29 42 842 986.

60188 275 88 363 445 56 59 70 520 621 61
65 75 759 836 62 61114 23 69 77 444 592 636 67
71 718 877 62027 28 43 188 315 38 66 68 541 614
745 836 50 95 951 63014 72 76 141 234 46 328
42 555 40 704 965 64011 17 45 91 145 201 402
590 92 607 31 779 840 992 65016 120 204 37 516
47 747 832 927 61 66112 30 218 38 511 760 89
919 67005 105 62 261 419 72 93 553 628 88 788
68057 92 262 68 94 342 80 420 545 85 607 722
905 35 79 69049 77 106 201 336 53 85 456 598
730 821 29 954 60 70031 159 390 486 545 68 691
966 71039 133 41 70 237 94 373 420 58 518 724
809 72030 97 225 92 377 97 425 79 605 719 28
800 6 90 73109 51 88 250 74 370 463 66 94 521
45 712 58 912 14 32 71 74081 152 61 350 549 52
69 75006 215 419 537 67 89 870 935 50 76028 161
79 83 86 97 215 668 409 99 77001 94 159 294 351
416 46 847 979 78083 160 81 227 53 472 584 703
44 59 68 87 948 56 63 90 79024 169 97 227 67
327 44 412 90 771 76 90 843 74 921 80052 251
363 420 45 537 98 834 57 89 921 41 81181 83 300
1 11 36 42 405 7 16 78 653 90 92 784 887 945
65 82001 86 90 199 219 471 514 26 622 25 81 768
815 922 83145 350 440 64 71 581 722 902 41 63
85 84006 46 145 46 236 99 420 47 53 93 626 66
98 824 29 58 905 82 85011 35 304 32 96 532 684
85 750 861 990 86031 61 78 229 34 302 433 53
86 553 615 67 895 914 74 99 87047 63 108 73 260
579 763 87 845 47 79 935 55 80 88063 67 105 19
292 497 575 81 720 89050 84 361 68 77 441 66
519 41 72 683 760 969 97.

90019 227 49 66 348 539 74 670 904 41 46
97 91034 126 290 410 14 51 555 618 78 926 92006
178 204 18 41 329 76 95 436 46 601 52 59 74 726
43 832 911 41 93139 75 96 234 95 637 714 839
70 97 94032 236 38 367 81 459 551 83 91 727 78
823 31 34 75 95040 57 298 316 33 51 453 510 670
840 45 97 911 48 72 96054 61 83 177 80 219 34
325 94 570 717 98 937 97030 81 170 73 982 21
323 83 422 744 724 26 44 989 98089 179 204 49
313 583 62 861 737 916 73 99022 86 110 22 56
273 301 485 606 41 66 912 36.

100042 182 206 16 50 79 95 388 458 98 603
13 27 703 10 26 42 77 832 59 99 949 101021 294
357 81 445 48 544 602 30 51 729 62 837 56 69
966 102112 36 202 22 87 94 341 61 449 506 698
747 873 88 93 990 103102 97 364 87 433 66 578
737 824 27 31 56 104041 82 140 87 208 318 39
408 35 43 51 60 982 98 105096 154 223 36 91 400
15 88 524 53 54 64 612 705 862 95 920 39 44 72
106010 73 81 153 335 42 94 512 93 98 635 704 98
691 107069 125 201 89 85 318 41 438 98 638 69
867 68 922 108015 38 93 97 117 47 338 87 412
35 515 663 706 866 81 84 983 85 97 109052 110 66
375 429 584 91 653 69 791 800 928 31 110000 09
69 99 165 205 331 426 38 500 504 49 643 49 827
111005 273 354 438 63 512 55 94 672 718 39 827
90 909 83 112040 50 58 59 60 107 214 30 42 70
99 353 74 529 74 607 51 67 76 702 08 915 52 85
113096 346 478 507 73 114061 64 65 139 312 18
549 57 601 772 802 07 38 971 115092 108 268 302
432 633 838 50 973 95 116017 45 75 123 205 8
396 391 430 82 603 82 704 15 38 71 827 998 117001
04 49 78 137 250 322 33 413 73 534 724 71 118070
115 67 94 292 318 476 92 566 622 786 865 906
119133 225 360 99 410 14 79 530 82 807 84
87 939.

120004 09 47 73 160 258 404 79 92 505 649
74 706 76 823 28 31 33 57 60 70 902 121015 46
70 89 196 225 45 48 356 79 421 36 617 99 775 78
809 917 122034 60 87 106 11 74 78 82 300 61 410
29 35 76 91 98 732 53 93 98 851 52 904 23 45 82
123087 95 146 53 203 302 05 66 80 657 718 27
869 981 124012 183 209 40 71 88 320 23 84 586
611 12 22 727 40 880 908 31 41 44 125023 147
215 35 385 419 585 603 63 810 21 956 88 126035
112 89 220 31 43 399 405 30 577 620 92 574 89
801 21 54 921 58 127053 63 173 286 408 86 509
615 60 753 68 74 94 997 128053 335 39 92 95
468 577 653 129010 211 79 402 52 88 509 62 66
75 828 919 42 130137 53 85 231 34 59 79 413 616
20 30 94 823 88 984 131002 73 84 214 36 50 66
85 361 552 628 766 814 132039 43 82 125 248 55
421 22 500 758 801 03 29 62 909 99 133119 47
98 223 58 89 534 631 56 757 89 99 826 46 933
43 46 134020 108 218 32 484 554 634 712 50 58
947 71 95 135003 10 14 173 76 93 328 460 614
42 727 33 818 36 81 917 80 136005 36 141 84 222
497 523 617 22 734 52 57 63 68 875 137146 249
375 81 596 652 703 08 839 906 70 138070 157 265
312 73 516 25 666 89 713 33 65 907 11 36 37
139038 104 54 430 79 587 688 879 958 140109 247
329 58 691 706 22 44 67 864 904 46 141025 218
320 44 93 407 30 503 23 85 95 811 74 955 76
142206 51 64 328 446 607 27 744 801 947 143021
24 125 90 212 26 46 302 15 87 574 651 85 732 35
860 923 37 144008 40 79 170 234 38 76 353 498
506 46 602 782 846 910 18 145244 394 432 39
572 92 93 621 71 76 789 812 14 25 33 922 80
146137 230 39 95 446 604 12 718 97 815 75 957
147050 52 156 60 210 59 364 455 74 560 657 67
706 890 92 968 148015 69 114 82 216 45 435 506
26 61 643 92 753 54 825 84 48 149030 150 217 18
33 309 62 526 37 76 647 86 769 81 823.

150025 44 86 131 42 591 708 851 69 90 94
940 151011 29 55 121 236 338 40 82 440 520 696
723 76 845 970 87 152001 15 78 126 41 309 40 42
62 444 507 761 893 901 26 96 153003 32 188 324
95 468 516 20 31 608 716 62 85 806 39 57 85 904
154085 91 146 293 301 38 96 524 39 96 684 777
155018 21 126 222 64 85 491 541 44 86 605 59
92 715 81 82 967 76 156091 306 11 14 90 489 509
618 811 52 966 157178 225 73 85 373 86 425 85
548 55 752 69 158077 91 110 68 241 57 313 54
89 493 662 707 95 817 28 38 84 159045 54 65 105
225 312 25 411 16 50 61 541 60 629 79 737 77
79 830 957 66

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 3-טער טאג

po 5000 zł na nry 27475 48956 93469 153995

po 3000 zł na nry 1423 3749 14765 27117 53067 86071 122587 122847 127438

po 2000 zł. na nry 1883 15777 23934 31101 33663 37421 43674 46149 76475 89703 110530 141845 146425

po 1000 zł na nry: 8047 9766 14956 20132 24960 36356 47202 48573 50185 51971 54360 58262 69275 65285 67066 70123 75165 79375 82050 92027 103797 113301 115298 116000 117945 124352 126385 127716 130277 138561 141399 141791 144073 144204 146483 153393 158289

po 500 zł na nry: 70 1520 2606 3572 5559 8121 10099 10003 10361 10437 10579 11396 12316 12790 13190 13594 14170 16037 16521 17692 19064 19314 19347 14441 21152 23257 23247 23363 25275 26738 26809 26401 28903 29595 30046 31827 33566 33765 33801 34085 34816 35189 35708 37435 38905 39077 42479 42632 427833 42940 43844 43914 46098 46428 46935 48258 48201 48775 49019 49235 50031 50510 51101 51701 53026 53783 55058 55840 57569 57729 60301 62276 63314 63804 64924 65158 65599 66252 67675 67951 74413 75750 76335 76340 76612 77299 78736 77950 80503 80590 84910 85618 86801 88195 83353 88943 90324 90420 90868 91716 93192 93305 93449 93635 94623 94921 95932 96091 96268 97151 97192 97854 98545 98619 99339 101255 103965 103509 104619 107476 107539 107872 108066 108806 108941 109919 111078 111254 111841 111973 113445 113499 115098 115394 115660 115720 115824 117405 120098 120873 123441 125030 126736 126804 127204 127336 127517 128366 128996 129075 129718 130321 131297 132263 132480 132564 132794 133992 134877 135555 136588 139890 142303 143097 141257 146832 147138 147874 148501 149063 150101 150240 150848 153153 153271 153208 153671 155050 155352 155879 156104 159100 159156 159367 159769

Po 250 zł. wygrały numery następujące:

35 143 364 92 97 418 54 537 43 650 82 873
1123 243 64 77 99 393 400 19 631 709 836 92 941
60 2008 30 110 13 23 83 209 73 84 418 578 88
604 11 864 3025 28 109 239 355 67 400 47 557
641 74 79 81 760 62 819 944 98 4057 185 221 42
343 96 414 81 585 624 33 73 850 927 5013 21
193 459 586 612 782 91 883 902 97 6070 221 68
349 99 471 503 47 56 626 747 61 7039 57 94 98
261 71 299 310 91 583 602 39 727 31 811 73
82 933 94 8110 226 77 587 619 74 786 884 947
68 9066 107 426 75 425 53 598 611 60 721 37 50
75 806 967 10097 150 59 88 95 234 310 37 49
36 60 377 605 80 90 99 715 52 64 870 775 935
74 112 384 98 433 52 574 96 605 55 93 746
87 874 33 12006 44 45 73 89 197 300 2 73 472
568 704 7 898 13200 31 72 311 39 430 40 74 559
710 864 922 74 92 14022 32 177 87 233 41 328
43 471 658 731 50 904 35 15047 71 83 84 131 205
396 535 637 824 37 922 16054 88 106 65 94 273
84 318 53 435 524 619 744 801 14 23 928 90
17080 166 276 318 78 525 646 67 84 770 65 88
18139 88 94 247 401 651 710 19091 292 310 77
508 94 639 76 80 910 20051 143 95 206 213 62
448 591 666 735 41 99 910 42 82 21011 293 96
339 74 412 35 509 10 671 744 65 822 62 978 22021
240 49 321 58 86 472 519 61 94 636 713 21 55
849 77 902 938 23058 152 91 373 527 33 643 752
914 51 24084 86 104 32 79 84 262 75 305 23 537
679 711 70 818 902 94 25012 17 131 298 350 629
69 704 73 89 863 70 26068 84 86 124 49 230 355
75 409 17 30 37 49 70 622 37 747 803 16 937 39
88 27045 183 208 10 93 422 539 80 82 601 71 700
11 349 912 28125 209 17 328 96 420 556 63 612
51 61 87 741 42 883 920 42 29030 288 90 302 493
501 13 83 653 88.

30037 70 92 167 212 13 17 37 322 56 479 89
557 81 642 81 729 93 98 885 950 73 31256 398
442 79 505 14 59 856 60 915 32019 51 119 64
86 201 85 93 382 482 640 85 759 837 913 30 37
33119 31 39 218 334 84 504 11 447 58 873 89
935 48 34041 131 228 69 382 411 88 92 512 28 36
81 824 984 73 35016 61 87 185 225 38 379 88
407 8 29 44 535 808 36048 212 92 263 80 375 96
586 37113 45 53 319 83 446 567 644 701 38177

212 61 66 76 311 59 431 48 522 81 633 36 54
81 851 71 92 910 23 39008 53 116 51 78 220 393
445 66 73 573 611 33 849 60 926 77 40167 411
31 93 512 721 25 61 90 912 17 88 41131 213 27
31 330 409 38 58 504 602 7 66 74 729 845 95 943
88 42107 275 399 440 581 856 43067 152 273 491
510 53 676 719 57 63 64 79 862 67 44018 55 175
235 347 78 567 624 84 730 39 70 805 97 934 75
45048 80 81 149 234 35 58 92 353 419 630 42
66 709 18 891 905 55 46014 178 80 256 76 358
98 487 574 645 726 60 911 21 92 47054 97 106
288 323 57 73 82 520 66 67 93 98 622 40 80 841
942 82 96 48201 81 85 345 65 66 70 455 60 85
570 97 666 77 80 764 817 76 90 14 83 94006 287
342 79 414 45 80 959 50064 71 74 162 280 422 36
39 80 592 99 636 86 705 10 833 51033 127 79 232
93 344 407 608 91 726 40 801 52157 62 97 205
39 443 53 300 576 806 35 932 56 95 53004 55 166
85 254 64 302 60 82 277 578 610 43 69 733 39 51
900 8 54037 105 9 219 36 96 323 83 405 96 530
55 92 605 99 750 75 76 964 55027 65 139 243 350
471 518 28 604 605 797 926 75 56087 91 146 83
297 532 622 712 23 97 804 38 64 57037 87 120
23 50 202 14 21 79 94 361 75 93 400 7 79 515
636 84 808 14 904 18 57 59 89 58024 71 103 280
364 81 407 29 562 687 741 863 907 59210 35 91
366 478 529 32 79 673 83 99 823 38 43 912 51

60217 29 91 304 11 13 20 89 92 462 549 91
608 76 744 992 61021 80 85 245 91 302 49 429
56 535 725 55 813 62097 104 61 92 95 307 353
403 33 596 676 63138 76 82 412 538 622 824
62 82 64108 55 67 315 66 602 5 16 843 922 36
65002 17 57 86 93 153 59 244 57 82 317 43 99
456 531 36 683 719 95 822 38 64 958 66004 103
262 341 430 89 523 78 680 765 66 881 96 67019
35 155 97 407 14 44 68035 37 105 239 54 98 531
98 686 759 87 832 47 50 69099 162 373 495 633
39 853 73 76 81 87 927 30 75 70107 12 211 61
57 74 368 698 784 71176 274 489 564 643 716 829
34 40 908 72000 29 59 167 206 9 66 79 80 96 285
440 48 52 507 90 695 710 87 833 64 71 904 66
78 43057 96 141 206 64 389 426 616 34 4
74030 40 43 142 237 43 99 321 57 500 16 834
75056 194 216 318 78 402 50 60 65 682 785 8
968 70 76117 55 81 212 312 95 449 611 80 725 86
928 77103 46 315 403 34 532 646 720 31 821 94
930 49 81 78093 100 79 216 31 41 346 400 49
522 625 49 701 78 888 904 63 79219 362 88 449
668 733 823 911 26 40 80016 40 55 69 241 72 331
457 755 61 73 806 87 81103 42 69 78 80 246 606
718 24 25 28 29 64 869 73 956 82007 9 117 55 76
83 238 455 531 86 92 753 71 873 904 11 79 83009
87 122 37 210 42 75 317 426 626 739 34 39 67 97
850 83 85 970 84065 80 107 388 418 73 520 21
79 609 50 791 813 34 947 85135 52 326 428 627
30 59 911 99 86025 38 115 222 24 84 350 570 634
728 81 810 67 925 63 87038 90 111 20 949 68 97
348 67 461 73 621 31 88080 107 23 44 275 384
416 514 207 68 83 627 712 23 80 93 530 89098
130 470 97 577 753 903

90016 54 395 428 584 608 82 800 73 91237 65
360 423 50 55 513 54 601 38 88 705 24 81 813
973 92032 164 95 407 56 79 570 629 71 811 87
918 93000 88 99 203 47 91 527 74 95 633 80 84
789 979 94191 224 414 27 562 96 617 51 714 828

956 95156 72 336 52 401 75 527 44 612 37 74 806
99 905 95 96310 41 69 419 37 66 644 82 85 806 22
99 97028 75 116 211 15 429 78 524 733 832 83 98054
529 32 638 873 99047 59 727 73 125 58 330 414
50 800 40 62 64 77 92 906 73 100027 200 44 97
351 89 490 521 66 708 46 49 61 73 861 88 939
48 101073 128 38 219 40 300 61 433 46 86 511
606 23 79 92 98 750 57 809 928 102034 325 331 74
460 740 94 915 103032 210 22 44 318 409 24 513
695 785 892 959 104061 63 87 143 55 68 247 69
309 72 462 93 626 821 63 96 971 105055 113 250
308 430 502 633 709 60 68 836 979 10671 154 245
63 99 393 996 621 714 42 859 334 107008 169
84 203 28 95 325 441 64 502 714 83 860 918 108195
243 305 25 68 476 92 530 43 44 61 870 73 995
109219 301 527 711 70 72 811 900 110072 78 96
101 15 220 77 369 94 448 536 50 661 715 820
920 92 98 111008 195 267 378 489 616 19 704
75 90 808 29 112085 428 505 98 610 27 59 729
35 862 907 73 88 96 113026 34 110 34 36 45 215
334 55 75 432 66 583 96 643 54 749 57 930 60
114020 71 112 36 89 300 625 42 731 370 75 89
825 86 115034 96 224 33 51 62 338 69 77 88 526
619 48 63 67 744 803 952 87 116001 96 132 264
319 28 434 37 512 32 58 716 84 934 117090 194

213 54 91 310 525 711 26 921 39 57 118026 71
338 65 71 76 413 37 52 507 52 736 50 76 846
8 925 70 119021 42 49 106 72 89 280 404 533
7 98 708 821 44 55 63 120177 371 540 96 662 83
76 907 38 72 79 121116 74 211 459 56 588 91
613 753 122040 96 103 210 23 39 324 26 512 640
51 72 75 93 714 35 71 90 99 946 94 123054 105
20 27 212 19 454 573 80 742 98 850 76 901 29
124141 200 13 3 68 72 398 711 800 04 55 980
125016 35 72 85 184 250 83 318 65 80 89 439 74
554 69 619 53 67 793 813 85 88 992 126093 221
59 377 449 504 65 622 65 731 73 810 53 97 99
127083 175 76 395 414 50 69 97 507 42 62 641 62
67 858 88 956 5758 128079 140 267 80 355 423 52
616 49 74 705 42 80 835 913 26 58 129011 33 122
298 441 516 683 856 936 98 13001113 100 66 21
23 55 310 24 31 93 405 501 49 622 56 78 729 80
33 40 939 40 57 131019 95 478 85 725 991 132050
97 158 242 69 309 429 37 76 90 548 93 619 43
762 817 98 904 18 27 55 73 133105 204 524 636
63 781 898 940 134160 270 411 14 34 54 69 547
624 834 904 09 33 135013 40 91 124 45 74 258
569 817 34 55 905 54 136126 30 37 308 09 42
579 676 736 89 994 137151 75 200 333 47 63 76
439 563 612 45 700 26 71 81 809 910 43 138036
234 3869 94 306 19 90 444 508 824 49 927 38 87
95 139078 91 93 105 224 312 58 59 91 93 502
10 36 70 697 740 49 822 945 140218 77 78 378
451 504 40 54 60 690 824 28 37 917 63 69 141046
121 31 73 213 16 49 71 310 35 464 551 748 56
96 813 36 43 924 83 142010 55 110 48 228 74 82
336 73 75 86 474 97 555 92 614 704 51 84 92 808
50 51 92 143035 94 121 36 69 91 216 31 95 324
91 461 86 613 796 844 943 144014 127 86 207 349
56 487 514 71 658 715 58 614 145055 83 200 66
70 349 500 12 609 767 914 146065 77 182 94 209
20 51 94 369 87 454 64 548 603 33 40 85 723 830
996 147075 90 155 274 305 97 407 3 587 535 600
46 780 828 54 69 915 23 71 148004 19 39 47 85
187 447 588 636 40 63 798 99 891 900 149095
212 76 311 33 91 457 514 16 21 22 36 97 662
80 94 818 935 91.

150098 102 33 34 232 95 441 711 45 72 87 803
18 961 151005 75 140 202 04 43 65 71 311 42 61
429 530 33 90 93 633 711 91 958 64 79 152064
89 99 113 70 97 229 33 78 93 496 506 09 36 685
83 96 741 47 90 935 98 153039 79 86 107 75 94
222 39 307 23 39 88 442 66 510 650 76 735 59
96 908 86 154045 122 74 238 41 68 71 343 412
21 548 636 89 749 82 92 929 74 155027 48 111
229 80 303 27 61 524 88 827 77 903 24 36 54 98
156009 150 313 64 422 68 83 548 706 45 157044
59 145 283 94 301 17 453 857 911 26 28 158304
446 69 515 57 629 744 941 59 82 159062 285 96
347 64 72 543 600 725 65 803 18 70 941 62.

2 pokoje

z umeblowaniem lub bez z używalnością kuchni, telefonu, elektryczności i gazu, przy ul. Cegielnianej 38, dla młodego małżeństwa **do wynajęcia.** Wiadomość tel. 224-49.

מאשין-מצות

ווערט געבאקען אלע טאג פרישע און דינע,
ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל
און סוכארהעס קוים קארלסבאדער סיסטעם
מיר עמפפעהלען צו יעדער צייט אונזערע גוט-בע-
קאנטע און פרישע געבעקסן פון אונזער
איבערא-בעוואוסטער צוקערביע
נ. ווייגבערג
38 פיעטריקאווער 38
:-: טעל. 143-82 :-

Dr. Z. Rakowski

ספעציאליסט פאר אויערן-, נאז-, האלז-
און לונגען-קראנקהייטען
11-טען ליסטאפאד 9
קאנסטאנטינער טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7, נעמט אויך אן
אין דעטשעניטע זגעזשער 17 פון 10—11

שיטרעך
מיט פאריזער שרינדעז
ווי אויך פערטיגע שיטלען
ווערדען ערשטקלאסיג און רעעל אויסגעארבייט
צו ביליגע פרייזען
— און אנדולאציע —
ביי קערש, סקווערארווא 15
לינקע אפיצינע, 1-טער שטאק.

מעבעל
אלע ארט קאמפלעטע
איינריכטונגען און ענצעלע
מעבעל - שטיקער אין
א גרויסן אויסוואהל פון אייגענער אויסארבייטונג
צו פערקלענערטע פרייזן עמפפעהלט
SZ. RECHT, Śródmiejska 32

שילדעך א/ער ארט
שעהי. שנעל
און שפאס ביליג פערטיגט
„ליטערא“ אויס שילדענמאלערי 5 שוו יאקיבא 5
זומאהר מיט׳ן זראמוואי 14 ביז פראנציסקאנער 17
אויף פערלאנג קומט צו אייך א מענש און נעהמט
אן די ארבייט אויפ׳ן ארט ביי אייך. פארהאנ אויך
פערטיגע צי קויפען רעקלאמע-פלאקאטן אויף בריס-
יאל טאוועל מיט פערשידענע אריגינעלע טעקסטען
און אויפשריפטען פאר יעדער בראנזשע. 899

Dr med. STUPEL
Ordynator-Roentgenolog Szpitala Miejskiego
האט בעגיינט די אויפנאהמען אין רענטגענאלאגיע
אין דער לעטשניצע זגעזשער 17 פון 12—6 נאכם.
זונטאג פון 12 — 2 מיטאג.
און ווענערישע קראנקהייטען אין דער היים אויף
פליטשטשא-סקיעגא 12 (שקארנא) טעל. 28-118
פון 9—7 אוונט, זונטאג פון 4—6 נאכם.

עברי 3 חדשים — דורך —
פון א-ב ביז עברי און דאוונען דורך 3 חדשים
ווערט געלערנט מיט קינדער פון 4 יאהר אן
דורך מלמדים-ספעציאליסטען אין דעם
בעוואוסטען רעליגיעזען
גן-ילדים פרעבעל-שולע
ביים בית-ספר „תורה-ודעת“
פל. וואלבאשטשי (נייע שטאט) **6**
קינדער פון 4 ביז 8 יאהר ווערען אהיימגעפיהרט
דורך א ספעציעלען מענש.
איינשרייבונגען ווערען אנגענומען פון 11—1 מיטאג.

Dr. med. JÓZEF IZYKSON
פאלודניאווא 9, טעל. 75-210
אויערן, נאז און האלז-קראנקהייטען שטים און
שפראך-שטערונגען
עמפפאנגט פון 12 — 2 פארמ. און פון 5—7 נאכמ.

Dr. med. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 20193
ספעציאל-ארצט פאר מאגען-שוועכע-בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8 — 11 פריה און פון 5 — 8 אוועד
זונטאג און יום-טובים פון 9 — 1 בייטאג.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט-קראנקה.
און מענער-שוואכע אנצינדונג פון בלוט
און אויסשלאג אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-
לאגישע און נערווען-קראנקהייטען.
קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער
הייל-קאבינעט דיאסטעטיק.
— — מעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכם.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדערע ווארטע-צימער פאר פרויען. —
וויזיט 3 זל.

„SANATO“
כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראדאווא 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאס
גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג
ד״ר מעד. ש. איינער, ד״ר מעד. י. בוים, ד״ר מעד
רייטלער-קוזיאנסקא ד״ר מעד. וו. אייכנער
פרייז פון א געבורט
אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד״ר מעד. י. פאלאכוו
כירורגישע אבטיילונגען ד״ר מעד. מ. קאנטאר.

Dr. med. W. Eychner
אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
וואוינט איצט 4 צעגעלניאנא 4
(נעבן קינא „משארי“) טעל. 72-134
נעהמט אן פון 2½ — 4 און פון 7 — 8 אוונט

Dr. med. J. LUBICZ
כירורג-ארטאפעד
פאלודניאווא 9, טעל. 17-183
קראנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פארקרימונגען פון די פליצעס און גלידער
איינגעבארענע און עמפיריש ארטאפעדישע
אפאראטן: היי: אקלאדעס אויף פלאטפוסען, קינסטליכע
הענד און פיס, גארטעלן א. א. וו.
נעהמט אן פון 2.30 ביז 4.03 נאכמיטאג.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-
קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמ.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
11 בזשעזשינסקער 11
טעלעפאן 63-137
נעהמען אן דאקטוירים פון אלע ספעציאליטעטען
זאליגסקי, זאלציואסער, לוביטש,
זלאבאדסקי, סערשנער, שיפמאן,
שמירגעלד, שמערלאווסקי
ווי אויך וויזיטען אין שטאט.
עלעקטריזאציע, אנאליזען, דענטיסטישער קאבינעט
צאהן-ארצט לאזשינסקא-סטאראפאלסקא
א בעראטונג ביים אויגען-דאקטאר נאר 3 זל.

אנ׳ארט צו שלאפען
פאר 1 אדער 2 יונגעלייט
איז אפצוגעבען פון זאפארט. — צו ערפאהרען
פיעטריקאווער 33, אויפ׳ן 2. הויף, פארטער

קלאַנג=קינאָ=טעאַטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און פאָלגענדע טעג!
גרויסער דאָפּעלטער פּראָגראַם:
1) מיזכטיגע עראָטישע קלאַנג-דראַמע א. נ.:
„אונזער איז די נאַכט"
אין די הויפּט-ראָלען: דאָס העליכע ליבעס-פּאָר
MARIE BELL I JEAN MURAT
2) **BUSTER KEATON** — אַלס — אימפּרעסאַריאָ
נעכסטער פּראָגראַם: „דער געפערליכער גן-עדן"
דער זאַל איז גוט בעהייצט.
אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בייטאָג.

אויפפאָדערונג!
דערמיט פאָדער איך אויף דעם לאָקאַטאָר יעקב אהרן **גאָלדשטיין**, פּאָלודניאָווע 17, אז ער זאל זיך גוטוויליג אַרויסציהען מיט זיין פאַמיליע פון דער וואוינונג פּאָלודניאָווע 17, שפּעטסטענס ביז'ן 17-טען מערץ 1932, ווייל איך האָב אויף איהם אַ׳עקסמיסיע.
צוליב דעם, וואָס דער דערמאָהנטער לאָקאַטאָר וויל נישט אויספיהרען דעם פסק-דין פון הרב סעגאַל, ערקלער איך דער עפענטליכקייט, אז איך שענק איהם דאָס גאַנצע דירה-געלד ביז'ן היינטיגען טאָג. דאָס איז 600 זל. מיט די קאָסטען און איך גיב איהם צו 800 זל. צו דינגען אַ׳אַנדערע דירה.
מיט אַכטונג **דער אדמיניסטראַטאָר**
פון הויז פּאָלודניאָווע 17.
1677

די ביליגסטע קוועלע
פון ניקעל- און אייזען=בעטען
קינדער-בעטלעך
קינדער-וועגעלעך
פעלד-בעטען
מאַטראַצען / קאָזעטקעס / טאַפּטשאַנעס / קינדער=שליטענס
אין דער ניי-ערעפענטע פירמע
Krajowa Centrala Łóżek
לאָדז, **פּיעטריקאָווער 66**, אין הויף.
די בעסטע קוואַליטעט! פּינקטליכע און רעעלע אויספיהרונג!
בעמ.: דאָס אָנקוקען פערפליכטעט נישט צום קויפען.

וויכטיג פאַר ליידנדע!
ווילט איהר זיך בעפרייען פון
אַרטרעטיזם, רעומאַטיזם,
הערקסענשוס, אישיאַס,
גאַלשטיינער, העמאָרידען,
און אַנדערע ליידען?
זייט וויסען, אז אַ שנעלע און זיכערע
הילף קענט איהר האָבען אין
Gabinet Sano-Masażu
POMORSKA 20, tel. 210 99
עמפּפאַנגט פון 9–1 און פון 3–7 נאָכמ.

יעדער איינציגער
מעבעל
האָט זיך אי-בערציינגט, אַז פאַר
דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען או"וו
צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן שענקעוויטש 23
טעלעפאָן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

שפּייז-פּעקלעך נאָך רוסלאַנד
שיקט אַרויס דירעקט די איינציגע
קאָנצעסיאָנירטע פירמע
„PRESTO" **Warszawa, Fredry, 10 tel 70710**
P. K. O. 5470
Agentura w Łodzi, ul. Radwańska 25 m. 10, tel. 193 60
יום-טובדיגע פּעקלעך:
מצה, געמאָלענע מצה, פסחדיג מעהל אונטער דער אויפזיכט פון וואַרשאָווער ראַבינאַט, גענוג-שמאַלץ און אַנדערע אַרטיקלען. מיר בעטען זיך צו ווענדען נאָך אינפאָרמאַציעס.
וואָרנונג: אַלע אַנדערע פירמעס, וואָס אַנאָנסירען, אַז זיי שיקען פּעקלעך דירעקט פון פּוילען נאָך רוסלאַנד, פיהרען אַריין אין טעות דאָס פּובליקום.
1657

1602 בעקאַנטמאַכונג.
דאַמען=שניידער מ. ברייטשטיין
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
פּילסודסקיעגאָ 69 עק נאַרוטאָוויטש
נעמט אָן בעשטעלונגען אויפמענטעל און קאָסטיומען לויט די נייעסטע מאָדעלן צו צוגענגליכע פּרייזען.

1-טער לאָדזער קליינהענדלער-פאַריין, אַגראַדאָווע 10
זונטאָג, דעם 27-טען מערץ ד. י. 11 אַ זייגער פאַרמיטאָג קומט פאָר אין בערלינער זאַל (זאַכאָדניאַ 26) די יעהרליכע
אַלגעמיינע פערזאַמלונג
מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:
1) ערעפנונג, 2) וואַהל פון אַ פאָרזיצער, 3) טעטיגקייטס-בעריכט פאַר'ן יאָהר 1931, 4) קאַסע-בעריכט פאַר'ן יאָהר 1931, 5) וואַהלען פון אַ פער-וואַלטונג און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע 1932 און 6) פרייע פאָרשלאָגען.
די פערוואַלטונג.
1668

די נידריגסטע
פאַר-יום=טוב-פרייזען
איז אַלע אָבזשדעלע
רייך = פערזעהענע אָפּטיילונגען
אַלס ביישפּיל גיבען מיר
2 פּרייזען
5.60 אַנ׳עלעגאַנט דאַמען=טאָג-העמד
פון נאַנסוק, געשטיקט Toledo
12.50 עלעגאַנט פּאָפּעלין=מענער-העמד
מיט 2 קאָלנער אין עלעגאַנטע מוסטערן

פ. ס. נישט קוקענדיג אויפ'ן פערענדיגע: די
ווייסע וואַר
זענען די פּרייזען אויף ווייסוואַרג און פון דער בעקאַנטער קוואַליטעט סחורות OK נישט געהעכערט.
KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd Tramwajami 10 i 16

זיכערע הילף און א רפואה
אהז א אָפּעראַציע, אָן בלוט, אהז א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאַר בראַנקע אויף קילעס פאַר מענער, ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליסעס איז גוף פאַר הויסערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאָפּ, אָדער אזוי ווי א וואַסער-מעלאָן און עס פאַלט אַריין אין דעם פיס און דער קראַנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבליך. ספּעציעל געמענט היל-באַנדאַזשען אויסגעצייכנעט גוט דורך גרויסע פּראָפעסאָרען מיט מיינע בע-האַנדלונג און זיי טראָגען פּראָפעסאָר דאָקטאָר בראָכגעפּיינטע ... דעם שווערסטען און געפעהר-ליכסטע ... אויך פאַר הויקערס ... מיט הייל-באַרמען און אַפּאַ-ראַטען פאַר פערקרימטע פוס און פלאַט-פוס ספּעציעלע איינלאַגען אין די שיך. קאָנסולטאַציע ... פיס און הענט, ... פאַר די גרעסטע קראַנקע אָרטען, עמפּפאַנגט פון 9 ביז 1 בייטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונט
אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT, Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZAŃSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.
בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אומבע-דינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד"ר בעראַנעק, פּראָפ. דר. י. מאָריש-לער, פּראָפ. ד"ר בר. קיעלאַנאָווסקי און אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.
דעם ה' ד"ר. י. ראַפּאַפּאָרט, דעם ספּעציאַליסט פון דער הייל אָרטאָפּעדיע, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, דאַנק איך הערצליך פאַר'ן אָפּראַטירען מיין קינד פון א שווערער פערקריפּלונג (פאַראַליזש פון די פיס) דורכ'ן פערלעגען א ספּעציעלן הייל-אָרטאָפּעדישען גאַרסעט לויט זיין מעטאָדע.
דאָס קינד איז איצט געזונט און גליך.
(—) **Szklarowie.**

קליינע אַנאָנסען
פּרייז פון אַנ׳אַנאָנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

צו דינגען און פערדינגען פערשידענע וואוי-נונגען אין אַלטע און אין נייע הייזער מיט אַלע בעקוועמליכקייטען אויף מאָנאַטליכע דירה-געלד. גע-וועלבער, געשעפטס- און פאַבריקס-לאָקאַלען, מעב-לירטע צימערען, הייזער ווילעס, פּלעצער פון פער-שידענע פּרייזען. יעדער קויפט און פערקויפט. נאָר דורך דער ביוראָ „לאָקוס", וואָס ערלעדיגט פּינקטליך און סאָליד. אינהאָבער יוסף קאַרמעסער און סאַמפּ. אינפאָרמאַציעס אהן בעלוינונג, פּיעטריקאָווער 62, פראָנט, 2. שטאָק, טעל. 166-15, טעטיג פון 8 פריה ביז 8 אָוונד.

פערשידענעס
וויכטיג פאַר זאַקען-מאַכער! איך נעהם אָן רענדער צו מאַכען צו זעהר בילינע פּרייזען. רע-יעלע און פּינקטליכע אויספיהרונג. בזשעזשינער 16, ביי שניידערמאַן, פראָנט, 2-טער שטאָק. 1678

ביטעס, סקאַרגעס, אַפּעלאַציעס, רעקורסען צו דער געריכטס-מאַכט, אַדמיניסטראַציע און סקאַר-באָווע רעדאַגירט אַ דיפּלאָמירטער ריכטסקאַ. ווענדט אין ביוראָ „אַלפאַ", פּיעטריקאָווער 79, טעל. 217-16. 1683

אַ געוועלב מיט אַ שויפענסטער פון זאַפּאַרט איבערצוגעבען זשעלאַזנאַ 3 ביים פּריוויער. 1624

אַ זונען-וואוינונג פון 2 צימער און קוך מיט אַלע בעקוועמליכקייטען זעהר ביליג דירה-געלד, איז פון זאַפּאַרט איבערצוגעבען אין בעסטען צענט-רום שטאָט נאָוואָמיעסקאַ 6 פראָנט וואוינונג 72. 1608

אַ שטוב מיט אַ קוך 2 שטובען מיט א קוך און אַ ענצעל שטוב, מיט אַלע בעקוועמליכקייטען צו פערמיטען דירעקט ביים ווירט, פראַנציסקאַ-נער 30. 588

עס איז נויטיג
שטעפּער! איך זוך אַ נייהער אַלס שותף. זאָל זיין בעקאַנט אין מאַגאַזינען. צו ערקונדיגען זיך אין אדמ. פון דער צייטונג. 1669

לאָקאַלען
צוליב אַבריזע איז אָבצוגעבען אַ שטוב מיט אַ קוך, העליכע זוניגע וואוינונג. ווסכאָדניאַ 50, וו. 31 דירעקט. 1673

אַ זוניגע מעבלירטע שטוב איבערצוגעבען פאַר אַ סאָלידען העררן אָדער פּריילין. 11. ליסטאָפּאַד נומ' 45, וו. 6, פראָנט, 2. שטאָק. 1672

ביליג צו פערדינגען א צימער אויף אַ פּראַ-צאָוניע, געאייגנעט פאַר אַ דאַמען-שניידערין. אויך אַנ׳אויספערקויף פון פערשידענע מעבעל-שאַבלאָנען ביי פישאָף, לאָדז, פּולנאָצנאַ 9. 1676

אַ העליכע וואוינונג פון 2 שטובען מיט אַ קוך מיט אַלע בעקוועהמליכקייטען, ווי קלאָזעט, באָדע צימער, באַלקאָן, פריש שעהן רעמאָנטירט זוניג, וואָרים, נידריג די ה געלד פון באַלד איבער צוגעבען. פּאָלודניאָווע 90, פראָנט, 2-טער שטאָק, וו. 12 פון 1–4 און פון 7–10 אָוונד. 1688

איך זוך אַ לאָקאַל מיט קראַפט צו צושטעלען אַ מאַשין אָבער זאַפּאַרט. צו ערקונדיגען אין אדמ פון דער צייטונג. 1689

איך גיב אָב אַ שטוב אויף אַ פּראַצאָוניע נור פאַר איין פּערזאָן. בערעק יאַסעלעוויטשאַ 10, וואוינונג 21. 1682

Doktór Łagunowski
Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83,
choróby skórne,
weneryczne
i moczopłciowe
(Naświetlania promieniami Roentgena)
Przyjmuje od 8^{30} do $9^{1}/_{2}$ rano, od 1-ej do 2^{30} pp. od 6 do 8^{30} w., w niedzielę i święta od 10 r. do 1-ei p. p.

Samochody
i motocykle używane
Kupno, sprzedaż, komis
zamiana.
Auto-Agencja
Gdańska 82 tel.189-28

Dr. med. Halbrecht
ספּעצ. הויט- און געשלעכטס-קראַנקהייטן
עמפּפאַנגט פון 8—9.30 פריה, 12.30—1.30 נאָכמ.
פון 5 ביז 9 אָוונט
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat". Piotrkowska 2a.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman